

SPEKTRUM

07–08 2011

časopis
Svazu průmyslu a dopravy
České republiky

KORUPCE!

Firmy se jí brání stále více

.....

Zaměstnavatelé na tripartitě tvrdě obhajovali své zájmy

Daňová reforma přináší jednotné inkasní místo

Svaz se výrazně angažoval v podpoře exportu

Co čeká ocelářský průmysl v příštích letech

Jubilejní 100. Mezinárodní konference práce

Svaz průmyslu a dopravy České republiky

Je nezávislá organizace sdružující rozhodující část podnikatelů a zaměstnavatelů v ČR.

Usilujeme o zlepšování podnikatelského prostředí v ČR a o zvyšování konkurenceschopnosti podniků v ČR při zachování principů etiky podnikání.

Na národní i mezinárodní úrovni podporujeme a prosazujeme zájmy svých členů.

Svaz průmyslu a dopravy je členem:

BUSINESSEUROPE - Konfederace evropského podnikání (od roku 1993)

IOE - Mezinárodní organizace zaměstnavatelů (od roku 1992)

BIAC - poradní výbor pro průmysl a obchod OECD (od roku 1996)

Partneři

1600 subjektů 113 členských firem 31 svazů a asociací:

Asociace českého papírenského průmyslu

Asociace inovačního podnikání České republiky

Asociace leteckých výrobců ČR

Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR

Asociace sklářského a keramického průmyslu ČR

Asociace spotřební elektroniky

Asociace strojních inženýrů

Asociace výzkumných organizací

Asociace zemědělské a lesnické techniky

CECED CZ - Sdružení evropských výrobců domácích spotřebičů

Česká manažerská asociace

Česká plynárenská unie

Českomoravská elektrotechnická asociace

Český svaz zaměstnavatelů v energetice

ICT UNIE, o. s.

Odvětvový svaz Hutnictví železa

Sdružení automobilového průmyslu

Sdružení výrobců a dodavatelů vzduchotechniky

Společenství průmyslových podniků Moravy a Slezska

Svaz českých a moravských spotřebních družstev

Svaz českých a moravských výrobních družstev

Svaz dopravy České republiky

Svaz chemického průmyslu ČR

Svaz kovohutnického průmyslu

Svaz plastikářského průmyslu ČR

Svaz sléváren ČR

Svaz strojírenské technologie - SST

Svaz výrobců cementu ČR

Svaz výrobců vápna České republiky

Unie soukromých bezpečnostních služeb České republiky

Unie středního stavu České republiky

Spektrum je oficiálním informačním médiem Svazu průmyslu a dopravy ČR (SP ČR). Přináší fakta a stanoviska k aktuálním problémům, které jsou předmětem zájmu této největší a nejvlivnější zaměstnavatelské a podnikatelské organizace v České republice. Vydavatel: Svaz průmyslu a dopravy České republiky (SP ČR) Adresa: Freyova 948/11, 190 05 Praha 9 Redakční rada: B. Dlouhý, V. Drbalová, J. Hejduková, O. Gbelec, D. Kuchtová, P. Ježková, L. Nutilová, šéfredaktor: R. Hejná, zástupce šéfredaktora M. Mostýn Korektury: M. Trublová Inzerce: SP ČR tel.: 225 279 701 Grafická úprava a sazba: studio pixl-e Tisk: Tiskárna Macík, 264 01 Sedlčany 1128, Distribuce: Spektrum je distribuováno na adresy ředitelů členských podniků (např. ČEZ, a. s., RWE Transgas, a. s., ŠKODA AUTO a. s., TRINECKÉ ŽELEZÁRNY, a. s., Czech Coal a. s., OKD, a. s.; VÍTKOVICE, a. s.) a vybrané adresy. Podávání novinových zásilek povoleno Českou poštou s. p., odštěpný závod Střední Čechy v Praze, č.j. NP-3285/99-P ze dne 15. 10. 1999. Vychází měsíčně Registrace: ISSN 1213-7227

Vážené dámy a pánové, vážení členové SP ČR, svět okolo nás se neustále mění a poměrně významné změny proběhly také v představenstvu a mezi viceprezidenty v SP ČR. Čas ukáže, zda tyto změny budou ku prospěchu či ne. Bezpochyby nás, kteří vidíme dynamiku světa, bolí, že Česká republika na ni nedokázala adekvátně reagovat.

Celý svůj aktivní život pracuji v podniku a jsem zvyklý od sebe i od svého okolí vyžadovat výkonnost a pracovitost. Pouze čtyři roky jsem byl mimo podnikovou sféru a učil jsem na vysoké škole. Ani tam jsem však svůj rukopis neměnil. Jinými slovy, jen obtížně se budu měnit ve SP ČR a v ostatních rolích, které mi byly přiděleny. Dopředu se tedy řadě z Vás musím omluvit, neboť mé silné stránky jsou jistě jinde než v oblasti taktiky či zamlčení vlastního, byť třeba kontroverzního názoru.

Moje role v SP ČR je v oblasti

zaměstnavatelských vztahů, vztahů s odbory a členství v tripartitě. Již řadu let zastávám stejnou pozici také ve Sdružení automobilového průmyslu. V průběhu předcházející krize jsme dokázali díky otevřené komunikaci se zaměstnanci a odbory zvládnout tuto situaci bez jakýchkoliv výbušných atmosfér. Snížení počtu zaměstnanců v AutoSAP o 20 tisíc bylo dramatické a dosáhlo cca 20 %, neboť krize byla hluboká a dotkla se všech oborů a odvětví v České republice, nejen automobilového. Máme tedy zkušenost jak postupovat, jednat a řešit krize a kolizní situace se zástupci zaměstnanců. Zároveň víme, co požadovat po vládě, aby se Česká republika pokud možno vyhnula scénářům, které často vidáme ve Francii a aktuálně v Řecku či Španělsku. Všude ve světě je běžné, že vlády mají v zástupcích zaměstnavatelů silné partnery a velmi respektují jejich názory, neboť oni jsou ti, kteří tvoří drtivým způsobem hodnoty jednotlivých zemí. Doufejme, že i vláda České republiky pochopí, že je lepší dojednat směry rozvoje a nutné reformy se svými partnery včetně partnerů sociálních. Nemůže být nic horšího, než změny bez podpory partnerů. Takové změny nejsme schopni prosadit ani my, vlastníci a manažeři v malých, středních či velkých firmách, natož aby se podařilo prosadit, zavést a zakotvit změny ve společnosti. Jak to má vláda udělat? To je především na její šikovnosti a odbornosti. My jsme tady od toho, abychom jí předložili naše, seriózní praxí prověřené, názory. Naše argumenty musí vést k případné korekci a k dalším námětům pro řešení rozvoje a zvýšení konkurenceschopnosti České republiky.

Již dnes víme, že řada reforem je polovičatých nebo málo vzájemně provázaných. Takže si společně přejme, ať se nám v kultivovanější atmosféře podaří reformy dotáhnout do funkční a vzájemně akceptovatelné podoby.

Ing. Pavel Juříček, Ph.D.

viceprezident Svazu průmyslu a dopravy ČR

pro zaměstnavatelskou oblast a kolektivní vyjednávání, spolupráci se sociálními partnery

Úvodní slovo03

Téma

Korupce je koule na noze podnikání ... 05
Stát proti korupci dělá málo, uplácení
ohrožuje zdraví firem08

Události, stanoviska, lobby

Mimořádná tripartita jednala
o klíčových tématech10
Aktuální informace
k novele zákoníku práce 11
Co je aktuálně obsahem
„daňové“ reformy? 12
Investiční pobídky
bez daňových prázdnin? 17
Koncepce surovinové a energetické
bezpečnosti ČR18
Co přinesl pražský Jaderný summit
o dostavbě Temelína20
Příprava věcného řešení souběhu funkcí
v obchodních společnostech 21
Souběh výkonu funkce statutárního orgánu
nebo člena statutárního orgánu a výkonu
práce pro obchodní společnost 22

Aktuálně ze SP ČR

Noví představitelé odvětvových svazů ... 24
Plánované akce SP ČR 24

2 otázky pro ...

Nového předsedu Svazu českých
a moravských výrobních družstev
JUDr. Rostislava Dvořáka 25

Podpora exportu

Příležitost pro české podnikatele
v Kosovu 26

Rozhovor s Bedřichem Musilem
o podmínkách podnikání v Číně 27
Konzultace exportérů s ekonomickými
diplomaty a řediteli zahraničních
kanceláří CzechTrade 29
Jednání s delegacemi zemí Východní Evropy
a Jižního Kavkazu v rámci ministerské
konference OECD v Praze 30

Japonsko - bezplatná podpora rozvoje
obchodní spolupráce v Tokiu 31
Zapojení nových členských zemí
do společné obchodní politiky EU 32

Fotopohlednice

Červnový klub s ministrem průmyslu
a obchodu 35
Irácký velvyslanec na Svazu 35
Přinese rozvojová spolupráce ČR
s Etiopií obchodní případy? 35

Pohled médií

Stávka, tripartita, korupce: Svaz byl
na mediálním výslunní 36

Globální a evropský rozměr

Prezident Hanák v Bruselu:
Český business musí být více slyšet! ... 38

Co přinesla jubilejní
100. Mezinárodní konference práce ... 40
EU Summit uzavřel první evropský
semestr a adresoval státům specifická
doporučení 42

Svazy a členské firmy informují

100 let inovací pro chytřejší planetu ... 34
Predikce vývoje ocelářského průmyslu
na období r. 2011 - 2013 44

Projekty

Regionální zastoupení SP ČR evidují
velký nárůst poptávky od firem
po vzdělávacích pořadech 46
Budoucnost technických oborů
je podmínkou hospodářského
rozvoje státu 47

Co vás může zajímat

Svaz podpořil ekologickou soutěž
Cena zdraví a bezpečného životního
prostředí 2011 49

Dobrá zpráva

Strojírenská firma Baest vsadila na inovace,
investice a mezinárodní obchod 50

Inzerce: ČEZ, a.s.; Czech Coal, a.s.;
Autorizovaná laboratoř AMETRIS str. 48
Příloha: Regionální kaleidoskop

Korupce je koule na noze podnikání

Mezi hlavními řečníky X. Fóra Zlaté koruny na téma „Korupce jako ekonomický fenomén“, které proběhlo 14. června 2011, byl Jaroslav Hanák, prezident Svazu průmyslu a dopravy ČR. V poměrně kritickém vystoupení shrnul některé aspekty korupce a přinesl několik návrhů na její potření. Hlavní pasáže jeho vystoupení nabízíme čtenářům Spektra.

Jaroslav Hanák, prezident Svazu průmyslu a dopravy ČR
a prezident Svazu dopravy ČR

Na úvod řeknu jedno: poctivému byznysu korupce vadí. A nejen to. Na zavedený korupční systém je mnohem citlivější a vůči němu daleko kritičtější, než kdykoliv dříve. O to netrpělivěji požaduje od státu hmatatelné změny. Bohužel převládá pocit, že zatím nepřišly. Potvrzují to i naše aktuální šetření, podle nichž jasná většina zaměstnavatelů nevidí zásadní obrat v boji proti korupci. Letos na jaře dokonce třetina zástupců byznysu vyjádřila názor, že situace se zhoršila.

Ze souhrnného pohledu zaměstnavatelů vyplývá několik dalších skutečností:

Za prvé. Tím, že ztrácíme v mezinárodních srovnáních a žebříčcích, připomeňme zprávu Světové banky, podle níž u nás roste korupce ve veřejných zakázkách nejvíce z celého regionu Střední a Východní Evropy, se sami připravujeme o dobrou image. Vytváříme si tím bariéru pro vstup zahraničních investorů do země. A ti investoři, kteří k nám přišli, dlouhodobě kritizují neefektivní boj proti korupčnímu jednání. Přestože k nám vloni přiteklo téměř 130 miliard korun, takřka 83 miliardy korun jsou reinvestované zisky. Kvalitnější podnikatelské prostředí s nižší mírou korupce by investorů přilákalo daleko více.

Za druhé. Korupce je morální hazard. Zvláště, když se politické elity chovají korupčně, rozkládá se páteř morálky společnosti a lidé se pokřivenosti přizpůsobují. Poctivost se pak chápe jako slabost, dané slovo se vnímá jako archaismus. O šíři problému svědčí ostatně fakt, že dvě třetiny občanů (64 %) se setkaly s korupcí (průzkum společnosti SANEP) a plíživou erozi společnosti dokresluje, že na vysokých školách učíme studenty, jak správně dát úplatek.

Za třetí. Korupce je hazard s veřejnými prostředky, cedník peněz daňových poplatníků. Již dlouho proto voláme po jeho ucpání. Je zřejmé, že pokud se přestane krást, stát ušetří desítky miliard korun. Tyto roční úspory jsme odhadovali na 40 miliard. Že jsme se nemýlili, potvrzují nyní experti NERVu, kteří přímou cenu za korupci spočítali na zhruba 39 miliard ročně.

Za čtvrté. Korupce pošlapává pravidla korektní hospodářské soutěže, narušuje principy tržního hospodářství a znevýhodňuje poctivé hráče na trhu. Jak vyplývá z našich šetření v letech 2008 až 2011, zhruba dvě pětiny zaměstnavatelů uvádí, že korupce negativně ovlivňuje rozvoj jejich firmy. Nejméně čtvrtina tuzemských podnikatelů také tvrdí, že prohrála boj s konkurencí tím, že ti druzí upláceli (průzkum White & Case). Je ale třeba vidět i rozdílnost intenzity vnímání korupce v jednotlivých regionech České republiky. Podle šetření Svazu z konce loňského roku nejvíce poukazují na význam korupce a jsou na ni nejcitlivější podnikatelé v krajích Vysočina, v Jihomoravském a Středočeském kraji.

Je logické, že v takovém prostředí se část podnikatelů přizpůsobuje poměrům a stává se součástí korupční mašinerie. Připomeňme, že jen ve stavebnictví si zhruba 40 procent ředitelů firem nedokáže představit získání veřejné zakázky bez úplatku (průzkum společnosti CEEC).

Za páté. Korupce je vztah nabídky a poptávky. A musím říci, že největší korupční hrozby pro podnikání pocházejí z veřejné a státní sféry, ať už jde o korupci v nejvyšších politických patrech, velkou korupci kolem veřejných zakázek nebo o úplatky úředníkům. Až daleko za nimi je soukromá sféra, což potvrzují naše šetření. Za strany nabídky je tu byznys, který se částečně

Jaroslav Hanák, prezident Svazu průmyslu a dopravy ČR a prezident Svazu dopravy ČR

prizpůsobil systému a těží z něj parciální a dočasné výhody. V celém systému se točí ohromné mnohamiliardové částky, které jsou firmy nuceny kalkulovat do svých nákladů. Korupce se stala součástí takřka běžné ekonomické kalkulace, která musí počítat s průměrnou výší úplatku z hodnoty veřejné zakázky kolem 16 procent a s nejčastěji poskytovaným úplatkem na úrovni deseti procent.

A jak získat od podniků „bakšiš“, k tomu slouží řada osvědčených metod jakými je úmyslné nadhodnocení zakázky (při nákupech zařízení atd.) či (například v osobní dopravě) záměrně podhodnocená cena vypsané veřejné zakázky. Přirozeně, že nežijeme v ideálním světě a i podnikatelská sféra je v jisté míře součástí reprodukce korupčního dění v zemi. Nezřídká v této souvislosti slyšíme argument: „Pro firmu musím přece zajistit zakázku, byť za ni dám úplatek“. Chci ale důrazně upozornit na to, že podniky si v uplynulých letech prošly peklem hospodářské recese a výjezdu z ní a procházejí očištěm úspor nákladů. Nyní jsou vystaveny zostrující se konkurenci a tlaku rostoucích cen a celkových nákladů. Proto, nehledě na postupné zotavování průmyslu, je korupce pro řadu firem nejen morálním, nýbrž i finančním problémem.

Za šesté. Chci upozornit na to, a tyto názory nejsou mezi podnikateli ojedinělé, že politická nestabilita a nedostatečný tah na bránu v prosazování reformy nepříspěvá účinnému potírání korupce. Jestliže tuzemský byznys vloni přivítal příchod této vlády, po uplynutí roku u něho převládá názor, že koalice je příliš zmítána parciálními stranickými zájmy a jako celek se kabinet nedokázal vypořádat s podezřeními z korupce ve vlastních řadách. I to je důvod, proč vláda promarnuje příležitost, získat občany k podpoře bolestivých reformních kroků. A nejen to. Mezi zaměstnavateli se objevují obavy, že naše společnost ztrácí důvěru v politiku a v demokratické instituce jako takové. Pokud politici nevyšlou jasné silné signály vůči veřejnosti, rezignace na demokratické procesy se bude prohlubovat a staneme se svědky další radikalizace

společnosti a nestability politického systému. To by bylo špatné pro byznys, pro reformy a nakonec i pro občany.

Za sedmé. Naši experti, jako i mnozí další, seděli stovky hodin na různých jednáních k tématu potírání korupce. Vytvořeny byly stohy návrhů a z nich bych rád upozornil na následující:

- **Musí se přestat krást.** Masarykovo „Nebát se a nekrást“ zůstává bohužel stále nepochopeným morálním krédem.
- **Stát musí umět trestat.** Občané a podnikatelský sektor potřebují léčivý účinek postihování korupce, ať už by se to týkalo nejvyšších pater vládnutí. Problém této republiky není však v nedostatečně tvrdé legislativě. Trestní zákon č. 40/2009 Sb. obsahuje více než širokou paletu „skutkových podstat řešících korupci a tvrdých trestů za ně“. Celý problém je v tom, že účinné zákony máme, jen se nenaplnují. Dovolte mi, abych využil informaci NERVu: „Až v 70 % případech zjištění „nesrovnalostí“ ve veřejných zakázkách nevedou k žádnému vyšetřování, natož k postihu“.
- Chceme **vytížitelnou legislativu.** Mnohdy platí, že všichni zúčastnění se chovají protiprávně, jen spoléhají na praxi, „že se jim nic nestane“.
- **Proti penězům lze účinně bojovat jen penězi.** Jinak řečeno: **Peníze poráží peníze!** Proto se kloním k názoru, že je třeba využít veškeré možnosti, jak rozbít struktury vedoucí ke korupci i finanční motivací. V parlamentu je nyní návrh, podle něhož by oznámení korupce znamenalo pro korupčníka beztrestnost. V logice věci lze však jít ještě dál. Takže tomu, kdo by dal úplatek a tuto skutečnost by doložil, což je zásadní, měla by mu být nejen zaručena beztrestnost, ale i to, že mu bude muset příjemce úplatku tento úplatek vrátit a nepropadne státu. Část rovnou úplatku by pak měl odvést do státního rozpočtu ten, kdo úplatek přijal. Pokud úplatek oznámí příjemce korupce, ponechá si úplatek zase on a ekvivalent úplatku odvede do rozpočtu ten druhý.
- A ještě jeden návrh, který pro účastníka korupce může přinést citelnou finanční zátěž. Jde o záznam na „black list“ nebo o odejmutí licence.

Karel Janeček, předseda správní rady Nadačního fondu proti korupci (NFPPK), předseda představenstva RSJ Invest

Norman L. Eisen, velvyslanec USA v České republice

- Dále chceme a navrhujeme **definování úzkých míst, kde vzniká korupce**. Již nyní je zřejmé, že jedním z nich je nepřehledná legislativa. **Zákony proto musí být srozumitelné, stručné a přehledné** a ze zákona by mělo být pro každého jasné, jak se chovat.
- Víme, že postižení různých forem korupce a zajištění nápravy je záležitostí **změny celého systému zákonů**, které svou synergií a provázaností napomůžou potírání korupčního jednání. (Týká se to nového zákona o veřejných zakázkách, zákona o lobingu a dalších legislativních opatření.)
- Pokud chceme hledat lék na potření korupce, odpověď je hlavně **v očistění legislativního procesu**. Podhoubím korupce je překotné přijímání zákonů, a to bez odborné diskuse, a různé poslanceké návrhy bez dostatečné doby k připomínkovému řízení a bez využití nástrojů jako je RIA (Regulatory Impact Assessment) a CIA (Corruption Impact Assessment). Státní správa se ovšem těmto nástrojům nemůže bránit se zdůvodněním, že ji to zdržuje.
- **S korupcí souvisí přebujelá**, málo výkonná, nemotivovaná a nedostatečně fungující státní a veřejná správa. Je nutné přijmout (dlouho diskutovaný) služební zákon, kdy vysocí úředníci nebudou v přímém vleku politických stran. Mimo ministra a jeho zástupce by všichni ostatní měli být apolitictí kariérní úředníci s vědomím, že za prokázanou korupci by následovala ztráta jejich služebního postavení a zákaz působení ve státní správě.
- **Vše musí být transparentní**, vše by mělo být zveřejňováno. Přehlednost a dostupnost by měla být ve všem, co se týká výdajů státního rozpočtu, veškerých finančních toků, smluv a rozhodnutí ministerstev, hejtmanství, úřadů.
- Zejména **při veřejných soutěžích musí platit**, že pokud má někdo zájem o státní peníze, „v principu“ neplatí obchodní tajemství.
- **Povinné by mělo být zveřejňování daňových přiznání** vysokých úředníků ministerstev, hejtmanství, magistrátů a městských úřadů.

- **Účelnost zadávání veřejných zakázek**. Pokud chceme, aby se účelně vynakládaly veřejné prostředky a zodpovědně vážila každá koruna, musíme začít u toho, zda má veřejná zakázka vůbec smysl. Nepotřebujeme postavené mosty, které nic nespojují. Korupce nezřídka začíná samotným výběrem nepotřebné či málo potřebné zakázky. Stát a veřejná správa by proto při rozhodování měly postupovat stejně jako soukromý byznys. V této souvislosti se nabízí úvaha, proč by stát nemohl obecně využívat **princip hodnota za peníze**, na němž stojí PPP projekty? V zahraničí je to běžně užívaná metoda, která řeší nejen nejnižší cenu, ale kvalitu za přiměřenou cenu. Nejde nám přece jen o to, postavit a koupit co nejlevněji, ale co nejoptimálněji.

Eliška Hašek Coolidge, Stanislav Bernard, Rodinný pivovar Bernard

Závěr:

Dovolte mi na závěr jeden návrh. Vzhledem k postavení Svazu průmyslu a dopravy ČR v byznysu nabízíme naši veškerou váhu k tomu, že sehraje roli podnikatelského ombudsmana. Přirozeně, že si uvědomuji právní okolnosti. Máme však nástroje k tomu, abychom monitorovali podnikatelskou realitu, vyslechli a shrnuli jevy, které se v oblasti korupce vyskytují a napomohli situaci řešit. Myslím si, že naše exkluzivní postavení mezi stranou poptávající a stranou nabízející nám k tomu dává šanci a my ji chceme využít. Budu rád, pokud tato nabídka bude zároveň úvodem do další diskuse všech těch, kteří se zapojili a zapojují do stále širší debaty a snahy o změnu naší korupční pokřivenosti.

Bližší informace a názory, které zazněly na fóru, naleznete na <http://www.zlatakoruna.info/clanky/15-1-ucty/25748-odhodlani-bojovat-s-korupci-je-velike>.
Prezentace jednotlivých vystupujících na <http://www.zlatakoruna.info/forum-10-program>.
Záznam celého fóra na adrese <http://www.zlatakoruna.info/forum-10-offline>.

foto zdroj Zlatá koruna

Stát proti korupci dělá málo, uplácení ohrožuje zdraví firem

X. Fórum Zlaté koruny, na němž s řadou návrhů na potírání korupce vystoupil i prezident Svazu průmyslu a dopravy ČR, přineslo řadu nápadů, dělnou atmosféru i zklamání z vystoupení předsedy vlády.

Petr Nečas, předseda vlády ČR

Pokud by se v České republice zcela vymýtila korupce, státní rozpočet by ušetřil přímo nejméně 40 miliard. Hospodářský růst by pak poskočil nejméně o dva procentní body a zvedla by se kvalita života v naší společnosti. Celkově se odhady objemu korupčních prostředků pohybují mezi 100 až 200 miliardami korun ročně. Ale i tato čísla nemusí odpovídat skutečnosti a mohou být vyšší. Dokládají to údaje Národní ekonomické rady vlády v materiálu pod názvem Boj proti korupci, podle nichž vloni bylo v rámci veřejných zakázek vynaloženo 640 miliard korun, z toho z veřejných

prostředků (14% HDP) cca 513 miliard korun. Přitom například v roce 2009 prošlo pouze 45 procent trhu veřejných zakázek přes otevřená řízení, byť ne každá taková zakázka musela být zkorumpována. Ovšem při zjištění, že pouze 30 procent kontrolovaných subjektů reaguje na kontroly NKÚ, není zřejmě něco v pořádku.

Pokud tedy vezmeme v úvahu, že průměrná výše úplatku se v ČR pohybuje kolem 16 procent objemu zakázky, pak skutečné odhady korupčních prostředků mohou být enormní.

Smutným faktem je tedy skutečnost, že se korupce stala podle zkušeností mnoha podnikatelů běžnou součástí každodenního života. Pokud to prý takhle půjde dál, není daleko doba, kdy se řada firem kvůli korupci dostane do vážných finančních problémů.

Je proto jen logické, že mnoha firmám korupce začíná vadit a stále více je zatěžuje. Tento názor prezentoval na bohatě personálně obsazeném červnovém X. fóru Zlaté koruny prezident Svazu průmyslu a dopravy ČR, Jaroslav Hanák. Mimo jiné konstatoval, že podnikatelé vnímají určitou snahu vlády otočit kormidlo korupce, na druhou stranu ji hodnotí jako nedostatečnou. Z letošního průzkumu Svazu totiž vyplývá, že meziroční hodnocení korupce vidí v kategorii „zhoršení stavu“ o jednu třetinu firem víc, než v loňském roce. „Korupce se fatálně dotkla rozvoje nejméně čtvrtiny firem tím, že boj s konkurencí neprohráli kvůli horšímu

know-how, nebo dovednostem, ale jen proto, že nikoho neupláceli,“ poznamenal Jaroslav Hanák. Ještě smutnější je v tomto ohledu statistika z klíčového segmentu českého průmyslu, který dostává největší balík veřejných zakázek, totiž stavebnictví. V něm nejméně dvě pětiny firem žádnou zakázku bez úplatku nezískaly.

Cesta k nápravě je komplikovaná a Masarykovo okřídlené heslo: „Nebát se a nekrást“ nebude jednoduché naplnit. (Návrhy potírání korupce SP ČR najdete v tomto vydání Spektra na straně 6) Špatné výsledky vlády v boji proti korupci potvrdil ve svém vystoupení i Stanislav Bernard, guru českých soukromých pivovarů a zakladatel pivovaru Bernard. Ten konstatoval, že ani snaha vlády a přijatá opatření proti korupci na špatném stavu uplácení v zemi dosud téměř nic nezměnily. „Máme sice zákon, který praktiky korupce napadá, ale ten se nedodržuje,“ konstatoval Stanislav Bernard.

Vláda prý dělá proti korupci dost

Premiér Petr Nečas ve svém projevu varoval posluchače před tím, aby veřejnost nepodceňovala to, že korupce snižuje konkurenceschopnost země. „Korupční prostředí se podílí na zvyšování schodků státního rozpočtu,“ řekl doslova. Vláda proto podle něj připravila protikorupční strategii. Obsahuje 58 legislativních kroků a exekutivních opatření, které by nepříznivé vnímání ČR kvůli korupci

měly podstatně vylepšit. I když veřejnost vnímá vládní snahy bojovat s korupcí za nedostatečné, Nečas kontroval tím, že vláda za první půlrok svého angažmá splnila už 18 z 58 protikorupčních opatření. Na začátku června byly rozšířeny kompetence Nejvyššího kontrolního úřadu a schválena novela o státních zakázkách, která prošla ve Sněmovně prvním čtením. „Základní logika strategie proti korupci je ve třech pé,“ řekl Nečas. Jde o prevenci korupce, průhlednosti veřejných zakázek a o postih. Podle něj nejviditelnější problém zbytečného utrácení, totiž systém veřejných zakázek, může velmi rychle snížit státní výdaje.

Petr Nečas vidí velké úspory, vyjádřené částkou až 25 miliard korun ročně v tom, že veřejnost sama bude silně tlačit na to, aby cena veřejných zakázek klesala. A pokud to bude jen pět procent z objemu současných výdajů, stát podle Nečase ušetří právě oněch dvacet pět miliard korun. Za své vystoupení premiér však potlesk nesklidil. Zejména proto, že přítomní se nedočkali návrhů na potírání korupčního chování v nejvyšších patrech politiky a v politických stranách.

Změny proti korupci nemá kdo prosadit

Hlavní příčinou takzvané systémové korupce je podle politoložky Vladimíry Dvořákové z VŠE Praha fungování politických stran. Problém spočívá v tom, že regionální firmy kontrolují ekonomicky stále efektivněji místní organizace politických stran, které díky tomu posilují svou finanční nezávislost na centrech. „Předsedové stran ztrácejí kontrolu nad stranou a do popředí se stále více dostávají konkrétní zájmy, které se dostanou přímo do center rozhodování,“ uvedla Vladimíra Dvořáková. Klíčovou roli v tom sehrávají různí poradci a experti, napojení na místní společnosti, kteří ovlivňují podobu politiky a reform. A přestože se všeobecně ví, co s takovým stavem dělat a jak mu bránit, mnohem závažnější je podle Dvořákové

to, že dnes v tuzemsku zřejmě není síla, která by prosadila do reálného života třeba Zákon o státní službě a princip, že ten, kdo rozhoduje, nese i odpovědnost a musí skládat účty.

Z osobností politického, ekonomického a podnikatelského sektoru zaznamenal u posluchačů ohlas expremiér ČR Miloš Zeman. Jemu se zdá být v protikorupčním tažení největší překážkou zkorumpovanost justičního systému a policie, která podle něj zhatila akci Čisté ruce, namířenou právě proti korupčníkům. Zeman ale nabízí cestu ven z korupčního prostředí jinou cestou. A tou je přijetí zákona o prokázání původu příjmů a prokázání majetku.

Ředitel Amnesty International, David Ondráčka vidí naději v potírání korupce v zavádění přísnějších antikorupčních opatření v zahraničí. Ty totiž podle díkce zákonů v zemích, ve kterých vznikly, dopadají i na dceřinné společnosti, které firmy zřizují v zahraničí, tedy třeba i v tuzemsku. Podle něj to neznamená, že bychom sami neměli nic proti korupci dělat. Ne všechno jde podle Ondráčky správným směrem. Důkazem je i současná vláda, která se sama označila jako protikorupční. Potíž je v tom, že ponechala jen jediné straně uvnitř koalice, aby si téma boje proti korupci uzmula a začala ho privatizovat. Věci veřejné však podle Ondráčky dnes ukazují, že pracují amatérsky, takže veřejnost hodnotí i protikorupční aktivity jako amatérské. „Téma korupce si to nezaslouží. Velké koaliční strany by proto měly vážně promyslet, zda téma ponechat jen jedné straně uvnitř koalice a zda by se jí neměly také zabývat samy,“ doporučil Ondráčka.

Cestou ven z korupčního prostředí může podle něj být pět priorit. První z nich by měla být jakási revoluce orgánů činných v trestním řízení. „Doufám, že se najde několik státních zástupců, kteří se i přes různé tlaky nebudou bát přivést korupční kauzy k soudům a rozhodnout je,“ upřesnil Ondráčka.

Druhou prioritou je radikální depolitizace veřejných institucí v zemi. Třetí je kvalitní státní správa a s tím souvisí Zákon o státní službě. Ten by měl pomoci změnit vnímání veřejnosti, která dnes považuje úředníka doslova za škodnou. „Pokud bude mít úředník pocit, že ho něco chrání, začne pracovat pro veřejnost lépe,“ uvedl. Čtvrtou prioritou je zvýšení tlaku veřejnosti proti korupci a to nejen pasivně, nýbrž i konkrétními návrhy. A poslední prioritou je podle Ondráčky podpora institucí jako je Amnesty International, aby mohly v boji proti korupci rozšířit své aktivity.

Nebojme se nazývat věci pravým jménem

„Češi by se neměli bát zavést principy proti korupci, které fungují v zahraničí,“ uvedl předseda správní rady Nadačního fondu proti korupci Karel Janeček. „Třeba tak, že začnou vnímat a odsuzovat korupci jako krádež a označovat korupčníka jako příživníka,“ doplnil. Novináři si přesto všimli, že jeho nápad motivovat českou populaci k boji proti korupci tím, že oznámením korupce ve státní správě získají lidé odměnu ve výši až třicet procent z výše úplatků, se nesetkal u premiéra země s příznivou odezvou. Sám Janeček však tvrdí, že systém je vyzkoušen v USA v časech, které se náladou blíží nynějšímu stavu společnosti a tudíž není důvod, proč by u nás neměl fungovat.

„Zákon v USA funguje od roku 1863 a je už natolik vyvinutý, že není potřeba hledat, jak by měl fungovat. Navíc byl mnohokrát zesílen, naposledy v roce 2009,“ uvedl Janeček. Faktem je, že zmiňovaný zákon o tzv. whistleblowerech, tedy lidech, kteří ohlásí korupci, poskytuje vedle odměny i právní ochranu. Tato odměna pro oznamovatele by nešla z peněz státu, ale z pokuty, kterou by usvědčený korupčník musel zaplatit.

*Pavel Daniel
šéfredaktor webové stránky Sociální dialog
pdaniel@sprc.cz*

Mimořádná tripartita jednala o klíčových tématech

Tripartitní jednání bylo plné kontroverzí, zejména pak v otázce novely zákoníku práce a zdravotnické reformy.

Šest a půl hodin do pozdních nočních hodin trvalo v pondělí zasedání Rady hospodářské a sociální dohody (tripartity) 20. června. Důvodem tohoto maratonu bylo projednávání klíčových reforem a řada sporných bodů a rozdílných pohledů sociálních partnerů.

Výrazně odlišné postoje zaujali zaměstnavatelé a odbory v otázce novely zákoníku práce, kterou odboráři odmítají. Naopak zástupci Svazu průmyslu a dopravy ČR s ní v principu souhlasí. „Návrh novely zákoníku práce obsahuje řadu úprav, které jsme dlouhodobě požadovali,“ uvedl Pavel Juříček, viceprezident Svazu průmyslu a dopravy ČR.

V novele jsou body, které požadovali zaměstnavatelé a které se týkají například prodloužení zkušební doby pro vedoucí zaměstnance na 6 měsíců, znovuzavedení institutu dočasného přidělení zaměstnance, řešení dočasné nezaměstnanosti, moderační právo a další opatření. Ostře se zejména diskutovalo o možnosti výpovědi zaměstnance v době pracovní neschopnosti, pokud zásadně poruší režim práce neschopného. Nad rámec návrhu novely usilují zaměstnavatelé ještě o dvě důležité změny, které by měly přispět k udržení zaměstnanosti ve firmách a to zavedení kurzarbeitu a změny v úpravě kont pracovní doby, aby se úprava přiblížila okolním evropským zemím a byla využitelná ve velkých společnostech koncernového uspořádání. Zatímco v případě kurzarbeitu panuje určitá shoda u všech sociálních partnerů, v případě kont pracovní doby bude nutné nalézt řešení, které bude vyhovovat „regulím“ Evropské unie a „zasaditelné“ do naší právní úpravy. Problematické bylo projednávání kontur zdravotnické reformy, jejíž podobu odbory odmítají. Zástupci odborových centrál dokonce navrhli vrácení projednávání ze třetího čtení v Poslanecké sněmovně ČR do druhého čtení. Tento návrh zaměstnavatelé po jistém váhání nepodpořili. Kabinet ústy premiéra garantoval však možnost další debaty jednat o zákonu o zdravotním pojištění č. 48/1997 Sb.

Současně zástupci Svazu poukázali na pokračující plýtvání ve zdravotnictví a nedostatečné kroky vlády k zamezení úniku peněz. „Zdravotnictví je nepředstavitelná černá díra, je to obrovský cedník. Ztrácí se zde peníze jak při veřejných zakázkách na speciální zařízení, problémy jsou v lékové politice, nutná je optimalizace nemocnic, lůžek a počtu lékařů,“ uvedl Jaroslav Hanák, prezident Svazu průmyslu a dopravy ČR.

V souvislosti s návrhem daňové reformy zaměstnavatelé podpořili vytvoření jednotného inkasního místa (JIM). Nicméně nepovažují současné znění za finální. Zvláště požadovali, aby byla předložena analýza nákladů a přínosů JIM a návrh byl sladěn s předloženými právními úpravami ostatních rezortů. Zástupci Svazu nesouhlasí také s vypuštěním slevy na dani jako nástroje investičních pobídek, požadují zjednodušení tvorby daňového základu a daňového režimu v oblasti majetku a mimo jiné i zachování režimu zaměstnaneckých benefitů. „Výsledná podoba daňové reformy bude nepochybně v příštích měsících politickým tématem zásadního významu,“ uvedl k tomu Pavel Juříček.

V otázce kohezní politiky, kde se pro období do roku 2013 točí 26 miliard eur, zaměstnavatelé požadovali na příští období do roku 2020 snížení počtu projektů na pět, šest. „Nutná je lepší provázanost, zjednodušení a snížení počtu programů,“ uvedl Jaroslav Hanák.

Svaz požaduje, aby prostřednictvím programů byly podporovány tyto priority:

- VaVaI
- vzdělávání
- dopravní infrastruktura
- životní prostředí
- rozvoj regionů

Vysoká pozornost musí být věnována principu udržitelnosti projektů. I když se pracuje na systému, který se týká dalšího programovacího období, nelze zapomenout na nutnost realokace zdrojů v současném období.

Zaměstnavatelé poměrně příznivě hodnotili Strategii mezinárodní konkurenceschopnosti ČR, kterou předložil k posouzení ministr průmyslu a obchodu Martin Kocourek. „Strategii považujeme za klíčový dokument. Je však třeba jeho dopracování. Hlavní ale bude jeho implementace a návázanost na státní rozpočet,“ uvedl Jaroslav Hanák.

Stanoviska Svazu naleznete na:

http://www.spcr.cz/files/cz/stanoviska/spcr_dane_20_06.pdf
http://www.spcr.cz/files/cz/stanoviska/spcr_zp_20_06.pdf
<http://www.spcr.cz/dane-a-jejich-sprava/navrh-zakona-o-zmene-zakonu-souvisejicich-s-jim>
<http://www.spcr.cz/stanoviska-sp-cr/zasadnipripominky-svazu-prumyslu-a-dopravy-cr-ke-strategii-mezinarodnikonkurenceschopnosti>

sekce hospodářská politika a makroekonomické analýzy
a sekce zaměstnavatelská

Aktuální informace k novele zákoníku práce

Vláda na svém zasedání dne 29. června 2011 schválila návrh novely zákoníku práce.

V současné době není ještě známa odsouhlasená verze, která bude postoupena k projednání a schválení do PSP ČR.

Ve sdělovacích prostředcích se diskutuje zejména o třech kontroverzních bodech, z nichž první dva nebyly požadovány zaměstnavateli (SP ČR) a z pohledu zaměstnavatelů je lze označit za zcela „zcestné úpravy“, které jdou proti jakékoli proklamované flexibilitě v pracovněprávních vztazích a v konečném důsledku negují vše pozitivní, co novela pro zaměstnavatele přináší. Jde o nesmyslnou úpravu pracovních poměrů na dobu určitou, která sice jakoby prodlužuje možnost uzavřít pracovní poměr na dobu určitou až na dobu tří let (dnes limit 2 roky) a možnost opakovaně sjednat pracovní poměr, případně prodloužit ještě dvakrát. Neobsahuje však již to podstatné a pružné, co bylo ve stávající právní úpravě – a to opakovaně sjednávat pracovní poměry na dobu určitou zejména z vážných provozních důvodů, z důvodu náhrady dočasně nepřítomného zaměstnance (např. mateřská dovolená, rodičovská dovolená nebo dlouhodobá nemoc). „Tvrdé limity“ – tzv. 3x a dost nejsou pro nikoho z praxe žádným přínosem, protože mohou být vyčerpány ne „teoreticky“ v průběhu devíti let, ale zcela „prakticky“ také v roce a půl, ve dvou. Stejně tak prodloužení období pro uzavírání dohod o provedení práce ze stávajících 150 hodin na 300 hodin ročně se zavedením odvodů na pojistné v podstatě směřuje k likvidaci této dnes téměř jediné flexibilní a doplňkové formy zaměstnávání, kterou mohou zaměstnavatelé použít. V lepším případě hledání cest, jak se „vejít“ do limitu 10.000 Kč. Je zjevné, že navrhovaná úprava sleduje výlučně fiskální dopad, tj. získat zdroj na straně příjmů. Důkazem je to, že limit na pojistné se neodvívá od diskutovaných 150 či 300 hodin, respektive zachovat současný stav nebo otevřít prostor pro využívání dohod o provedení práce. Náš požadavek zněl a i nyní o to více zní zcela jednoznačně – ponechat úpravu tak, jak je, to je dosavadní nižší limit bez pojistného, 300 hodin s pojistným nikdo nechce. Mnoho diskusí vyvolává i nový výpovědní důvod, který spočívá v možnosti výpovědi ze strany zaměstnavatele, pokud zaměstnanec zvláště hrubým způsobem poruší režim dočasně práce neschopného. Co to znamená? Proč tento důvod? Protože zaměstnavatelé poskytují zaměstnanci náhradu mzdy po dobu prvních 3 týdnů pracovní neschopnosti a měli by mít možnost postihnout zaměstnance, který si v této době k jeho „nemocenské“ přivydělává „melouchařením“, případně provádí různé řemeslné a zemědělské práce na svých nemovitostech. Tuto potřebu deklarovali zejména malí zaměstnavatelé, kteří si často ztěžovali na některé své

zaměstnance. Že půjde o mimořádné případy, kdy bude možné tento důvod uplatnit a tedy i tzv. „ustát“ v očekávaném soudním řízení, je zřejmé. Často uváděné příklady „nedodržení vycházek“, „neotevření z důvodů spánku“ atd. nejsou případy, které by mohly být považovány za „zvláště hrubé“ porušení.

Naproti tomu je nutné zmínit i určitá pozitiva této novely, která se podařila do jejího obsahu po mnoha letech dostat – např. možnost zohlednit veškerou přesčasovou práci ve smluvní mzdě vedoucích zaměstnanců a prodloužit zkušební dobu, aby byl dán větší prostor pro vzájemné poznání se a předešlo se unáhlenému skončení pracovního poměru; možnost přidělení zaměstnance k výkonu práce k jinému zaměstnavateli (pozn. § 38 odst. 4 „starého“ zákoníku práce), kdy zaměstnavatelé nebudou muset ze sebe dělat uměle agentury práce, aby mohli vyslat zaměstnance v rámci koncernu z „matky“ do „dcery“, budou si moci operativně pomoci i malí zaměstnavatelé mezi sebou a reagovat na aktuální ekonomickou situaci a vývoj zakázek. Mezi tyto návrhy dále patří i navrácení moderačního práva soudu, které umožní soudům, aby snížily náklady firmám při prohraných soudních sporech o neplatnosti skončení pracovního poměru, spočívající v náhradě mzdy zaměstnanci; snížení minimální výše odstupného, které by v minimální míře zohledňuje dobu trvání pracovního poměru. V případě ekonomických problémů spojených s poklesem poptávky po výrobcích a službách a nutností omezit výrobu zaměstnavatelé, u kterých nepůsobí odborová organizace, určitě uvítají, že budou moci stanovit náhradu mzdy ve výši nejméně 60 % průměrného výdělku operativně vnitřním předpisem, aniž by museli jako dosud absolvovat „administrativní proceduru s úřadem práce“ (jiná překážka v práci zaměstnavatele, tzv. částečná nezaměstnanost). Po seznámení se s návrhem vládního návrhu zákona je možné, že budou i další přijaté úpravy diskutovány a bude ještě šance, zejména kontroverzní úpravy změnit v rámci další „pouti“ zákoníku práce legislativním procesem v Parlamentu ČR.

Jitka Hejduková – ředitelka zaměstnavatelské sekce

jhejdukova@spcr.cz

Libuše Brádlarová – poradce pro legislativní proces

(Pozn. v době uzávěrky není k dispozici paragrafované znění vládního návrhu novely ZP, ale lze to dovodit z vyjádření ministra Drábka).

Co je aktuálně obsahem „daňové“ reformy?

K připomínce je předložen zákon o jednotném inkasním místě (dále JIM). Je to součást reformních kroků této vlády, jako takový je jej třeba chápat v kontextu ostatních reformních změn, (důchodová reforma, změna zákona o DPH aj.) Pro připomenutí – daňová reforma podle ministra Kalouska má – zjednodušeně řečeno – tři části – Daňový řád (účinný od ledna t.r.), JIM (nyní se projednává) a nový zákon o dani z příjmu (připravuje se).

Zásadní změny JIM:

Cílem je dosažení jednoduchého a přehledného systému výběru daní a pojistného – na „jedno místo jedním účtem na jednom formuláři“, který by přispěl k dlouhodobé stabilitě bez nesystémových zásahů a ke snížení administrativních nákladů poplatníků i státu. Tj. předpokládá se především jednoduchá komunikace, a to nejen v počtu komunikujících subjektů, ale i co do forem. Je to první zásadní změna v daních po daňové reformě v roce 1992. Co lze očekávat?

- přiznávání všech tří peněžitých plnění na jednom přiznání a jejich placení na jeden účet správce daně.
- Jako důsledek principu „jeden formulář, jedna platba, jedna kontrola“ a tedy zavedením jednoho správce lze očekávat zlepšení klientského přístupu a snížení administrativní zátěže.

Mezi další hlavní změny, které jsou obsahem navrhované právní úpravy, patří:

1. Harmonizace daně z příjmů fyzických osob s pojistným na sociální zabezpečení a s pojistným na veřejné zdravotní pojištění:
 - a. sjednocení základů daně a pojistných,
 - b. sjednocení používané terminologie,
 - c. sjednocení procesních institutů a pravidel (zálohy, měsíční hlášení, registrace apod.).
2. Sjednocení sazeb daní z příjmů a daně darovací na 19 %.
3. Sjednocení sazeb pojistného na sociální zabezpečení a na veřejné zdravotní pojištění u osob samostatně výdělečně činných a u zaměstnanců, a to na 6,5 %.
4. Nahrazení pojistného na sociální zabezpečení a pojistného na veřejné zdravotní pojištění u zaměstnavatelů daní z úhrnu mezd, která zahrne i pojistné na úrazové pojištění.
5. Zrušení konceptu superhrubé mzdy.
6. Zrušení některých daňových úlev:
 - a. zrušení řady osvobození od daně z příjmů fyzických osob – u poplatníků daně z příjmů ze závislé činnosti a funkčních

- a. požitků bude částečně kompenzováno novou roční slevou, která bude zohledňovat výdaje na dosažení příjmů,
 - b. u daně z příjmů právnických osob se jedná zejména o zrušení slevy na dani z titulu investiční pobídky ve formě slevy na dani; na druhou stranu se však zavádí nová sleva na dani, a to dividendová sleva ve výši sražené daně z dividend a jiných zisků.
7. Zavedení nulového zdanění subjektů kolektivního investování a důsledného zdanění výplat ze systému.
 8. Zavedení povinné elektronické formy u vybraných podání.
 9. Sjednocení zdaňovacího období daně z příjmů fyzických osob a pojistných období pojistného na sociální zabezpečení a pojistného na veřejné zdravotní pojištění na roční bázi.
 10. Rozšíření uplatnění daňové informační schránky, která bude umožňovat jednoduchou komunikaci se správcem daně, včetně možnosti elektronických podání, která nebudou muset být opatřena elektronickým podpisem.
 11. Snížení obratu pro povinnou registraci k dani z přidané hodnoty u osob povinných k dani z 1 000 000 Kč na 750 000 Kč. U DPH zároveň postupné sblížení sazeb.

Zákon o jednotném inkasním místě

Znamená novelu 67 zákonů, z nich se mnohé (co do počtu) mění víceméně terminologicky nebo v důsledku změn jiných zákonů (např. změna platby pojistného společně s daněmi – na účet ČSSZ“ apod.). Výrazným způsobem se navrhuje měnit zejména

- daně z příjmu
- zákony o sociálním a zdravotním pojištění
- daně majetkové (dědická, darovací, z převodu nemovitostí)
- daňový řád
- DPH

Dále dovoluete shrnout změny, které se v jednotlivých zákonech objevují:

Daně z příjmu

I. Změny ve zdaňování příjmů fyzických osob obecně:

- Sjednocení základů daně z příjmů fyzických osob a základů povinných pojistných.
- Sazba daně 19%.
- (v souvislosti se zrušením „superhrubé mzdy“)
- Odstranění řady výjimek.

Navrhuje se zrušit osvobození příjmu podle § 4 plynoucího dlužníkovi ve zdaňovacím období, ve kterém bylo rozhodnuto o povolení reorganizace podle insolvenčního zákona, plnění poskytovaného ozbrojenými silami vojákům v základní službě, žákům škol, vojákům v záloze povoláním na cvičení a vojákům v aktivní záloze dobrovolné, kázeňských odměn poskytovaných příslušníkům ozbrojených sil a bezpečnostních sborů, odchodného u vojáků z povolání a příslušníků bezpečnostních sborů, odstupného za uvolnění bytu a využití příjmů z prodeje bytu, rodinného domu nebo členského práva v bytovém družstvu na uspokojení vlastní bytové potřeby, příjmu nabyvatele bytu, garáže a ateliéru přijatého v souvislosti se vzájemným vypořádáním prostředků podle zákona o vlastnictví bytů, příjmu plynoucího ve formě povinného výtisku a ve formě autorské rozmnoženiny a příjmu plynoucího ve formě darů poskytnutých pro provoz zoologické zahrady. Dále se navrhuje eliminovat neodůvodněné výjimky ze zdanění z titulu zaplacených členských příspěvků odborové organizaci a z titulu úhrady za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání.

- Zrušení základní slevy na dani pro osoby s měsíčními příjmy převyšujícími čtyřnásobek průměrné mzdy.
- Snížení podpory vlastního bydlení. Odpočet úroků bude omezen maximální částkou 80 000 Kč (z dosavadních 300 000 Kč).
- Zvýšení maximálního limitu pro odpočet darů na veřejně prospěšné účely na 15%.

Navíc:

II. Změny ve zdaňování příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků, včetně změn v oblasti sociálního a zdravotního pojištění:

Zrušení superhrubé mzdy z roku 2008 (tj. navýšení hrubé mzdy o pojistné na sociální zabezpečení a pojistné na veřejné zdravotní pojištění placené plátcí daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků). Důvody proč:

- značně zkomplikoval způsob stanovení základu daně u poplatníků s příjmy ze závislé činnosti a funkčních požitků
- je **diskriminační**, protože daňové zatížení těchto poplatníků je vyšší, než u ostatních poplatníků. Navíc při dosažení maximálního vyměřovacího pojistného základu dochází u těchto poplatníků k daňové degeneraci.
- z hlediska komparace s daňovými systémy ostatních států Evropské unie i mimo ni se jedná o nestandardní

postup pro stanovení základu daně, neboť existují značné rozdíly mezi tuzemským pojistným na sociální zabezpečení a pojistným na veřejné zdravotní pojištění a zahraničními zákonnými pojistnými systémy (např. z hlediska povinnosti zúčastněných subjektů, v sazbách, v pojistných výjimkách, ve způsobu stanovení maximálního vyměřovacího základu).

- koncept tzv. superhrubé mzdy má za následek **neodůvodněné omezení** volného pohybu zahraniční pracovní síly, služeb, kapitálu a svobody usazování, jelikož zahraniční pojistné je obvykle nižší než tuzemské.

Zrušení řady osvobození a jejich nahrazení novou roční slevou, která bude zohledňovat výdaje na dosažení příjmů.

- **osvobození stravování poskytovaného nepeněžní formou** na pracovišti nebo v rámci závodního stravování zajišťovaného jinými subjekty včetně stravenek.
- osvobození nepeněžních plnění vynakládaných na péči o zaměstnance a jejich rodinné příslušníky poskytované zaměstnavatelem z fondu kulturních a sociálních potřeb, sociálních fondů resp. z nedaňových výdajů/nákladů bude sice i nadále ponecháno, ale bude **omezeno u poplatníka zavedením ročního limitu ve výši 10 000 Kč** vztahujícího se na veškerá plnění definovaná v tomto ustanovení, a to včetně rekreace a zájezdů.
- zrušit osvobození zvýhodnění poskytovaných zaměstnavatelem provozujícím veřejnou dopravu osob svým zaměstnancům a jejich rodinným příslušníkům **ve formě bezplatných nebo zlevněných jízdenek**,
- osvobození peněžního plnění za výstrojní a proviantní náležitosti poskytované příslušníkům ozbrojených sil a naturální náležitosti, zvláštní požitky poskytované příslušníkům bezpečnostních sborů a úhrada majetkové újmy, osvobození náhrady za ztrátu na služebním příjmu (platu) poskytované příslušníkům bezpečnostních sborů podle právních předpisů účinných do 31. prosince 2005, osvobození hodnoty přechodného ubytování, nejde-li o ubytování při pracovní cestě, poskytované jako nepeněžní plnění zaměstnavatelem zaměstnancům v souvislosti s výkonem práce, pokud obec přechodného ubytování není shodná s obcí, kde má zaměstnanec bydliště, osvobození mzdového vyrovnání pracovníkům v hornictví dlouhodobě nezpůsobilým k dosavadní práci vyplácené podle zvláštních předpisů ve výši rozdílu mezi dávkami nemocenského pojištění, osvobození náhrady za ztrátu na důchodu přiznané podle zákoníku práce za dobu před 1. lednem 1989 a vyplácené po 31. prosinci 1992, osvobození peněžního zvýhodnění plynoucí zaměstnancům v souvislosti s poskytováním bezúročných půjček nebo půjček s úrokem nižším, než je obvyklá výše úroku a osvobození zvláštního příplatku nebo příplatku za službu v zahraničí poskytovaného v cizí měně vojákům a příslušníkům

bezpečnostních sborů vyslaným v rámci jednotky mnohonárodních sil nebo mezinárodních bezpečnostních sborů mimo území České republiky po dobu působení v zahraničí. Tímto krokem dojde k odstranění řady výjimek, a tedy k nastavení rovnějších podmínek pro poplatníky.

- **Kompensací je zvláštní sleva na dani ve výši 3 000 Kč ročně.** Jedná se o slevu určenou výlučně pro zaměstnance ve smyslu § 6 odst. 2 zákona, **tzv. pro poplatníka s příjmy ze závislé činnosti nebo funkčními požitky.**

III. Změny ve zdaňování příjmů fyzických osob z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti, včetně některých změn v oblasti sociálního a zdravotního pojištění:

- **Základem daně a pojistných, a to jak u daně z příjmů, tak u jednotlivých pojistných, bude 100 % hrubého zisku.** Dojde ke sjednocení se základem daně z příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků, jelikož zde je také základem 100 % příjmů, a to jak pro daň z příjmů, tak pro jednotlivá povinná pojistná. Tímto krokem je sledován cíl dosažení harmonizace daně z příjmů fyzických osob a povinných pojistných. Aby však nedošlo ke zvýšení odvodové povinnosti OSVČ na pojistná, sníží se sazba u důchodového a zdravotního pojištění na 6,5 %.

IV. Změny ve zdaňování příjmů fyzických osob podle § 8 až 10:

- Zrušení daňového režimu státních dluhopisů, které mohou podle emisních podmínek nabývat výhradně fyzické osoby. (jde o obsoletní ustanovení)

V. Změny ve zdaňování příjmů právnických osob:

- Zrušení některých daňových úlev.

Nyní se navrhuje zrušení dalších 7 výjimek.

Přitom pouze zrušení tří výjimek představuje věcnou změnu:

- a to zrušení investiční pobídky ve formě slevy na dani a
- zrušení osvobození příjmů dlužníka v reorganizaci, které se ukazuje v případech vykazování ztráty jako kontraproduktivní.
- na přesun podpory zaměstnávání zdravotně a tělesně postižených do působnosti Ministerstva práce a sociálních věcí.

Zbývající tři výjimky navrhované ke zrušení představují pouze zrušení již obsoletních ustanovení nebo navazují na připravované změny ve zdanění loterií.

- Zjednodušení tvorby rezerv a opravných položek k pohledávkám. (týká se finančních institucí)

Pro zjednodušení tvorby rezerv a opravných položek k pohledávkám se navrhuje sjednocení režimu u bank a spořitelních a úvěrních družstev, neboť obě skupiny poplatníků podléhají doзору České národní banky a není proto důvod pro rozdílný režim. Současně se navrhuje zrušení

možnosti tvorby rezerv u ostatních finančních institucí, které nepodléhají žádné regulaci a jejichž definici, resp. charakteristiku obsahuje pouze zákon o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů. Výrazné zjednodušení je navrhováno pro tvorbu opravných položek k výnosovým pohledávkám, kde oproti současným 6 pásmům stanovujícím výši opravné položky jsou navrhovaná pouze 2 pásma. Nesporným zjednodušením by měl být také návrh na relevantní účetní zachycení pohledávek ze smluvních sankcí na straně věřitele pro zjištění základu daně z příjmů, které tak nebude vyžadovat nezbytné úpravy výsledku hospodaření.

- Sjednocení maximálního limitu pro odpočet darů na veřejně prospěšné účely na 10 %.
- Zavedení slevy na dani ve výši srážené daně z dividend, jež bude moci být bez omezení uplatněna v následujících zdaňovacích obdobích.

Navrhovaná sleva na dani ve výši daně sražené z dividend, jež bude moci být bez omezení uplatněna v následujících zdaňovacích obdobích, je reakcí jednak na požadavek odstranění dvojího zdanění zisku a jednak na požadavek odstranění znevýhodnění kapitálového financování oproti financování dluhovému, které je v platné právní úpravě daňovou uznatelností úroků bez výjimky u nespojených osob výrazně zvýhodněno.

- Nulové zdanění subjektů kolektivního investování a důsledné zdanění výplat ze systému.

Nulové zdanění subjektů kolektivního investování a důsledné zdanění výplat ze systému by mělo naplnit princip daňové neutrality v oblasti kapitálového trhu, což znamená, že individuální investice by měla mít srovnatelné daňové zacházení a tím obdobné daňové zatížení jako investice prostřednictvím subjektů kolektivního investování. Nulová sazba daně současně vytváří předpoklad, aby dotčené subjekty nemohly aplikovat směrnici EHS o společném systému zdanění mateřských a dceřiných společností, podle které jsou dividendové příjmy za splnění stanovených podmínek od daně osvobozeny, což však nelze aplikovat v situaci, kdy není uplatněno žádné zdanění. Důsledně však budou zdaněny výplaty ze systému, a to u investorů právnických osob bez ohledu na to, zda příslušný fond zvolí politiku výplat podílů na zisku nebo reinvestování vytvořeného zisku. Navrhovaná úprava současně eliminuje dosud platné neodůvodněné zvýhodnění fondů kvalifikovaných investorů a nemovitostních fondů. U investorů fyzických osob se předpokládá zachování osvobození při prodeji podílových listů při splnění časového testu pro držbu podílových listů s výjimkou již poměrně sofistikovaných investic do fondů kvalifikovaných investorů a nemovitostních fondů, které se blíží běžnému standardně zdaňovanému podnikání.

ZÁKONY O SOCIÁLNÍM A ZDRAVOTNÍM POJIŠTĚNÍ

JEDNOTNÉ IN

STNÉHO NA VEŘEJNÉ ZDRAVOTNÍ POJIŠTĚNÍ

ZMĚNY U DANĚ DAROVACÍ

JÍ MÍSTO

ZMĚNY V ÚPRAVĚ POJISTNÉHO NA SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ

ZMĚNY VE ZDAŇOVÁNÍ PŘÍJMŮ PRÁVNICKÝCH OSOB

DANĚ Z ÚHRNU MEZD

DANOVÝ ŘÁD

DPH

ZMĚNY U ÚPRAVĚ POJISTNÉHO

DANĚ MAJITKOVÉ

- Podpora výzkumu a vývoje.

Podpora výzkumu a vývoje bude rozšířena o odpočet od základu daně také v případě pořízení výsledků výzkumu a vývoje od vysokých škol a vědeckovýzkumných institucí a zvýšením odpočtu o dalších 10 % v případě meziročního přírůstku výdajů na výzkum a vývoj.

1. Daň z úhrnu mezd:

Daň z úhrnu mezd v sobě bude zahrnovat současné pojistné na důchodové pojištění, pojistné na nemocenské pojištění, pojistné na veřejné zdravotní pojištění placené zaměstnavatelem, úrazové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti.

Subjektem daně a tedy poplatníky daně z úhrnu mezd jsou plátcí příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků (dále jen „zaměstnavatel“). Subjektem daně tak nebudou zahraniční zaměstnavatelé, kteří se budou i nadále řídit předmětnými pojistnými zákony.

Předmětem daně z úhrnu mezd je úhrn zúčtovaných nebo vyplacených příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků, které jsou součástí dílčího základu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti. Předmětem daně však nebudou ty příjmy ze závislé činnosti a funkčních požitků, z nichž je plátcem příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků povinen platit pojistné na sociální zabezpečení nebo pojistné na veřejné zdravotní pojištění cizozemskému nositeli pojištění podle přímo použitelného předpisu Evropské unie nebo na základě mezinárodní smlouvy o sociálním zabezpečení.

- sazba daně bude činit 32,5 %;
- poplatníky daně budou plátcí příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků;
- základem daně bude úhrn příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků;

- strop je stanoven součinem čtyřiceti osmi násobku průměrné mzdy a počtu zaměstnanců;
- zdaňovacím obdobím bude kalendářní rok a daň se bude platit zálohově;
- výnos daně bude příjmem státního rozpočtu a na základě rozpočtového určení bude část výnosu určena na pojistné na veřejné zdravotní pojištění.

2. Změny v úpravě pojistného na sociální zabezpečení

- v oblasti důchodového pojištění placeného zaměstnancem zůstává sazba ve výši 6,5 %, přičemž pro pojištění na sociální zabezpečení je zastropování na úrovni čtyřiceti osminásobku průměrné mzdy;
- u zaměstnavatelů se placení pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti zrušuje a bude nahrazeno daní z úhrnu mezd, která zahrne i pojistné na úrazové pojištění;
- základem pojistného na důchodové pojištění OSVČ bude 100 % hrubého zisku;
- sazba pojistného u OSVČ bude stejná jako sazba pojistného u zaměstnanců, a to 6,5 %;

Změny v úpravě pojistného na veřejné zdravotní pojištění

- v oblasti veřejného zdravotního pojištění placeného zaměstnancem dojde ke sjednocení sazeb s pojištěním na důchodové pojištění, a to na 6,5 %, přičemž pro veřejné zdravotní pojištění je zastropování na úrovni sedmdesátidvou násobku průměrné mzdy;
- základem pojistného na veřejné zdravotní pojištění OSVČ bude 100 % hrubého zisku;

- sazba pojistného na veřejné zdravotní pojištění u OSVČ bude stejná jako sazba pojistného u zaměstnanců a jako sazba důchodového pojistného, a to 6,5 %
- základ pojistného a sazba pojistného na veřejné zdravotní pojištění hrazená státem u státních pojištěnců a hrazená osobami samostatně výdělečně činnými se oproti současné právní úpravě nemění.

3. Daně majetkové

3.1 Změny u daně dědické:

- zavedení lineární sazby 9,5 %;
- zvýšení limitu pro osvobození na 50 000 Kč u 3. skupiny.

3.2 Změny u daně darovací:

- zavedení lineární sazby 19 %;
- zvýšení limitu pro osvobození na 50 000 Kč u 3. skupiny.

Důvodem pro současnou úpravu je:

- připravovaná transformace daně dědické a daně darovací pod režim daní z příjmů.
- takže dnes - zjednodušení u III. skupiny poplatníků
- a sjednocení sazby 19 % (darovací) a 9,5 % (dědické)
- podlimitní - nebudou ani dávat příznání

3.3 Změny u daně z převodu nemovitostí:

- zúžení osvobození vkladů nemovitostí do základního kapitálu obchodní společnosti nebo družstva na případy, kdy vkladatelem bude územní samosprávný celek;
- nevyžadování daňového přiznání u osvobozených převodů nebo přechodů vlastnictví k nemovitostem, pokud poplatníkem je Česká republika.

Počátkem 90. let bylo přijato osvobození veškerých vkladů do základního kapitálu obchodních společností nebo družstev, pokud účast společníka nebo člena trvala nejméně po dobu 5 let. Důvodem návrhu na zúžení tohoto osvobození je naplnění záměru, pro který bylo přijato, administrativní náročnost spojená s ověřováním zákonem stanovených podmínek pro uplatnění osvobození a úprava zdanění vkladů daní z převodu nemovitostí ve vyspělých státech Evropské unie.

4. Daňový řád

4.1 Rozšíření uplatnění daňové informační schránky.

Doposud daňová informační schránka sloužila pouze k nahlížení do vybraných údajů ve spisu daňového subjektu a na stav jeho osobních daňových účtů. Přijetím tohoto návrhu se však z daňové informační schránky stane jednoduše přístupný komunikační portál, prostřednictvím něhož bude možné elektronickou cestou komunikovat se správcem daně.

Výhoda:

- výrazné zjednodušení stávající situace,
- bezplatnost,
- personalizovaného podání, tj. podání, které již bude předem vyplněno těmi údaji, které správce daně o daňovém subjektu již má k dispozici,
- nově se bude do daňové informační schránky přistupovat pomocí přístupových údajů, které daňový subjekt získá automaticky při zřízení jeho daňové informační schránky (nebude zapotřebí el. podpis).

4.2 Změna v registraci daňových subjektů.

Podstatou této změny tedy je, že součástí úpravy daňového řádu již nebudou hmotně právní ustanovení, ale pouze obecná úprava registrační povinnosti s tím, že specifikace povinnosti podat přihlášku k registraci stanoví daňové zákony podle zvláštností jednotlivých daní. V daňovém řádu nadále zůstanou jen pravidla, která jsou jednotná pro většinu daní (např. rozhodnutí o registraci, řešení tzv. „přeregistrace“).

5. DPH

Právní úprava daně z přidané hodnoty

Podle tohoto zákona jsou k dani povinné jak fyzické, tak právnické osoby, které samostatně uskutečňují ekonomické činnosti. Dnes jsou osvobozeny od uplatňování daně osoby, které mají sídlo nebo místo podnikání v tuzemsku, jejichž obrat nepřesáhne částku 1 000 000 Kč za nejvýše 12 bezprostředně předcházejících po sobě jdoucích kalendářních měsíců. Změna: Jako jedno z kompenzačních opatření ke změnám v oblasti daně z příjmů se navrhuje od 1. ledna 2013 snížit výši obratu pro povinnost stát se plátcem z **částky 1 000 000 Kč na 750 000 Kč** za nejvýše 12 bezprostředně předcházejících po sobě jdoucích kalendářních měsíců.

Závěrem je zapotřebí upozornit na to, že se jedná o návrh, který je v současné době v připomínkovém řízení. Poté bude projednáván ve vládě a proběhne dalšími fázemi legislativního procesu na půdě Parlamentu. Dají se tedy očekávat i zásadní změny. O průběhu Vás budeme informovat. Nicméně považujeme za vhodné Vám předložit i tyto výchozí informace.

Souhrnné stanovisko Svazu viz:

[http://www.spcr.cz/dane-a-jejich-sprava/
navrh-zakona-o-zmene-zakonu-souvisejicich-s-jim](http://www.spcr.cz/dane-a-jejich-sprava/navrh-zakona-o-zmene-zakonu-souvisejicich-s-jim)

Ludmila Nutilová
poradkyně pro legislativní proces
lnutilova@spcr.cz

Investiční pobídky bez daňových prázdnin?

Investiční pobídky jsou v České republice poskytovány od roku 1998. Stávající systém investičních pobídek, upravený poslední novelou zákona z roku 2007, se však v aktuálních hospodářských podmínkách nejeví jako dostatečně efektivní, a objem zahraničních investic postupně klesá.

Současná úprava, která nereflektuje potřebu podpory investic do výzkumu a vývoje, technologických center a center strategických služeb a nenabízí srovnatelné podmínky pro daňové pobídky, není pro investory ve srovnání s ostatními zeměmi regionu příliš atraktivní a neodpovídá současným potřebám ekonomiky. Ministerstvo průmyslu a obchodu, v návaznosti na zmíněné potřeby, předložilo návrh, který obsahuje změny ve stávající podpoře výroby ve zpracovatelském průmyslu a zaměřuje se na podporu zaostalých regionů. Začlenění podpory technologických center a center strategických služeb do zákona by mělo vytvořit transparentní podmínky i v oblastech dosud neupravených zákonem a zajistit jistotu investorů při čerpání podpory.

Úprava se silněji zaměřuje na podporu do technologicky a znalostně náročnějších oblastí, např. v oblasti informačních technologií, a tím na inovační potřeby ekonomiky. Nově se také navrhuje zavedení institutu strategického investora, kterému bude moci být udělena přímá kapitálová podpora na základě schválení vládou. Návrh se však nezmiňuje o zásadním problému, a to jeho neprovázanosti s ostatními souvisejícími normami, konkrétně s návrhem novely zákona o dani z příjmu. Uvedená novela, která je součástí daňové reformy, neuvažuje o možnosti poskytování investičních pobídek v oblasti daní. Případné nevyřešení kompatibility obou norem by zásadně znehodnotilo

předložený návrh změn investičních pobídek a jejich atraktivitu pro investory. Svaz průmyslu a dopravy vyjádřil k návrhu následující stanovisko:

Stanovisko Svazu průmyslu a dopravy k novele zákona o investičních pobídkách (kterým se mění zákon č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách)

Podporujeme snahu vlády směřující v rámci opatření zaměřených na východiska z krize a podpory investic v ČR ke zdokonalení podmínek pro investování. Oceňujeme skutečnost, že předkladatel v závěrečné zprávě o hodnocení dopadů regulace srovnává variantní přístup k řešení změny systému podpory investičních pobídek. Návrh úpravy zahrnuje nově do režimu zákona i dosud prováděnou podporu technologických center a center strategických služeb a přispívá tím ke zlepšení konkurenční pozice oproti zemím v daném regionu. Návrh reaguje na potřeby snižování regionálních rozdílů a selektivně přistupuje k podpoře investic s ohledem na úroveň nezaměstnanosti. Prodloužení doby pro čerpání slevy na dani na 10 let umožní zvýšit míru jejího čerpání a zatraktivní tak systém investičních pobídek. Zavedení institutu strategického investora zvyšuje na základě mezinárodních

zkušeností atraktivitu ČR v soutěži o velké investice a vytváří příležitost pro významné zvýšení zaměstnanosti.

Návrh novely je významným příspěvkem k rozvoji zpracovatelského průmyslu v ČR, zvýšení zaměstnanosti a zároveň odpovídá potřebám strukturálních změn ve prospěch výroby s vyšší přidanou hodnotou. Dojde ke zjednodušení administrace spojené se žádostmi o investiční pobídky. Rozpočtová nákladnost navrhované úpravy bude výrazně kompenzována násobnými příjmy státního rozpočtu.

Zásadní připomínka:

Zároveň vnímáme problém neprovázanosti novely zákona o investičních pobídkách se souvisejícími zákony zejména s novelou zákona o dani z příjmu, která nezahrnuje ve výčtu slev na dani slevu z důvodu investičních pobídek. Navrhujeme oba zákony uvést do souladu, aby novela zákona o investičních pobídkách mohla být účinně realizována.

*Oldřich Körner
zástupce ředitele sekce hospodářská politika
a makroekonomické analýzy
okoerner@spr.cz*

Koncepce surovinové a energetické bezpečnosti ČR

Uvítali jsme, že byl vyslyšen náš dlouhodobý požadavek na rozpracování problému energetické a surovinové bezpečnosti státu. Z našeho pohledu jde o velmi důležité téma jehož rozpracování nejenom podporujeme, ale chceme se na práci aktivně podílet.

O souvislostech

Surovinová a energetická bezpečnost patří mezi nejdůležitější politická a bezpečnostní témata.

Přesto Česká republika nemá v oblasti surovinové a energetické bezpečnosti samostatný strategický dokument. Zatím je tato problematika částečně či okrajově řešena v některých jiných strategických materiálech, zejména Státní energetické koncepci či aktualizacích Státní surovinové politiky a Bezpečnostní strategie ČR.

S ohledem na tyto skutečnosti předložilo Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR nový ucelený koncepční materiál „Koncepce surovinové a energetické bezpečnosti“, který reaguje na vývoj na světovém trhu s nerostnými surovinami a vývoj sektoru energetiky a na ně navazujících změn v mezinárodních vztazích.

O obsahu koncepce

Vlastní energetickou bezpečností je míněna schopnost státu zajistit si potřebné množství energetických surovin za ekonomicky přijatelnou cenu.

Cílem předkládaného materiálu je stručná analýza současného stavu, posouzení rizik a hledání řešení, jak zajišťovat a posilovat surovinovou a energetickou bezpečnost státu. Předkládaná koncepce surovinové a energetické bezpečnosti by měla být provázána s aktualizací Státní energetické koncepce a novou Surovinovou politikou, a to včetně implementace principů evropské strategie.

V úvodních kapitolách materiál popisuje vnitrostátní postoje a mezinárodní situace a specifikuje aspekty ohrožující energetickou a surovinovou bezpečnost České republiky.

Surovinové zdroje – materiál konstatuje, že v současné době se v rámci aktualizace Státní energetické koncepce vede diskuse nad dalším osudem neopominutelného množství zásob kvalitního hnědého uhlí za tzv. územně ekologickými limity, tedy hranicemi povolené těžby, které byly administrativně stanoveny v roce 1991. Územně ekologické limity omezují budoucí rozšíření těžby na dvou lomech – Bílina a Lom ČSA, avšak v těžebním prostoru se současně nacházejí dvě obce a areál rafinérie.

Strategické zásoby státu – v současné době je připravováno navýšení strategických zásob ropných produktů vytvořením kategorie tzv. povinných zásob, na jejichž financování by se formou povinného poplatku z prodaného množství paliv podílely firmy uvádějící do volného daňového prostoru na území České republiky motorové benziny, motorovou naftu a topné oleje. Současná úroveň zásob ve výši cca 90 dnů počítaná podle objemu čistých dovozů by se tímto opatřením zvýšila minimálně na 120 dnů během předpokládaného časového rozmezí deseti let.

V oblasti zemního plynu neexistují státní hmotné rezervy. Plynová bezpečnost je tak zajišťována privátními subjekty zejména prostřednictvím využívání systému podzemních zásobníků plynu, jejichž kapacita pokrývá zhruba třetinu domácí spotřeby. V současné době se o vytvoření státních hmotných rezerv zemního plynu neuvažuje, posilování plynové bezpečnosti by se mělo ubírat spíše zvyšováním kapacity stávajících podzemních zásobníků plynu a zvyšováním bezpečnostních standardů dodávky plynu, případně další diverzifikací přepravních cest (viz severojižní koridor) a výstavbou inter-konektorů se sousedními státy tak, aby bylo zajištěné plnění standardů předepsaných pro členské státy. Zásobníky plynu jsou v majetku privátních subjektů, je velmi důležité citlivé a přesné nastavení legislativy tak, aby byl plyn z těchto zásobníků pro ČR v případě krize skutečně využitelný.

Pokud jde o posílení energetické bezpečnosti v **jaderné energetice** držením zásob palivových souborů, stát v tuto chvíli neplánuje zahrnutí palivových článků do systému státních hmotných rezerv, ale upřednostňuje variantu uložit povinnost předzásobit se na dostatečně dlouhou dobu provozovateli jaderných bloků. Dále jsou definována kritéria pro posuzování spektra a množství držených komodit.

Pozornost je věnována také technické infrastruktuře v oblasti elektroenergetiky, teplárenství, plynárenství, ropy a ropných produktů.

Zajištění energetické bezpečnosti v **teplárenství** souvisí se zajištěním paliva pro teplárenství. Vzhledem k prozatím deklarované platnosti územních ekologických limitů je nutné

urychleně vyřešit jak zajistit palivo pro teplárny. Rizikem je nedostatek kvalitního hnědého uhlí a finanční a technické nároky na přechod na jiné palivo. Náhrada stávajících dodávek hnědého uhlí jiným druhem uhlí nebo zemním plynem je v mnoha případech v dohledné době problematická, až neřešitelná.

V oblasti **plynárenství** je Česká republika dlouhodobým podporovatelem koncepce Jižního koridoru a plynovodu Nabucco. Jeho protažením na hranice ČR by došlo k významnému posílení energetické bezpečnosti ČR, neboť by se téměř zdvojnásobila dosavadní přeprava plynu a také byla podpořena diverzifikace dodávek.

Výhledově se vedou jednání o vybudování tzv. severojižního propojení plynárenských soustav Polska, České republiky, Slovenska, Maďarska a Chorvatska tak, aby bylo možno využívat plánované LNG terminály v Polsku na pobřeží Baltského moře a v Chorvatsku u Jaderského moře pro dodávky zemního plynu do oblasti střední Evropy.

Strategickým cílem pro **ropný sektor** je posílení postavení společnosti MERO ČR v ropovodu TAL. Byl by tak zajištěn strategický přístup k této přepravní trase za mnohem stabilnějších podmínek. Nejbližším cílem je zvýšení nouzových zásob ropy a ropných produktů na dobu 120 dnů. Dalším cílem, o kterém by se měla vést diskuse, je tzv. severojižní propojení ropovodní sítě, které by mělo za cíl propojit rafinérii Spergau (dříve Leuna) s rafinérií v Litvínově.

Neméně důležitým faktorem z hlediska ropné bezpečnosti ČR se jeví i zachování všech významných zpracovatelských kapacit na jejím území. Zásadní je udržení v chodu nejen největší rafinérie v Litvínově, ale i moderní rafinérie v Kralupech nad Vltavou, a to zejména z hlediska udržení diverzifikace dodávek, neboť tato rafinérie je schopna zpracovávat také větší množství lehkých (neruských) druhů ropy.

Materiál se zabývá také otázkou ceny energetické bezpečnosti a legislativních podmínek. A postupně vytvářenou společnou evropskou energetickou politikou v rámci EU je založenou na třech základních cílech, kterými jsou udržitelnost, bezpečnost a konkurenceschopnost.

Další kapitoly jsou věnovány problematice vícepalivových systémů, následně potřebě lidských zdrojů. Otázka dostatku expertních a technických pracovníků pro sektor nerostných surovin a energetiky je citlivá i z hlediska zajištění dostatečné úrovně surovinové a energetické bezpečnosti. **Kvalifikovaný personál** je totiž jak nezbytným předpokladem bezproblémového fungování těchto strategických odvětví, tak i řešením případné krizové situace typu např. přerušení dodávek strategických surovin či rozsáhlého výpadku dodávek elektřiny tzv. „blackout“. Rizikem je nedostatek kvalifikovaných odborníků v technických oborech na všech úrovních, protože chybí prakticky celá jedna generace techniků.

Materiál poukazuje na to, že **úspory surovin a energie** jsou jedním z prostředků k posílení surovinové a energetické bezpečnosti. Nejlevnější a nejbezpečnější jsou ty suroviny a energie, které nejsou spotřebovány, které se nemusí vyrábět a transportovat. Proto je podpora úspor surovin a energie velmi důležitá. Při návrzích jak podporovat úspory surovin a energie bychom měli vycházet z již přijatých dokumentů a programů jako je Národní akční plán energetické účinnosti a navazovat na koncepční dokumenty typu Státní energetické koncepce a Surovinové politiky. Rizikem jsou špatně nastavené podmínky pobídek a úlev.

Další pasáže jsou věnovány výzkumu, vývoji a novým technologiím.

V závěru materiálu shrnuje, že zajištění surovinové a energetické bezpečnosti v České republice je ve srovnání s mnoha evropskými zeměmi na relativně dobré úrovni. Oblast energetické a zejména surovinové bezpečnosti ČR skýtá dostatečný prostor pro její další posílení v jednotlivých segmentech. Na tuto strategickou oblast je třeba nahlížet jako na oblast veřejného zájmu.

O stanovisku SP ČR

Svaz podporuje návrh nového koncepčního dokumentu a předpokládá, že bude dále rozpracován a upřesněn formou alternativních scénářů po dopracování a schválení dílčích koncepčních materiálů vlády, zejména Státní energetické koncepce, Surovinové politiky ČR a Bezpečnostní strategie ČR. Při dalším rozpracování bude nutné věnovat další pozornost tomu, co bylo zatím opomenuto – kupříkladu otázkám problematiky biopaliv, využití biomasy včetně dřevní hmoty pro energetické účely a tím ohrožení některých oborů. Jsou opomenuty finanční aspekty zajištění energetické a surovinové bezpečnosti. Přesto, že se jedná o velmi náročný proces z hlediska časového, technického i finančního, bylo by vhodné, aby byl zpracován kvalifikovaný odhad finanční náročnosti a ten byl následně zapracován do výhledu tvorby státních rozpočtů v příštích letech. Mezi témata, která bude nepochybně nutné hlouběji rozpracovat, náleží vzdělávání, energetická efektivnost a výzkum.

Stanovisko SP ČR naleznete na <http://www.spcr.cz/energetika/surovinova-a-energeticka-bezpecnost-ceske-republiky>

Vladimír Novotný
poradce SP ČR v oblasti environmentální politiky
Eva Aliapuliosová
sekce hospodářská politika a makroekonomické analýzy
ealiapuliosova@spcr.cz

Co přinesl pražský Jaderný summit o dostavbě Temelína

Havárie v elektrárně Fukušima změnila v řadě zemí pohled na jadernou energetiku. Situace může mít dokonce i dopad na cenu výstavby jaderných zařízení ve světě.

Tuzemské průmyslové a stavební firmy mají výrazný zájem podílet se na dostavbě 3. a 4. bloku Jaderné elektrárny Temelín. Formálně bude vláda zahájena výběrové řízení na podzim tohoto roku, což je plně v jejich rukou. Podnikatelská sféra se však domnívá, že je žádoucí, aby „licencovaný technický projekt byl dále zpracován českými společnostmi a realizován pod vedením české inženýringové organizace“. Takový je jeden ze závěrů Jaderného summitu, který proběhl v květnu v pražském paláci Žofín za účasti více jak osmdesát osobností z nejvýznamnějších energetických, strojírenských a stavebních společností z ČR a ze zahraničí. Mezi účastníky summitu, jejímž organizátorem bylo Sdružení Czech TOP 100, byli i představitelé svazů a sdružení, zástupci technického vysokého školství, představitelé státní správy a Evropského parlamentu. Summit hostil vědecké autority v oborech jaderné fyziky a energetiky Františka Janoucha, Františka Hezoučkého a Aleše Johna. Přítomní se shodli v tom, že navzdory tragickým událostem v Japonsku jaderná energetika zůstává z hlediska energetické bezpečnosti nejspolehlivějším, ekologicky nejčistším a ekonomicky nejvýhodnějším zdrojem elektrické energie. Zřejmě však bude třeba přihlídnout k volání občanů některých zemí po prověrkách stavu jaderných elektráren a kvality jejich obsluh. Instituce Evropské unie ponechávají přitom rozhodnutí o využívání jaderné energetiky včetně vyvození závěrů z japonských událostí v rukou vlády jednotlivých členských zemí a provozovatelů elektráren. Jak v této souvislosti uvedl europoslanec Pavel Poc, Evropská komise připravuje zátěžové testy jaderných elektráren s cílem zjistit úroveň bezpečnosti evropských zdrojů. Zátěžové testy budou mít tři fáze: každý provozovatel jaderné elektrárny prověří své vlastní zařízení podle stávajících norem a seznámí se svými nálezy Státní úřad pro jadernou bezpečnost (SÚJB). V druhé fázi na zařízení provede testy SÚJB, ve třetí fázi může zařízení prověřit ještě Evropská komise. „Unie nehodlá však členským zemím diktovat skladbu energetického mixu a odrazovat je od jaderné energie,“ uvedl Pavel Poc. Ředitel Ústavu jaderného výzkumu Aleš John k tomu poznamenal, že „zátěžové testy probíhají bez čekání na pokyny z Bruselu.“ Při diskusí o příčinách událostí ve Fukušimě účastníci podpořili výklad Františka Hezoučkého, podle něhož radiačním následkům i výbuchům bylo možné ve větší míře zabránit včasnou přiměřenou investicí do přemístění záložních zdrojů elektrického napájení ze zranitelných míst ve strojovně elektrárny mimo záplavovou zónu. Podstatná je přitom zodpovědnost vedení elektrárenských společností, která má návaznost na vědomosti a znalosti pracovníků. O to důležitější je kvalita výuky a výchovy

technické inteligence. Z vystoupení zástupců ZU v Plzni, ČVUT v Praze i VUT v Brně vyplynulo, že nelehké na negativní antijaderné reakce v některých zemích, v České republice je zájem o obor opět na vzestupu. Absolventi mají okamžité uplatnění v praxi, průmysl by ale mohl absorbovat více energetických specialistů.

Dostavba bloků JETE se prodraží?

Veškeré odhady ceny za dostavbu dvou bloků v JETE mohou být vyšší, než se dosud předpokládalo. Cena prezentovaná v médiích se přitom pohybuje od 200 miliard korun do 900 miliard korun. Havárie ve Fukušimě však podle některých odborníků zdraží výstavbu jaderných zařízení po celém světě i termíny jejich dokončení. „Fukušima změnila pohled na energii. Dojde k modifikaci stávajících projektů,“ upozornil Aleš John a připomněl, že je potřebné opatrně přistupovat k prodlužování životnosti stávajících jaderných elektráren. U některých jaderných elektráren je totiž jejich životnost prodlužována až na dvojnásobek původního plánu. Náměstek ministra průmyslu a obchodu Tomáš Hüner však zdůraznil, že následky havárie Fukušimy v jaderném průmyslu nebudou mít vliv na dostavbu elektrárny Temelín a že termínem dokončení zůstává rok 2025. Co se týká ceny projektu, ta podle něho vyplyne ze samotného tendru, jehož vítěz má být znám v roce 2013. I tak se účastníci summitu shodli v tom, že výstavba jaderných bloků vyžaduje ohromné investice, které zpětně příznivě ovlivní českou ekonomiku zvýšením pracovních příležitostí. Zástupci podniků, například představitel společnosti ŠKODA JS Roman Zdebor, dostavbu vnímají jako mimořádnou příležitost pro český a slovenský průmysl a úspěšnou realizaci projektu jako referenci pro účast na dalších projektech v zahraničí. V závěrečném komuniké účastníci summitu zdůraznili, že „pouze maximální a především kvalifikované zapojení průmyslu, které bude spojené s činností s vysokou mírou přidané hodnoty, může mít potřebný multiplikační efekt. Naopak, jen výrobní činnost zadávaná v omezené míře zahraničními inženýringovými firmami bude promarněnou příležitostí, která přispěje k dramatickému propadu českého průmyslu a ke ztrátě jeho znalostní konkurenceschopnosti v dané profesní oblasti“.

Milan Mostýn
tiskový mluvčí Svazu průmyslu a dopravy ČR
mmostyn@sprcr.cz

Příprava věcného řešení souběhu funkcí v obchodních společnostech

Ministerstvo spravedlnosti spolu s poděkováním za spolupráci a za ochotu při přípravě věcného řešení souběhu funkcí v obchodních společnostech informovalo Svaz průmyslu a dopravy ČR o dalším postupu v této záležitosti. Návrh by měl být předložen ústavně právnímu výboru PSP ČR do konce června ve formě pozměňovacího návrhu k novele Obchodního zákoníku (tisk 310, nyní ve 2. čtení). Materiál bude také předložen na jednání vlády. Finální podobu návrhu připoujeme v nezkráceném znění.

Návrh novely obchodního zákoníku ve věci tzv. souběhu funkcí

X. Za § 66c se vkládá nový § 66d, který včetně nadpisu a poznámky pod čarou č. 21 zní:

„§ 66d

Pověření obchodním vedením

(1) Statutární orgán společnosti může pověřit obchodním vedením společnosti zcela nebo zčásti jiného. Tyto činnosti mohou být též vykonávány v pracovněprávním vztahu dle zvláštního právního předpisu 21) zaměstnancem společnosti, přičemž tento zaměstnanec může být současně statutárním orgánem společnosti nebo jeho členem.

(2) Při pověření obchodním vedením podle odstavce 1 zůstává nedotčena odpovědnost osob, které jsou statutárním orgánem nebo jeho členem, stanovená tímto zákonem za porušení povinnosti vykonávat funkci s péčí řádného hospodáře.

(3) Jestliže jsou činnosti spadající pod obchodní vedení vykonávány v pracovněprávním vztahu dle zvláštního právního předpisu 21) zaměstnancem společnosti, který je současně statutárním orgánem společnosti nebo jeho členem, mzdu či odměnu z dohody sjednává nebo určuje ten orgán společnosti, do jehož působnosti náleží rozhodovat o odměňování statutárního orgánu nebo jeho členů.

(4) Pověření obchodním vedením podle odstavce 1 nezahrnuje účast na zasedání statutárního orgánu, rozhodování o pověření obchodním vedením, rozhodování o základním zaměření obchodního vedení společnosti ani jiné činnosti v rámci obchodního vedení společnosti, které tento zákon nebo jiný právní předpis svěřuje do výlučné působnosti statutárního orgánu.

.....
21) Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.“

Odůvodnění:

Navrhované ustanovení řeší pochybnosti týkající se možnosti delegace některých činností spadajících pod obecné vymezení působnosti statutárního orgánu v otázkách obchodního vedení. Staví na jisto, že je přípustné sjednat s tím, kdo je současně statutárním orgánem společnosti nebo jeho členem (dále jen „člen statutárního orgánu“), pracovní smlouvu nebo jinou formu pracovněprávního vztahu, jejímž předmětem je závazek k (především rozhodovací) pracovní činnosti spadající pod obchodní vedení společnosti (tzv. manažerskou smlouvu).

Ustanovení přináší zvýšení právní jistoty v této otázce, o níž vznikaly, především s ohledem na některá rozhodnutí soudů, pochybnosti. Zákonem vznik takových souběžných poměrů ani před účinností tohoto ustanovení nezakazoval, a v tomto ohledu nestanoví návrh nic nového. Text navrhovaného znění vychází z úpravy této oblasti v připravovaném zákoně o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), jež je součástí rekodifikace českého soukromého práva. Explicitně je zdůrazněno, že delegace činností statutárního orgánu na jiné osoby nebo na člena statutárního orgánu nemůže vést ke snížení odpovědnosti členů statutárního orgánu. Naopak změnou oproti stávajícímu stavu je požadavek, podle něhož o mzdě nebo odměně z dohody podle manažerské smlouvy v případě „souběhu“ rozhoduje orgán, který schvaluje odměny tomuto členovi statutárního orgánu za výkon funkce. Tento požadavek by měl zamezit vzniku souběžných pracovních poměrů členů statutárních orgánů za účelem vyhnout se úpravě odměňování za výkon funkce člena statutárního orgánu. Čtvrtý odstavec reflektuje skutečnost, že určitý rozsah činností členů představenstva nemůže být delegován, a to v rozsahu vlastní účasti na rozhodování statutárního orgánu, rozhodování o základních strategických otázkách obchodního vedení a dále v případech, kdy by konkrétní činnost byla zákonem výslovně svěřena pouze statutárnímu orgánu.

X. V § 194 odst. 1 poslední větě se za slova „podle § 66 odst. 2“ vkládají slova „odměnu za výkon funkce“.

Odůvodnění:

Navrhované doplnění stávajícího ustanovení si klade za cíl postavit najisto, že dozorčí rada v těchto případech schvaluje nejen samotnou smlouvu o výkonu funkce, ale též (a především) odměnu za výkon funkce. Nedává valného smyslu, aby i v případě tzv. německého modelu řízení společnosti schvalovala výši odměny představenstva valná hromada, ačkoli samotnou smlouvu o výkonu funkce a jiná plnění ve smyslu § 66 odst. 3 schvaluje dozorčí rada.

Boris Kučera

ředitel sekce legislativní, bkucera@sprcr.cz

Souběh výkonu funkce statutárního orgánu nebo člena statutárního orgánu a výkonu práce pro obchodní společnost

Na základě ustálené judikatury (6 Cdo 108/1992, 21 Cdo 11/1998, 21 Cdo 4028/2009) je zřejmé, že **výkon funkce statutárního orgánu** (jednatele společnosti s ručením omezeným) **nebo člena statutárního orgánu** (člen představenstva akciové společnosti) **není právně přípustný na základě pracovněprávního vztahu**. Platná právní úprava ani ustálená judikatura ale nebrání tomu, aby fyzická osoba, která je statutárním orgánem nebo členem statutárního orgánu vykonávala pro společnost, jejímž je statutárním orgánem nebo členem statutárního orgánu, práci (činnost), která nespadá do výkonu funkce statutárního orgánu nebo člena statutárního orgánu, na základě pracovněprávního vztahu.

Co se rozumí výkonem funkce statutárního orgánu, případně člena statutárního orgánu

Co se rozumí, resp. **co je náplní funkce jednatele společnosti s ručením omezeným** je vymezeno v zákonu č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, v platném znění takto:

„§ 128

(1) *Nestanoví-li zákon, společenská smlouva, popřípadě stanovy kratší lhůtu, svolávají valnou hromadu jednatelé nejméně jednou za rok.*

Valná hromada, která schvaluje řádnou účetní závěrku, se musí konat nejpozději do šesti měsíců od posledního dne účetního období.

(2) *Ustanovení § 193 platí obdobně.*

§ 133

(1) *Statutárním orgánem společnosti je jeden nebo více jednatelů. Je-li jednatelů více, je oprávněn jednat jménem společnosti každý z nich samostatně, nestanoví-li společenská smlouva nebo stanovy jinak.*

(2) *Omezit jednatelská oprávnění může pouze společenská smlouva, stanovy nebo valná hromada. Takové omezení je však vůči třetím osobám neúčinné.*

(3) *Jednatele jmenuje valná hromada z řad společníků nebo jiných fyzických osob.*

§ 134

Jednateli náleží obchodní vedení společnosti. *K rozhodnutí o obchodním vedení společnosti, má-li společnost více jednatelů, se vyžaduje souhlas většiny jednatelů, nestanoví-li společenská smlouva jinak.*

§ 135

(1) **Jednatelé jsou povinni zajistit řádné vedení předepsané evidence a účetnictví, vést seznam společníků a informovat společníky o záležitostech společnosti.**

(2) *Ustanovení § 194 odst. 2 první až páté věty, odstavce 4 až 7 a § 196a se použijí obdobně.“*

Je tedy zřejmé, že předmětem pracovněprávního vztahu jednatele ani jiné osoby nemůže být

- jednání jménem společnosti navenek nebo ve vztazích uvnitř společnosti,
- obchodní vedení společnosti,
- zajišťování řádného vedení předepsané evidence a účetnictví,
- vedení seznamu společníků,
- informování společníků o záležitostech společnosti,
- svolávání valné hromady společnosti.

Co se rozumí, resp. **co je náplní funkce představenstva akciové společnosti**, tedy členů kolektivního statutárního orgánu je vymezeno v zákonu č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, v platném znění takto:

§ 184a

(1) *Valná hromada se koná nejméně jednou za rok ve lhůtě určené stanovami, nejpozději však do 6 měsíců od posledního dne účetního období. Svolá ji představenstvo, popřípadě jeho člen, pokud se představenstvo na jejím svolání bez zbytečného odkladu neusneslo a zákon stanoví povinnost valnou hromadu svolat anebo pokud představenstvo není dlouhodobě schopno se usnášet, nestanoví-li tento zákon jinak.*

(2) Představenstvo je povinno uveřejnit pozvánku na valnou hromadu nebo oznámení o jejím svolání způsobem určeným zákonem a stanovami. U společnosti s akciemi na jméno uveřejňuje představenstvo pozvánku tak, že ji odešle všem akcionářům na adresu sídla nebo bydliště uvedenou v seznamu akcionářů nejméně 30 dní před konáním valné hromady. U společnosti s akciemi na majitele uveřejňuje představenstvo v této lhůtě oznámení o konání valné hromady v Obchodním věstníku a jiným vhodným způsobem určeným stanovami. Jestliže vlastníci akcií na majitele zřídí ve prospěch společnosti zástavní právo alespoň k jedné akci společnosti jako jistotu na úhradu nákladů za zaslání oznámení o konání valné hromady a požádá o zaslání oznámení o konání valné hromady na adresu uvedenou v žádosti, je společnost povinna mu na uvedenou adresu na jeho náklad oznámení zasílat.

§ 191

(1) Představenstvo je statutárním orgánem, jenž řídí činnost společnosti a jedná jejím jménem. Představenstvo rozhoduje o všech záležitostech společnosti, pokud nejsou tímto zákonem nebo stanovami vyhrazeny do působnosti valné hromady nebo dozorčí rady. Nevyplývá-li ze stanov něco jiného, za představenstvo jedná navenek jménem společnosti každý člen představenstva. Členové představenstva, kteří zavazují společnost, a způsob, kterým tak činí, se zapisují do obchodního rejstříku.

§ 192

(1) Představenstvo zabezpečuje obchodní vedení včetně řádného vedení účetnictví společnosti a předkládá valné hromadě ke schválení řádnou, mimořádnou a konsolidovanou, popřípadě i mezitímní účetní závěrku a návrh na rozdělení zisku nebo úhradu ztráty v souladu se stanovami společnosti. Tato závěrka nebo vybrané údaje z ní s uvedením doby a místa, v němž je účetní závěrka k nahlédnutí pro akcionáře, se zasílají akcionářům majícím akcie na jméno nejméně 30 dnů před valnou hromadou. Vydala-li společnost akcie na majitele, hlavní údaje této účetní závěrky se v téže lhůtě uveřejní způsobem určeným zákonem a stanovami pro svolání valné hromady s uvedením doby a místa, v němž je účetní závěrka k nahlédnutí pro akcionáře společnosti.

(2) Ve lhůtách určených stanovami, nejméně však jednou za účetní období, předkládá představenstvo valné hromadě zprávu o podnikatelské činnosti společnosti a o stavu jejího majetku. Tato zpráva je vždy součástí výroční zprávy zpracovávané podle zvláštního právního předpisu.“

Je tedy zřejmé, že předmětem pracovněprávního vztahu člena představenstva akciové společnosti ani jiné osoby nemůže být

- jednání jménem společnosti navenek nebo ve vztazích uvnitř společnosti,
- obchodní vedení společnosti,
- zajišťování řádného vedení předepsané evidence a účetnictví,

- předkládání řádné, mimořádné a konsolidované, popřípadě i mezitímní účetní závěrky a návrh na rozdělení zisku nebo úhradu ztráty,
- předkládání zprávy o podnikatelské činnosti společnosti a stavu jejího majetku,
- svolávání valné hromady společnosti a zveřejňování pozvánky na tuto valnou hromadu.

Smlouva o výkonu funkce statutárního orgánu nebo člena statutárního orgánu

V souladu s ustanovením § 66 odst. 2 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, v platném znění

„§ 66

(2) Vztah mezi společností a osobou, která je statutárním orgánem nebo členem statutárního či jiného orgánu společnosti anebo společníkem při zařizování záležitostí společnosti, se řídí přiměřeně ustanoveními o mandátní smlouvě, pokud ze smlouvy o výkonu funkce, byla-li uzavřena, nebo ze zákona nevyplývá jiné určení práv a povinností. Závazek k výkonu funkce je závazkem osobní povahy. Smlouva o výkonu funkce musí mít písemnou formu a musí být schválena valnou hromadou nebo písemně všemi společníky, kteří ručí za závazky společnosti neomezeně.“

Uvedené činnosti včetně jejich odměňování by měly být upraveny ve smlouvě o výkonu funkce. Smlouva o výkonu funkce je obchodně právní smlouvou. Pouze v případě, že tomu tak není (smlouva o výkonu funkce nebyla uzavřena), řídí se vztah mezi obchodní společností a osobou, která je statutárním orgánem nebo členem statutárního orgánu společnosti, přiměřeně ustanoveními o mandátní smlouvě.

S ohledem na shora uvedené, aby v praxi nevznikaly pochybnosti lze doporučit, aby byla uzavřena smlouva o výkonu funkce.

Výkon jiné práce (činnosti), která nespadá do činnosti statutárního orgánu, pro obchodní společnost fyzickou osobou, která je statutárním orgánem nebo členem statutárního orgánu

Pracovní smlouvu, dohodu o pracovní činnosti nebo dohodu o provedení práce může obchodní společnost uzavřít i s osobou, která je statutárním orgánem nebo členem statutárního orgánu. Ze sjednaného druhu práce by však mělo jednoznačně vyplývat, že nezahrnuje žádnou z činností, které spadají do výkonu funkce statutárního orgánu nebo člena statutárního orgánu, tj. rozhodně nelze jako druh sjednané činnosti uvést jednatel, předseda představenstva, člen představenstva.

Možným sjednaným druhem práce, který je blízký činností, které jsou obsahem výkonu funkce statutárního orgánu je např.

- a) výrobní ředitel, obchodní ředitel, vedoucí ekonom (druh práce vyjádřený pracovní pozicí, která zahrnuje řízení a rozhodování na určitém úseku, tj. na rozdíl od statutárního orgánu nejde o jednání a řízení celé společnosti),
- b) vedoucí účetní, účetní (provádí konkrétní činnost, na rozdíl od statutárního orgánu, v jehož kompetenci je pouze zajistit, aby uvedená konkrétní činnost byla skutečně prováděna),
- c) sjednávání obchodních smluv (jde o provádění konkrétní činnosti, kdežto do obchodního vedení patří spíše řízení a zajišťování této činnosti, ačkoliv je třeba upozornit,

že platná právní úprava výslovně nedefinuje, co rozumí obchodním vedením společnosti).

Upozorňujeme, že v současné době jsou všechny právní úkony podle zákoníku práce pouze relativně neplatné, tj. soud by měl jejich neplatnost vyslovit pouze v případech, že se jí bude dovolávat osoba takovým úkonem dotčená, která sama neplatnost nezpůsobila (§ 20 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce v platném znění).

*Renata Letková
poradce pro legislativní proces*

Noví představitelé odvětvových svazů

Svaz českých a moravských výrobních družstev

JUDr. Rostislav Dvořák byl zvolen předsedou Svazu českých a moravských výrobních družstev na 20. valném shromáždění Svazu českých a moravských výrobních družstev, které se konalo 13. 6. 2011 v Nymburku (více rubrika „2 otázky pro...“ strana 25)

Unie středního stavu

Na Valné hromadě Unie středního stavu, která se konala dne 8. června 2011 v hotelu Evropa na Václavském náměstí v Praze, byl na další volební období zvolen prezidentem Unie středního stavu Ing. Jaromír Schubert. Jako viceprezidenti byli zvoleni JUDr. Ladislav Vostárek a Ing. Jaroslav Zavadil. (foto zdroj USS)

Ing. Jaromír Schubert
prezident Unie středního stavu

Plánované akce SP ČR

Prezentace českých environmentálních technologií v Malajsii - veletrh IGEM 2011	7. 9. - 10. 9.	Kuala Lumpur
Mezinárodní strojírenský veletrh Brno	3. 10. - 7. 10.	Výstaviště Brno
Sněm Svazu průmyslu a dopravy	3. 10.	Rotunda pavilonu A, Výstaviště Brno
Podnikatelská mise do Indie a Vietnamu doprovázející ministra průmyslu a obchodu Martina Kocourka	9. - 14. 10.	Dillí, Hiderabad, Hanoj
Podnikatelská mise na Tchajwan spojená s návštěvou mezinárodního veletrhu Ellectronic Asia v Hongkongu	14. - 19. 10.	Hongkong, Tchaj-pej
Prezentace českých firem na Mezinárodním veletrhu v Erbilu	24. - 27. 10.	Erbil, Irák
Podnikatelská mise do USA doprovázející náměstkou ministra průmyslu a obchodu	14. - 19. 11.	Charlotte, Chicago
EHSV: Sekce pro zaměstnanost, sociální věci a občanství	31. 8.	Brusel
EHSV: Sekce pro vnější vztahy	8. 9.	Brusel
IOE: Výroční zasedání evropských členů	14. - 16. 9.	Tel Aviv
EHSV: Sekce pro zaměstnanost, sociální věci a občanství	28. 9.	Brusel
BUSINESSEUROPE: Výbor pro mezinárodní vztahy	26. 10.	Brusel

2 otázky pro nového předsedu Svazu českých a moravských výrobních družstev JUDr. Rostislava Dvořáka

Byl jste zvolen do funkce předsedy Svazu českých a moravských výrobních družstev, co považujete za priority této organizace?

Svaz českých a moravských výrobních družstev sdružuje v České republice 217 výrobních družstev, tedy výrobních firem s širokým odvětvovým záběrem. Od strojírenství a automobilového průmyslu přes nábytkáře, oděváře a pletaře, stavební firmy, elektrotechnický průmysl, zlatníky a šperkaře, výrobce plastů a pryže, chemické výrobce a výrobce kosmetiky, výrobce hraček a řadu dalších činností až po služby a autoservis. Významnou roli zastává svaz při vytváření podmínek pro družstva a zaměstnavatele zdravotně postižených. To nám vytváří podmínky pro aktivní účast v řadě podnikatelských, zaměstnavatelských a státních institucí. Členské základně SČMVD poskytujeme širokou škálu služeb včetně odborné pomoci a zajišťujeme zpětnou vazbu přenosu oprávněných požadavků a návrhů družstev nejen na státní správu, ale i do politických institucí. Aby náš rozhovor nevyzněl příliš formálně, chci říci, že mne často udivuje, proč někteří podnikatelé a zejména začínající podnikatelé, nevytváří své obchodní společnosti ve formě výrobního družstva. Podpora, kterou mohou od našeho svazu získat už při zakládání společnosti a následně při její činnosti, je významná. Hovořím o podpoře od právních služeb, přes daňové a finanční poradenství, zahraniční obchod, vzdělávání, podporu při jednání s místní a státní samosprávou, sdružování členů k dosažení úspor v nákladech, členství v odvětvových sdruženích až po kooperace a marketing.

Váš Svaz je dlouholetým členem Svazu průmyslu a dopravy ČR. Jaké vidíte formy spolupráce?

SČMVD je otevřený spolupráci se všemi institucemi, které sledují ochranu, prosazování zájmů a rozvoj podnikatelského prostředí svých členů. Mezi velmi blízké partnery a spojence, se kterými spolupracujeme na bázi zastoupení v orgánech a vzájemného provázaného členství patří Svaz průmyslu a dopravy ČR. Samozřejmě, že udržujeme velmi dobrou a nadstandardní spolupráci s řadou dalších institucí a nejde je tady všechny jmenovat. V žádném případě ale nelze pominout spotřební, bytová a zemědělská družstva, se kterými tvoříme Družstevní asociaci ČR a řadu mezinárodních seskupení. Pokud se ptáte na Svaz průmyslu a dopravy ČR, naši členové jsou prostřednictvím našeho svazu rovněž jeho členy a plně mohou využívat jeho informační síť a řadu poskytovaných služeb od obchodních misí po průzkumy trhu a společná stanoviska například k judikatuře, daňovým pravidlům, trhu s energiemi tedy k vývoji podnikatelského prostředí v ČR v širokém slova smyslu. Mám pro nového prezidenta připraveny některé náměty, o kterých jistě najdeme příležitost si pohovořit a v případě sjednocení názoru je i realizovat. Jsem ve funkci předsedy SČMVD 14 dnů a potřebuji ještě trochu času některé nové informace zhodnotit a sžít se s nimi, ale určitě to nebude trvat dlouho.

redakce Spekttra děkuje

foto zdroj SČMVD

JUDr. ROSTISLAV DVOŘÁK
19. dubna 1952 ve Vyškově

Profesní vývoj:

- 1976–1984 vedoucí oddělení odbytu PP ČSSD Jihlava
- 1984–1987 předseda družstva Vývoj OD Třešť
- 1988–1989 vedoucí pracoviště Svazu výrobních družstev Brno
- 1989–1990 místopředseda Svazu výrobních družstev Praha
- 1990 dosud předseda družstva Vývoj OD Třešť

Společenská angažovanost:

- člen představenstva Hospodářské komory České republiky
- předseda Rady krajů HK ČR
- předseda představenstva Hospodářské komory kraje Vysočina
- místopředseda Rady hospodářské a sociální dohody kraje Vysočina

Ocenění:

- 1995 finalista soutěže Manažer roku
- 1999 Českých 100 nejlepších, TOP 100 CZ
- 2000 Úspěšný manažer ČR roku 1999
- 2000 Českých 100 nejlepších, TOP 100 CZ
- 2002 Nejlepší Manažer odvětví ČR
- 2003 Ocenění za významný manažerský počin Výborem České manažerské asociace
- 2004 Nejlepší Manažer odvětví ČR
- 2004 TOP 10 České republiky vyhodnocen mezi deseti nejlepšími manažery ČR
- 2005 Českých 100 nejlepších, TOP 100 CZ
- 2005 Finalista soutěže Podnikatel roku umístění mezi pěti nejlepšími manažery ČR
- 2006 Finalista soutěže Manažer roku 2006

Příležitost pro české podnikatele v Kosovu

Ve dnech 24. – 23. června proběhla podnikatelská mise do Republiky Kosovo, která doprovázela místopředsedu vlády a ministra zahraničních věcí České republiky Karla Schwarzenberga, při jeho oficiální návštěvě v Prištině.

Svaz průmyslu a dopravy ČR zorganizoval tuto misi ve spolupráci s Hospodářskou komorou Kosova a ZÚ. Hlavním bodem programu bylo podnikatelské fórum, které proběhlo v hlavním městě Kosova 24. června. Zájem o toto setkání podnikatelů předčil i původní optimistické očekávání organizátorů na obou stranách. Dvacetičlennou podnikatelskou delegaci vedl viceprezident Svazu průmyslu a dopravy pro životní prostředí, energetiku a oblast evropských regulací Jan Rafaj, jehož protějškem byl prezident Kosovské hospodářské komory pan Safet Gërzhaliu. Fórum zahájil svým projevem ministr zahraničních věcí ČR Karel Schwarzenberg a jeho kosovský protějšek, místopředsedkyně vlády a ministryně obchodu a průmyslu, paní Mimoza Kusari Lila. Za kosovskou stranu dále zazněly prezentace na téma investičních možností v Kosovu a celních předpisů. Z české strany byla prezentována Česká exportní banka, jako důležitý nástroj podpory exportu a Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR. Zástupci jednotlivých firem pak reprezentovali převážnou většinu potenciálně zajímavých oborů pro spolupráci s Kosovem. V podnikatelské misi tak byla zastoupena energetika, výstavba infrastruktury, čištění odpadních vod, dodávky různých technologií pro průmysl, věda a výzkum,

výroba zemědělské techniky, výroba průmyslových tržavin pro stavební a těžební účely, ale i právní a finanční služby pro podnikatele. Díky výborné spolupráci všech organizátorů se z kosovské strany povedlo zajistit účast více jak stovky zástupců různých firem, městských a obecních samospráv a institucí.

Podle ohlasů podnikatelů, získaných přímo na místě a krátce po skončení fóra, splnila tato cesta v naprosté většině případů jejich očekávání. Podle náměstka generálního ředitele ČEB Petra Križana přišli někteří kosovští podnikatelé se solidně připravenými a reálnými podnikatelskými návrhy. Vzhledem k velkému počtu kosovských účastníků fóra byla větší pravděpodobnost na nalezení vhodných partnerů pro české firmy. To potvrdil například zástupce společnosti FANS, a.s. Jan Havlis, Jiří Čermák za SUMO s.r.o. a další představitelé firem, podle kterých jsou některé prvotní kontakty navázané na tomto fóru slibné. Další zajímavé kosovské firmy oslovily také Milana Kuchtu, zástupce firmy EGEM s.r.o. Dle jeho vyjádření je škoda, že se zástupci českých médií zajímali intenzivně o program pana ministra, avšak téměř vůbec o podnikatelskou část delegace, která byla vzhledem ke svému rozsahu a oborovému zaměření velmi zajímavá.

Viceprezident Svazu průmyslu a dopravy ČR Jan Rafaj s ministrem zahraničních věcí ČR Karlem Schwarzenbergem před odletem do Prahy

Zcela zaplněný sál hotelu Emerald během úvodních projevů při zahájení Business fora

Zájem o tuto podnikatelskou misi nás přesvědčil, že kosovský trh je pro řadu českých firem přitažlivý, a že zde svou činnost mohou rozvíjet zvláště společnosti aktivní v jiných zemích západního Balkánu, ale i jiné subjekty s vhodným podnikatelským záměrem. V Kosovu se rýsuje řada projektů ve výše uvedených oborech, ale i dalších oblastech. Důležitou roli bude hrát také spolupráce České exportní banky a EGAP s firmami.

Na základě získaných zkušeností bychom rádi na tuto cestu navázali další podnikatelskou delegací, nejlépe spojenou s účastí na příštím strojírenském veletrhu v Prištině, v květnu

Podnikatelská delegace na návštěvě etnografického muzea v Prištině
fota Pavel Fára

2012. Kosovo prochází procesem industrializace, který je provázen budováním potřebné energetické, dopravní i telekomunikační infrastruktury. Země čerpá na svůj rozvoj peníze z různých zahraničních zdrojů. Tato situace generuje řadu zajímavých možností pro uplatnění českých firem. Pozice na formující se trhu Republiky Kosovo je třeba obsazovat dříve, než tak učiní silní konkurenti z jiných zemí.

Pavel Fára

projektový manažer sekce vnějších vztahů, pfara@sprcr.cz

Rozhovor s panem Bedřichem Musilem, manažerem Svazu strojírenské technologie o podmínkách podnikání v Číně

S laskavým svolením ZÚ České republiky v Pekingu a pana Bedřicha Musila, představitele Svazu strojírenské technologie, přetiskujeme rozhovor věnovaný specifikům podnikání v Číně, který byl zveřejněn v květnovém čísle Newsletteru ekonomického úseku zastupitelského úřadu ČR v Pekingu.

Čím se zabýváte a jak toto souvisí s ČLR?

V současné době marketingovou podporou vývozu českých obráběcích a tvářecích strojů ve východní Asii. Navazuji tím na svoji celoživotní aktivitu, kterou byl prodej těchto strojů ve světě, zvláště potom v Číně. Naše komodita je v Číně velmi žádaná a český vývoz zde má více než šedesátiletou tradici. Čínské strojírenství spotřebuje takřka padesát procent veškeré světové produkce. V současné době je to

přesně 45% s výhledem zvýšení až na 47%. Prakticky všichni nejvýznamnější světoví výrobci obráběcích a tvářecích strojů se zde střetávají v konkurenčním boji o zakázky.

Jak dlouho jste byl v Číně?

Do Číny jsem nastoupil na dlouhodobé obchodní zastoupení před 24 lety a během této doby jsem zde strávil pracovní více než 15 let čistého času. Během této doby jsem pracoval v různých pozicích. Nejčastěji

jako technický a obchodní zástupce. Dlouhou dobu jsem byl ve společném česko-čínském podniku. Měl jsem možnost poznat velký počet čínských pracovníků v pozici podřízených, kolegů, ale také nadřízených. Zažil jsem prakticky tři generace Číňanů. První, velmi zdvořilou post-Maovu v tradičních šedivých vojenských uniformách, druhou Tengovu s dobrými jazykovými znalostmi a hledající sebevědomí i současnou generaci jedináček

s dostatečným sebevědomím v konfrontaci se západními způsoby a myšlením. Každá z těchto generací má odlišnou etiku obchodního jednání, ale základy jejich myšlení zůstávají stejné.

Jaké jsou podle Vás pozitivní stránky podnikání v Číně?

V Číně se dá výborně nakupovat, velmi dobře prodávat a hodně obtížně podnikat. Jsem značně skeptický k investičnímu podnikání a převodu generovaného zisku z teritoria. Způsoby existují, ale nikdo Vám je neprozradí. Sám mám zkušenosti s prodejem a ten zde, po zvládnutí všech předpisů, výběrových řízení a pravidel obchodního jednání, funguje velmi dobře. Pokud máte výrobek s dobrými referencemi ve světě a navíc i v Číně, máte velkou šanci jej zde prodat ve velkém množství a za dobrou cenu. Nejobtížnější je technické, před-kontraktační a kontraktační jednání. V okamžiku, kdy podepíšete kontrakt, tak čínská strana splní všechny jeho podmínky včetně zajištění plateb, bez jakýchkoliv problémů. Další výhodou je obrovský rozsah trhu, takže když se Vám nepodaří získat jednu zakázku, je mnoho dalších příležitostí.

Jaké jsou podle Vás negativní stránky podnikání v Číně?

Do Číny jsem nastoupil s desetiletou obchodní praxí ze zemí západní Evropy, ale i arabských zemí, Indie a Japonska.

V Číně bylo všechno jinak. Řešily se problémy, které se v ostatních teritoriích vůbec nevyskytují a naopak se vůbec neřešily některé zásadní požadavky evropských zákazníků. Jednání, které jinde trvalo minuty nebo hodiny, zde trvá hodiny a dny. Zažil jsem několikrát jednání do tří hodin v noci a druhý den ráno se pokračovalo, někdy zase až do rána. Pro Číňany je tabu pracovat mezi 12-14 a 18-20 hodinou, mimo tuto dobu však žádná omezení nemají. Na běžném jednání jsem seděl hodiny a hodiny většinou sám proti 12 kouřícím Číňanům. Jedinou útechou byl fakt, že by to s ohledem na poměr počtu jejich obyvatel mohlo být i 130. Porozumět přitom čínským praktikám a myšlení můžete až po absolvování desítek jednání, a to jenom intuitivně a empiricky. Nejvíce jsem se naučil od svých podřízených nebo vedoucích. Při denním společném řešení operativních problémů poznáte čínskou mentalitu celkem dobře. Určitým uznáním bylo, když mě čínští podřízení a následně i kolegové, agenti a někteří zákazníci, začali běžně říkat Lao Mu. V té době, kdy jsem neměl ani 40 let, mně přezdívka starý moudrý Mu (zkratka příjmení) ani moc netěšila, ale z čínské strany to byl kompliment. Když se vrátím k otázce negativních stránek podnikání v Číně, mohu jen s lítostí konstatovat, že ty největší jsou stejné jako u nás. Čeští podnikatelé, kteří se potýkají s nejasnými zákony a pravidly, která jsou stále měněna, si budou v Číně připadat jako doma.

Jaké jsou nejčastější chyby českých podnikatelů?

Nepřípravenost na velké rozdíly v obchodní technice, etice a přístupu k čínskému myšlení. Časté tvrzení o rozdílnosti kultur je dost povrchní a dobré pro turisty. Většinou kulturních odlišností se dá po čase porozumět a dají se zvládnout. Největším problémem pro člověka se západní výchovou a vzděláním je pochopit způsob čínského myšlení. Od začátku svého působení jsem se s tímto problémem denně potýkal a tak jsem hledal důvody,

proč Číňané používají jiné logické postupy. Vysvětlit to nelze bez letmého exkurzu do historického vývoje vzdělanosti a myšlení. Je zajímavé, že na začátku byli stejně legendární a možná ani nežijící Sókrates a Lao c'. Až jejich následovníci Aristoteles a Kungfucius byli těmi, kteří před více než dvěma tisíci lety dali základ oběma myšlenkovým kulturám. Aristoteles definoval systém výchovy, logiky, ekonomie, etiky a dalších věd. Na něj navázaly stovky dalších vzdělanců, od kterých jejich styl myšlení přebírali všichni, jež si osvojovali západní vzdělání. Kungfucius nedefinoval žádný systém, ale určil pravidla a principy. Mimo jednoho (Chan Feje) neměl žádné jiné význačnější následovníky. Kungfucianismus jako zcela izolované učení bylo základem čínského myšlení a ještě na začátku minulého století z jeho znalostí museli dělat zkoušky všichni čínští vzdělanci. Naučit se čínskému způsobu myšlení nelze ani po prostudování všech Kungfuciových pravidel. Tyto principy prošly stovkou generací, byly protřepány velkými skoky, převálcovány kulturní revolucí a nakonec vystaveny historicky největší konfrontaci s myšlením západním. Každý český zástupce by si měl tuto skutečnost uvědomit dříve, než o čínském způsobu vysloví svůj kategorický soud. Ještě bych chtěl zmínit druhou chybu, kterou podle mne čeští podnikatelé často dělají. Vysílají do Číny svoje nejlepší manažery s tím, že když byli úspěšní doma, budou úspěšní i zde. Tito manažeři ale postrádají jednu nezákladnější vlastnost, bez které se při obchodním jednání v Číně neobejdete, a tou je trpělivost. Člověk s evropskou, andělskou trpělivostí nemá v Číně moc šancí, protože zde potřebuje absolutní trpělivost hraničící se sebeobětováním. V Číně Vám obchodní partner nikdy neodpustí netrpělivost při jednání, neznalost prodávané komodity a obchodního práva. Velmi rychle a zdvořile se s Vámi rozloučí a v budoucnu vyzkouší zástupce Vaší konkurence. V Číně se hraje podle čínských pravidel. Je dobré si je osvojit, protože v budoucnosti se podle těchto pravidel může hrát i jinde.

Konzultace exportérů s ekonomickými diplomaty a řediteli zahraničních kanceláří CzechTrade

Svaz průmyslu a dopravy ČR organizoval i v letošním roce v rámci pravidelné porady ekonomických diplomatů konzultace s exportéry. V kongresovém sále a přilehlých prostorách hotelu Ambassador se letos sešlo více než 300 zástupců českých podniků s 81 ekonomickými diplomaty a řediteli zahraničních kanceláří CzechTrade. Největší zájem byl i letos o Rusko, na druhém místě se umístila Ukrajina a v těsném závěsu Kazachstán. Čtvrtou zemí, o níž měli čeští exportéři největší zájem, byla Indie, následuje Vietnam, Bulharsko, Turecko, Čína, Německo a top 10 uzavírá Srbsko. Ve srovnání s loňským rokem výrazně stoupl zájem například o Libyi, Brazílii, Egypt, Jordánsko, Polsko, Kubu.

Konzultace jsou součástí porady ekonomických diplomatů, která je letos, v souvislosti se změnami spočívajícími ve zrušení obchodně-ekonomických úseků, vysoce aktuální. Ministerstvo zahraničních věcí i Ministerstvo průmyslu a obchodu se však shodují, že změny nijak neovlivní servis pro exportéry a činnost ekonomických diplomatů a rozšíření sítě CzechTrade bude komplementární. Porada se kromě těchto systémových věcí zaměřila na konkurenceschopnost, finanční nástroje vnější pomoci EU, příležitosti pro firmy v rámci výběrových řízení mezinárodních organizací, podporu vědy, výzkumu a inovací, energetickou bezpečnost a další, pro business zajímavá témata.

V panelu „Role státu a partnerů při podpoře exportu“ zazněly příklady „best practise“ ze zastupitelských úřadů v Dillí a Pekingu a zkušenosti dvou významných exportérů AERO a.s. a Škoda Transportation. V tomto bloku vystoupil také prezident Svazu průmyslu a dopravy Jaroslav Hanák. Zmínil návrh Svazu průmyslu a dopravy na nový model řízení ekonomické diplomacie, který bohužel nebyl přijat a vyjádřil přesvědčení, že do zemí prioritního významu pro české firmy (BRIC, země SNS, asijské země) by měli být vysíláni ti nejlepší diplomaté. „Naše zahraniční politika pomáhá vytvářet prosperitu, zatímco prosperita zajišťuje fungování diplomacie...“ citoval v závěru svého vystoupení britského ministra zahraničních věcí.

Dagmar Kuchtová
ředitelka sekce vnějších vztahů, dkuchtova@spr.cz

foto Jan Hanzálek

Jednání s delegacemi zemí Východní Evropy a Jižního Kavkazu v rámci ministerské konference OECD v Praze

Tadahiro Asami, generální tajemník BIAC

Ve středu 15. června proběhl [Podnikatelský kulatý stůl](#) organizovaný Svazem průmyslu a dopravy ČR v rámci třídní konference OECD zaměřené na spolupráci se šesti zeměmi Východní Evropy a Jižního Kavkazu. Konference je součástí iniciativy OECD zaměřené na zvýšení konkurenceschopnosti a vytváření příznivých podmínek pro podnikání v zemích tohoto regionu (Eurasia Competitiveness Programme). Tento program je zaměřen především na posílení mezinárodní spolupráce malých a středních podniků.

V úvodní části kulatého stolu vystoupili viceprezident Svazu průmyslu a dopravy Stanislav Kázecký, generální tajemník BIAC – Poradního výboru pro obchod a průmysl OECD, Tadahiro Asami a náměstek ministra průmyslu a obchodu Martin Tlapa. Více než padesát představitelů českých firem využilo příležitost seznámit se s podnikatelským prostředím, obchodními a investičními příležitostmi v [Arménii](#), [Ázerbájdžánu](#), [Bělorusku](#), [Gruzii](#), [Moldavsku](#) a na [Ukrajíně](#) během prezentací jednotlivých zahraničních delegací.

Poté se uskutečnila v přílehlých prostorách Ministerstva zahraničních věcí dvoustranná jednání. Největší zájem byl o Ukrajinu (32 firem), v ukrajinské delegaci byli ale pouze zástupci ministerstev, takže firmám nenabídli zprostředkování kontaktů. Velký zájem byl také o Ázerbájdžán (29 firem), kam bezkonkurenčně nejlepší prezentací lákala investory a podnikatele zástupkyně agentury pro podporu obchodu a investic AZPROMO.

V gruzínské, arménské a moldavské delegaci byli také zástupci Asociací malých a středních firem, kteří byli vstřícnější pokud jde o navazování kontaktů s podnikateli. Zájem českých podniků byl také o jednání s představiteli Běloruska.

Druhý den konference byl v režii Evropské komise se zaměřením na programy pro malé a střední podniky (Východní partnerství), bohužel bez možnosti účasti jejich českých profesních organizací.

Třetí den konference 17. 6. zahájil místopředseda vlády ČR a ministr

Martin Tlapa, náměstek ministra průmyslu a obchodu, Dagmar Kuchtová, zástupkyně generálního ředitele SP ČR, Stanislav Kázecký, viceprezident SP ČR

zahraničních věcí Karel Schwarzenberg spolu se svou polskou kolegyní Beatou Stelmach. Vystoupil také zástupce generálního tajemníka OECD Richard Boucher a komisař EK pro rozšíření Štefan Fülle.

delegace Gruzie: Zviad Kvilividze, člen dozorčí rady Asociace MSP, Avtandil Svimonishvili, GŘ JSC Healthy Water, Lali Gogoberidze, Ministerstvo hospodářství a udržitelného rozvoje, Magda Bolotashvili, Vedoucí daňové skupiny Kanceláře ombudsmana pro byznys

Vedoucí Programu konkurenceschopnosti Eurasia OECD Fadi Farra představil publikaci OECD „Competitiveness and Private Sector Development in Eastern Europe and South Caucasus“ a „Competitiveness Outlook“, které podrobně mapují podnikatelské prostředí v Arménii, Ázerbájdžánu, Bělorusku, Gruzii, Moldavsku a na Ukrajině. Zaměřují se hlavně na tři prioritní oblasti – rozvoj lidského kapitálu, přístup k financím pro MSP a investiční politiku a poukazují na nutnost provedení dalších reforem vedoucích k ekonomickému růstu v tomto regionu (více na www.oecd.org/daf/psd/eurasia).

V rámci diskusního panelu prezentovali zástupci organizací podnikatelů – BIAC a Eurochambers (a v zastoupení také Union of Black Sea and Caspian Confederation of Enterprises) společnou deklaraci při příležitosti této konference. BIAC pověřil představením tohoto „Business Statement“ svého českého člena – Svaz průmyslu a dopravy, který reprezentovala zástupkyně generálního ředitele Dagmar Kuchtová. Eurochambers zastupovala Birgit Arens, manažerka projektu East-Invest.

Ve společném prohlášení se zdůrazňuje především:

- odstraňování překážek obchodu a investic s cílem vytváření nových pracovních míst a trvale udržitelného rozvoje
- vytváření příznivého podnikatelského prostředí s transparentními pravidly, které umožní úspěšně začít podnikání a růst i malým firmám
- usnadnění přístupu k financím pro MSP

- podpora flexibilního trhu práce, snížení nezaměstnanosti, rovné příležitosti, zlepšení zdravotní péče, vzdělání, udělování vstupních víz pro business
- podpora projektů PPP s cílem zvýšení počtu dlouhodobých investičních projektů
- spolupráce se soukromým sektorem zaměřená na „corporate governance“ a boj proti korupci
- spolupráce podnikatelských organizací s důrazem na podporu MSP a budování kapacit

Prezentace jsou ke stažení na adrese

<http://www.spcr.cz/seminare-konference/prezentace-z-podnikatelskeho-kulateho-stolu-15-6-2011>

Dagmar Kuchtová
ředitelka sekce vnějších vztahů
dkuchtova@spcr.cz

Blanka Jakubcová
zástupkyně ředitelky sekce vnějších vztahů
bjakubcova@spcr.cz

foto Jan Hanzálek

Japonsko – bezplatná podpora rozvoje obchodní spolupráce v Tokiu

Velvyslanectví České republiky v Tokiu nás požádalo o zveřejnění následující informace, která může být velmi zajímavá pro české podniky uvažující o rozšíření aktivit do oblasti japonského hlavního města. Jedná se o nabídku služby „Business Entry Point“ v Tokiu. Dle sdělení Tokijské metropolitní vlády jde o bezplatný informační a konzultační servis, poskytovaný zahraničním firmám. Jeho úkolem je podporovat rozvoj obchodní spolupráce na území Tokia. Hlavní město Japonska je metropole s obrovskou koncentrací byznysu a výroby a představuje jednu z největších metropolitních oblastí na světě, kde je koncentrována zhruba jedna čtvrtina japonské populace (35 mil. obyvatel). Pokud jde o byznys, na území Tokia se nejen koncentruje realizace velkých investičních projektů, ale také se zde nachází přibližně 500 000 malých a středních firem (SMEs), z nichž řada jsou absolutní světové špičky v oblasti high-tech technologií, jako jsou nanotechnologie, robotika a další moderní technologie. V Tokiu se realizuje největší počet výstav v Asii a město má také

nejvíce univerzit v asijském regionu, s čímž souvisí i obrovská koncentrace státních i soukromých vědeckovýzkumných kapacit.

Služba „Business Entry Point“

Jedná se o bezplatný konzultační a informační servis nabízený zahraničním firmám, které se snaží vstoupit na tokijský trh. Služba je poskytována jako *one-stop service* a informace a konzultační služby jsou poskytovány pro všechny fáze obchodního cyklu: od start-up přes střednědobý rozvoj až po expanzi obchodních aktivit (viz tabulka).

Mimo to mohou zahraniční firmy získat následující doplňkové informace vztahující se k životu v Japonsku resp. v Tokiu: doporučení na zdravotní zařízení, mezinárodní školy, realitní kanceláře (hovořící anglicky), seznámení s daňovými předpisy a dalšími normami, případně další konzultační služby.

>>

Zapojení nových členských zemí do společné obchodní politiky EU

Seminář pod tímto názvem se konal ve dnech 23. 6. a 24. 6. 2011 v rámci končícího maďarského předsednictví v Budapešti. Podnikatele a zaměstnavatele České republiky reprezentoval Svaz průmyslu a dopravy ČR.

„Evropská komise přichází za vámi, protože země EU 12 je stále v Bruselu málo slyšet“, uvedla při zahájení semináře Madelaine Tuininga, vedoucí sekce Generálního ředitelství pro obchod EK. Vnitrouijní obchod se stal pro evropské firmy rutinní záležitostí, ale primárním úkolem pro další růst a nová pracovní místa je pro Evropskou komisi podpora obchodu s třetími zeměmi, snaha o jeho liberalizaci, odstraňování netarifních překážek a nekalých praktik. Cílem semináře bylo proto zjistit, jak jsou noví členové zapojeni do přípravy společné obchodní politiky, jak jsou na národních úrovních organizováni, jak funguje koordinace mezi státní správou a podnikatelskou sférou a co je pro její zlepšení třeba udělat. Budapešťský seminář byl zaměřen na Maďarsko, Slovensko, Českou republiku a Slovinsko, na podzim bude pokračovat Polsko a další nové členské země.

V rámci semináře se uskutečnilo pět workshopů, za Svaz průmyslu a dopravy jsem vystupovala ve workshopu zaměřeném na **geografické preference zemí EU 12** a ve workshopu o **zapojení průmyslových svazů a asociací do obchodní politiky EU**. Pokud jde o geografické priority, zástupci Evropské komise s překvapením zjistili, že nové členské země obchodují a chtějí dále rozvíjet obchodní spolupráci i s jinými regiony, než „jen“ s Ruskou federací a zeměmi SNS (prezentace SP ČR, Ministerstva hospodářství SR a Maďarska, byly pokud jde o geografické preference velmi podobné). Českou republiku jsem prezentovala jako exportně orientovanou ekonomiku s vysokým podílem vnitrouijního exportu, který činí téměř 85%. Z 15% „zbývajících“ exportují české firmy 21,9% do Ruska a země SNS a 15,6% do Asie, z toho nejvíc do Číny. Mezi prioritní země pro české exportéry patří tedy kromě

Základem služby je poskytování **bezplatných informací obchodního charakteru k níže uvedeným oblastem:**

Oblast	Možnost získat informace o:
Trhy	Trzích v Tokiu
Povolení a licence	Procedurách pro výrobu, dovoz, apod.
Kancelářské prostory	Dostupných kancelářských prostorách pro start-ups, atd.
Anglicky hovořící specialisté	Právních, daňových specialistech, administrativním personálu, atd.
Pobídky	Pobídkách Tokijské metropolitní vlády pro SMEs, atd.
Spolupráce: průmysl-vláda	Soukromých firmách, univerzitách, vědeckých akademických institucích a státních institucích pro možnou R&D spolupráci
Akce	Veletrzích a výstavách
Představení firem	Představení možných obchodních partnerů v Tokiu

Zdůrazňujeme, že se jedná o bezplatný servis dotovaný Tokijskou metropolitní vládou, který se týká podpory obchodní spolupráce výhradně na území širšího Tokia. **Z portfolia nabízených služeb je pro českou podnikatelskou sféru určitě nejzajímavější možnost představení se japonským obchodními partnerů.** Služeb mohou využít jak české firmy, které chtějí založit v Tokiu dceřinou společnost, tak čeští vývozci, kteří mají zájem o vstup na tokijský trh a nalezení japonského partnera v rámci *matchmaking*.

V případě zájmu o další informace se prosím obračejte přímo na ZÚ České republiky v Tokiu:
Obchodně ekonomický úsek, Mgr. Martin Bašta, MBA, II. tajemník,
vedoucí OEU
e-mail: commerce_tokyo@mzv.cz
tel.: 00-81-3-3400-8122

*Pavel Fára, projektový manažer sekce vnějších vztahů
pfara@spcr.cz*

EU, Rusko, Ukrajina, Bělorusko, Kazachstán, Turecko, Indie, Čína, Vietnam, Egypt, Irák, Brazílie, Západní Balkán.

Svaz průmyslu a dopravy vítá jednání o dohodách o volném obchodu EU s některými z těchto zemí (Indie, Singapur, Malajsie) a také iniciativu Východní partnerství (Bělorusko, Ukrajina, Moldavsko, Arménie, Ázerbajdžán, Gruzie) i další programy vnější pomoci EU. Sledujeme také jednání o ekonomických dohodách se strategickými partnery – zejména Čínou, kde apelujeme na Evropskou komisi, aby se zaměřila na odstraňování diskriminace evropských firem v Číně (povinné dovozní certifikáty, inspekce ve výrobních závodech dodavatele, povinnost dovozců prokázat, že se podobné zboží nevyrábí v Číně apod.), jak požaduje současná iniciativa BUSINESSEUROPE „Rising the China Challenge“, kterou Svaz podporuje.

V prezentaci aktivit Svazu v obchodní politice jsem uvedla činnost našich expertů v pracovních skupinách a výběrech BUSINESSEUROPE, EHSV a CEBRE a také neformální pravidelné briefinky MPO zaměřené na koordinaci v oblasti obchodní politiky, také odborné semináře, které na toto téma pořádáme. Mezi slabé stránky patří stále nedostatečný „feed-back“ od členů, nízká úroveň spolupráce (pokud vůbec nějaká) s Delegacemi EK ve třetích zemích a také to, že **české firmy stále nevyužívají evropskou Databázi přístupu na trhy** (www.madb.europa.eu) k získávání informací, výměně „know-how“ s problémy v přístupu na trhy a také k upozorňování na ně na základě vlastních zkušeností. V následné diskusi se rozvinula zajímavá debata na téma, co to vlastně je ruská mentalita, jejíž znalost jsem společně s ruštinou uvedla jako „konkurenční výhodu“ českých firem v Rusku a zemích SNS. Druhý den na semináři vystoupil (maďarský) zástupce generálního ředitele pro obchod Evropské komise Péter Balás. Ve své prezentaci se zaměřil na **obnovenou strategii EK v oblasti obchodní politiky**:

1. Dokončení stávajících jednání
2. Prohloubení obchodní spolupráce se strategickými partnery
3. Pomoc evropským firmám v přístupu na globální trhy
4. Vytvoření tohoto přístupu pro investory
5. Více asertivní přístup při prosazování zájmů evropských firem
6. Sdílení výhod globální ekonomiky

Dr. Balás informoval také o **multilaterálních jednáních WTO-DDA** s tím, že je již jasné, že letos se nepodaří jednání uzavřít (ministrská konference se bude konat v prosinci) a vyjádřil pochyby, zda se vůbec někdy podaří jednání z Doha uzavřít.

Informoval o průběhu příprav **bilaterálních dohod o volném obchodu EU s třetími zeměmi** – uzavřeny jsou s Koreou (začala platit 1. 7. 2011), Střední Amerikou, Peru a Kolumbií, ve stádiu přípravy jsou s Kanadou (tzv. dohoda CETA – Comprehensive Economic and Trade Agreement), Indií, Singapurem, zeměmi MERCOSUR, Ukrajinou, Malajsií, sdružením zemí EUROMED. Připravují se také dohody se strategickými partnery EU – s USA, Čínou, nová dohoda s Ruskem a pravděpodobně také s Japonskem. Za zásadní v těchto dohodách pokládá EK **zlepšení přístupu na trhy pro evropské firmy**,

otevření veřejných zakázek, ochranu duševního vlastnictví, zrušení omezení u dodávek surovin a energií a překonání regulatorních překážek.

Péter Balás vyzval země „EU 4“, aby byly méně „plaché“ a více se zapojovaly do debaty o obchodní politice a upozorňovaly na problémy, na které jejich výrobci ve třetích zemích narážejí. Nesmí se zapomínat na defenzivní zájmy evropského průmyslu. Aby se mohlo exportovat, musí se nejprve vyrábět. Často se za nejdůležitější téma pokládá přístup na trhy, ale to reflektuje hlavně zájmy investorů. Problematické jsou také zdlouhavé procedury v rámci **nástrojů na ochranu obchodu** (např. antidumpingová řízení), což bylo hlavní téma posledního pátého workshopu. Nástroje na ochranu obchodu jsou vlastně „cestovním pojištěním“ na cestě k liberalizaci obchodu. Evropské země tento nástroj používají „střídmě“, je ale naopak hojně využíván proti evropským firmám hlavně ze strany Číny, Indie, Koreje a Tchaj-wanu. V současné době je v platnosti asi 130 opatření zejména v oblasti chemického průmyslu, oceli, textilu, obuvi, hnojiv, jízdních kol. Firmy se mohou v případě problémů obracet přímo na centrální informační adresu EK: trade-defence-icp@ec.europa.eu. **V současné době probíhá veřejná konzultace k unijním nástrojům na ochranu obchodu, do které se můžete zapojit na adrese <http://www.spcr.cz/evropska-komise/hodnotte-nastroje-na-ochranu-obchodu-v-eu>** Termín pro vyjádření je do konce července.

Diskutovalo se také o **nízkém podílu malých a středních firem na exportu zemí EU 4** a o tom, jak jim usnadnit využívání nástrojů na ochranu obchodu. Většinou nemají ani potřebné informace ani lidské a finanční kapacity absolvovat složité a zdlouhavé procedury a přitom jsou na trzích třetích zemí mnohem zranitelnější. Jen samotný dotazník v rámci antidumpingového řízení má 100 stran! EK připravuje speciálně pro MSP z iniciativy komisaře De Gucht help-desk. Podíl MSP v exportu zemí EU 4 je podobně nízký, ostatně ve většině členských zemí EU tvoří 90% hodnoty exportu top 5 společností.

EK v současné době přehodnocuje také tzv. GSP (General System of Preferences) tak, aby tyto tarifní výhody mohly využívat skutečně jen méně rozvinuté země.

Více na <http://ec.europa.eu/trade/wider-agenda/development/generalised-system-of-preferences/>

Závěr:

Je nezbytné, aby průmysl v EU 12 měl dostatečné technické i lidské kapacity a mohl tak reagovat na stále komplexnější agendu společné obchodní politiky. Nejdůležitější je komunikace a zapojení podnikatelů, a to jak národních, tak zejména sektorových asociací.

Dagmar Kuchtová
ředitelka sekce vnějších vztahů
dkuchtova@spcr.cz

100 let inovací pro chytřejší planetu

Na počátku bylo slovo, ještě před ním myšlenka. Také IBM vznikla ze základní, jednotící myšlenky. Tou bylo vytvořit firmu, která by dokázala přinášet technologie určené na podporu obchodování, jak je to zakotveno i v jejím názvu „International Business Machines“.

16. června 2011 to bylo sto let od okamžiku, kdy byla založena společnost Computing-Tabulating-Recording Company (CTR). Tu dnes téměř nikdo nezná, zato IBM, zná naopak každý. A právě toto jméno přijala CTR v roce 1924.

Vznik IBM

Kořeny IBM ale sahají ještě hlouběji do minulosti – až do konce 19. století. Firma CTR totiž vznikla sloučením tří společností: International Time Recording Company, Computing Scale Company a Tabulating Machine Company, která se se svými systémy pro zpracování děrných štítků – tabelátory – podílela na sčítání obyvatel USA v roce 1890. Nástupnická firma měla své sídlo v New Yorku, kde začínala s 1300 zaměstnanci. Několik významných klientů využívá služby IBM už od jejího založení: Allianz, American Express, AT&T, Ford, General Motors, Johnson & Johnson, Macy's, Pepsico, Sony, vláda Spojených států amerických, stát New York, Verizon či Wells Fargo.

V roce 1914 se ředitelem CTR stává Thomas J. Watson Sr. a během následujících dvou desetiletí ji přeměňuje v lídra v oblasti inovací a technologií. Společnost CTR se stává prototypem nově vznikající mnohonárodní korporace. Tento posun se roku 1924 odráží také v názvu spo-

1924 Společnost CTR se přejmenovala na IBM.

lečnosti, který se mění na International Business Machines Corporation (IBM).

Průkopnická role v informatice

Od prvního patentu, který IBM získala v roce 1911 za vynález týkající se děrných štítků, přes patenty z roku 2010 v oblasti analytiky a softwarových technologií až po inteligentní rozvodné sítě, dopravní a zdravotnické systémy vyznává IBM strategii otevřených standardů a sdílení duševního vlastnictví, které lze aplikovat na řešení v reálném světě a zvyšovat jimi efektivitu skutečných procesů a infrastruktur.

Letos společnost představila počítačový systém Watson, který měl svoji premiéru rovnou na televizních obrazovkách v rámci populární americké soutěže Jeopardy, předloze českého Riskuj. Systém postavený na komerčně dostupné platformě Power7 dokáže odpovídat na dotazy položené v přirozeném jazyce. Najde tak uplatnění tam, kde je potřeba rychlých a přesných analýz obrovského množství dat.

Projekt Watson je jedním z viditelných výsledků významných investic, které IBM každý rok do oblasti výzkumu a vývoje investuje. Zaměstnává zhruba tři tisíce výzkumných pracovníků v devíti laboratořích po celém světě.

IBM dnes

Společnost IBM je dnes největším výrobcem produktů a poskytovatelem služeb informačních technologií na světě s dlouhou tradicí inovací. Svým zákazníkům poskytuje komplexní služby systémového integrátora a ukazuje jim výhody a přínosy využití nejmodernějších technologií v každodenním životě.

Nedílnou součástí strategie IBM jsou také programy společenské odpovědnosti, jimiž IBM přispívá k řešení ekologických a sociálních problémů společnosti. Z hlediska svého obchodního obrátu, rozsáhlosti nabídky či počtu zaměstnanců zastává IBM v českém prostředí stejné postavení, jakého dosáhla na celém světě.

ZAMĚSTNANCI

1911	1 300
2011	400 000

PATENTY

celkem přes	76 000 patentů
1932	100 patentů za rok
1993	1 000 patentů za rok
2010	5 900 patentů

Již po osmnácté nejinnovativnější firmou v USA.

DOBROVOLNICKÉ AKTIVITY

Odhadovaný počet hodin odpracovaných zaměstnanci IBM: 30 milionů.

Červnový klub a ministrem průmyslu a obchodu

Krásný červnový večer vrcholoví strávili někteří vrcholoví představitelé českého byznysu s panem ministrem Kocourkem. Právě on byl hostem našeho Klubu SP ČR. Večer byl neobyčejně úspěšný. O program projevil zájem neobvyklé množství členů. Potvrdilo se, že ministr průmyslu a obchodu je považován na „našeho“ ministra a kromě fungujících „resortních“ záležitostí se od něj očekává pomoc i v oblasti spolupráce s jinými resorty.

Diskutovalo se o tématech materiálů připravovaných MPO (strategie posílení konkurenceschopnosti, zákonu o investičních pobídkách), ale i o materiálech, které se připravují na jiných ministerstvech této vlády a které mají dopad do podnikatelské sféry. Ukazuje se, že právě dopad neprovázanosti připravované legislativy je velkým problémem podnikatelů. Samozřejmě nejistota nejen právní, ale i obecná nejistota vývoje politické situace je pro podnikatelské prostředí v této zemi celou situaci zhoršují.

Hosté dostali celou řadu informací. Zajímavé bylo očekávané řešení vztahu MZV a MPO v oblasti „ekonomické diplomacie“. Všichni exportéři mají mimořádný zájem o tento druh pomoci zejména v zemích, kde se otvírají možnosti rozšíření vzájemných vztahů. Pan ministr hovořil i o misích, které s podnikateli ještě v tomto roce absolvuje.

Je jisté, že výraznou koncepční změnou „hospodářské „ strategie bude materiál, který ministerstvo připravilo k projednání vlády. Pokud bude schválen, můžeme doufat v provázanější kroky s jasným harmonogramem, a jak se ukazuje – vývojem s výraznou účastí podnikatelské komunity.

Ludmila Nutilová – poradkyně pro legislativní proces, lnutilova@spcr.cz

Irácký velvyslanec na Svazu

Prezident Svazu průmyslu a dopravy ČR Jaroslav Hanák přijal 7. června iráckého velvyslance J.E. p. Hussain Saleh Majeed MUALLA.

zleva Majid Shamas Toma, projektový manažer SP ČR, J.E. p. Hussain Saleh Majeed MUALLA irácký velvyslanec, Jaroslav Hanák, prezident SP ČR, Dagmar Kuchtová, zástupkyně generálního ředitele a ředitelka sekce vnějších vztahů

foto Jan Hanzálek

foto Jan Hanzálek

Kassa Gebreyohannes, ministerský rada, velvyslanectví Etiopie v Berlíně

Platforma podnikatelů pro zahraniční rozvojovou spolupráci se Svazem průmyslu a dopravy ČR, za výrazné podpory MZV, MPO a ČRA, uspořádala dne 21. června 2011 seminář na téma:

Přinese rozvojová spolupráce ČR s Etiopií obchodní případy?

Seminář byl dalším ze seriálu teritoriálních seminářů, jejichž účelem je zmapovat možné způsoby komerční návaznosti projektů zahraniční rozvojové spolupráce ČR (ZRS ČR) pro širší uplatnění českého soukromého sektoru v rozvojových zemích. Soubor podkladů k příspěvkům na semináři, včetně programu, je k <http://www.ppzrs.org/soubor/seminar-etioapie/>

Stávka, tripartita, korupce: Svaz byl na mediálním výsluní

Zaměstnavatelé na sebe strhávali pozornost zejména v otázce hodnocení reforem a kritice odborů, byť právě s nimi se dokázali v některých případech dohodnout na společných postojích.

„Zvažte si, jestli je stávka nutná,“ stalo se červnovým mediálním sloganem vyjádření Jaroslava Hanáka, prezidenta Svazu průmyslu a dopravy ČR. Před tím požádal za zaměstnavatele o svolání mimořádné tripartity, na níž se vládní představitelé a zástupci zaměstnavatelů pokusili odvrátit hrozbu zastavení dopravy v zemi. V médiích pak poukázal na negativní dopady stávky na byznys. „Problém je to pro naše firmy, které mají nepřetržitý proces,“ uvedl v ČT24.

Na odboráře nezabrala však ani nabídka premiéra Petra Nečase, že sněmovna nebude v těch dnech projednávat zákony zdravotnické reformy. V jedné věci však odbory ustoupili, takže blokády v Praze ani nikde jinde nebyly organizovány. I tak prezentovali zaměstnavatelé v médiích svou nevoli.

„Samozřejmě jsme zklamáni. Já jsem nechal svolat tripartitu z toho důvodu, že jsem byl přesvědčen, že se dají najít cesty a jestli se dají garance, tak se zpravidla stávka odvolává. To je přece běžné všude ve světě,“ uvedl Jaroslav Hanák pro Tv Prima poté, co odboráři neustoupili do svého záměru.

Podle následného vyjádření zaměstnavatelů stávka nepřinesla efekt a ani žádné ústupky ze strany vlády. Ale tripartitní jednání pokračovalo dál provázené taktizováním sociálních partnerů. Zatímco odbory se jednoznačně postavily proti zdravotnické reformě, zaměstnavatelé jí po počátečním zaváhání dali zelenou s tím, že se o její podobě bude dále jednat. „Stanovisko podnikatelů a zaměstnavatelů je takové, že nebrzdí zdravotní reformu s tím, že bude šance připomínek,“ uvedl šéf Svazu v ČT 1. Odbory tak s požadavkem na stažení novely neuspěly.

A na řadu přišla i daňová reforma. Jak si povšimla média, zaměstnavatelé i odbory uvítali myšlenku zavedení jednotného inkasního místa. Trvají současně na zachování benefitů. „Reakce vlády nebyla stoprocentně odmítavá, ale uvidíme vývoj dál,“ řekl Jaroslav Hanák v Tv Prima.

V záležitosti „malé“ penzijní reformy, kterou poslanci přijali, se zaměstnavatelé postavili proti druhému nepovinnému pilíři spoření. „Všichni se shodují na tom, že by spoření mělo být povinné. Proto s vládním návrhem nesouhlasíme,“ citovaly Jaroslava Hanáka Hospodářské noviny a další média. Zaměstnavatelé mimo jiné upozorňují na to, že ze státního systému odejdou především lidé s vysokými příjmy. Vedle

toho poukazují na potřebu zajištění odchodu do předčasného důchodu pro těžce pracující ve vybraných profesích. „Budou se hledat cesty, jak jim umožnit dřívější odchod do důchodu,“ zmínily Hospodářské noviny vyjádření Pavla Juříčka, viceprezidenta Svazu.

Média také zaznamenala shodu sociálních partnerů ohledně zavedení kurzarbeitu. „Chceme vyzvat vládu, aby připravila analýzu k rychlému zavedení kurzarbeitu,“ zmínil měsíčník Prosperita šéfa Svazu.

Byznys: Korupce nám vadí

Korupce a boj proti ní je mediálně vděčným tématem. Ale nikoliv pro vládu, jejíž premiér na X. Fóru Zlatá koruna přednesl svůj příspěvek. Bez potlesku. Naopak kritické hlasy a návrhy na potírání korupce byly mediálně „přepírány“ velmi výrazně. Mezi vystupujícími zaujal přítomné prezident Svazu Jaroslav Hanák a novináři zaznamenali jeho skeptický postoj. „Mezi našimi členy převládá pocit, že žádné změny zatím nepřišly... Kvůli tomu, že korupce je běžnou součástí byznysu, podnikatelům ani nic jiného nezbyvá, než uplácat“ citoval list MfDnes Jaroslava Hanáka i jeho apel na to, aby se namísto přijímání nových zákonů zlepšila vymahatelnost těch stávajících – včetně práce policie při odhalování hospodářské kriminality.

Viktor Čech, náměstek ministra vnitra pro mezinárod. vztahy a ombudsman Policie ČR; Petr Nečas, předseda vlády ČR; Přemysl Čech, moderátor; Jaroslav Hanák, prezident SP ČR; Valtr Komárek, ekonom a prognostik

Další média zmínila jeho slova, že „korupční provize mizející v kapsách úředníků a různých zprostředkovatelů horentně zvyšují cenu veřejných zakázek“. Povšimla si i řady jeho návrhů, zejména to, že proti penězům lze bojovat jen penězi a že oznamovateli úplatku by měla být zaručena beztretnost a měl by část peněz získat zpět. „Svaz také nabídl vládě, že sehraje v boji proti korupci roli podnikatelského ombudsmana,“ uvedl server aktualne.cz.

(Další informace k tématu korupce najdete v tomto vydání Spektra na straně 5-9.)

Exportní téma je in

Řada médií se v červnu věnovala tématu podnikatelských misí, provádějící naše ústavní činitele. Spíše než jejich paušálním pranýřováním se zajímala o názor byznysu na jejich účelnost. Český rozhlas si povšimnul, že vloni zorganizoval Svaz jedenáct misí s politiky, kterých se účastnilo 175 podnikatelů.

Hospodářská komora zprostředkovala podobné cesty pro 60 firem. Na zařizování cest se přitom obě podnikatelské organizace podílí přibližně rovným dílem.

V rozhovoru pro ČRo-Radiožurnál uvedla Dagmar Kuchtová, ředitelka zahraniční sekce SP ČR, že byznys poněkud nepříznivě vnímá odmítavou odpověď předsedkyně Poslanecké sněmovny a předsedy Senátu ohledně zahraničních cest, doprovázených podnikatelskými misemi. „S ohledem na rozpočtové škrty a úspory letos nepočítají s žádnými cestami s podnikatelským doprovodem. Je to škoda,“ uvedla Dagmar Kuchtová.

Přitom firmy mají zájem o podnikatelské mise, zvláště pak o země Společenství nezávislých států. „Rusko je vedle zemí Unie pro české firmy trhem číslo jedna,“ citoval Dagmar Kuchtovou týdeník Ekonom. Parlamentní listy připomněly návštěvu českého předsedy vlády v Iráku, jehož provázela početná skupina podnikatelů. „Irácká strana považuje návštěvu našich vrcholných politiků a příchod početné podnikatelské delegace za signál, že obchodníci a investoři se postupně zbavují strachu podnikat v této zemi,“ uvedl v listu Jaroslav Hanák.

Učňové. Ano či ne

Jedno doporučení ministra školství Josefa Dobeše ke zvýšení počtu odborně vyučených žáků, jedna odmítavá reakce studie společnosti Scio, že do budoucna nenajdou absolventi učilišť práci a jedna odmítavá reakce této reakce Svazu průmyslu a dopravy ČR. A média se informačně předháněla v rozžvýkání tohoto často opomínaného tématu.

List MfDnes či Lidové noviny zaznamenaly volání po podpoře učňovství ze strany Svazu či Agrární komory. Média si povšimla vyjádření zaměstnavatelů, že naší ekonomice hrozí vážné

problémy kvůli prohlubujícímu se nedostatku žáků v učilištích a středních odborných školách. Během příštích let se totiž očekává jejich pokles až o 30 procent, přičemž oproti minulému roku nastoupilo na střední školy a učiliště o 16 tisíc žáků méně a některé školy nejsou naplněné ani z poloviny.

„I v budoucnu budou potřební vyučení lidé, byť souhlasíme s autory studie, že kvalifikační požadavky na dělnické profese se neustále zvyšují. Vycházíme však z prognóz, podle nichž bude v celoevropském měřítku potřeba v roce 2020 stále nejméně 15 procent pracovníků s nižší kvalifikací (...), je proto žádoucí udržet podíl maturitních a nematuritních oborů v poměru 70 ku 30 procentům,“ citoval list MfDnes Miloše Rathouského, ředitele sekce rozvoje lidských zdrojů SP ČR. Ten pozici zaměstnavatelů obhajoval i ve studiu ČT24.

Autoři studie tvrdí, že v souvislosti s rychlým rozvojem ve všech odvětvích nebudou v příštích letech tak důležité znalosti nabyté ve škole, ale spíše schopnost rychle se učit novým věcem, znalost jazyků, počítačové dovednosti a širší všeobecný základ. Takové znalosti podle nich poskytují hlavně gymnázia a střední školy. „Naše země víc maturantů neuživí,“ oponuje Miloš Rathouský. I přes zvyšování požadavků na dříve čistě manuální profese bude podle něho stále třeba vyučených. Navíc kvůli slabým populačním ročníkům přijímají střední školy i žáky s nižšími studijními předpoklady, a úroveň vzdělání tak klesá.

Nedostatkové profese v ČR

1. Obráběč	4. Zámečnick	7. Seřizovač
2. Technolog	5. CNC operátor	8. Strojař
3. Konstruktor	6. Nástrojař	9. Svářeč kovů

Brusel tlačí na úspory

Mediálním tématem se stala i snaha Evropské komise prosadit, aby distributoři energií či maloobchodní energetické společnosti povinně každoročně ušetřili 1,5 procenta z objemu prodané energie zaváděním úsporných opatření. Svaz na tento požadavek reagoval už v den oznámení tohoto záměru. Ekonomický list E15 či Lidové noviny citovaly v této souvislosti viceprezidenta Svazu Jana Rafaje s tím, že energetické úspory jsou nezbytné, ale nesmí snižovat konkurenceschopnost podniků. „Návrh směrnice o energetické účinnosti musí být upraven na základě komplexního posouzení reálných dopadů. Jinak dojde kromě nadměrné regulace i k dalšímu významnému finančnímu zatížení českého průmyslu a snížení jeho konkurenceschopnosti,“ uvedl Jan Rafaj.

Milan Mostýn
tiskový mluvčí Svazu průmyslu a dopravy ČR
mmostyn@spcr.cz

Prezident Hanák v Bruselu: Český business musí být více slyšet!

Nový prezident SP ČR Jaroslav Hanák uskutečnil ve dnech 16.-17. června 2011 pracovní návštěvu Bruselu s cílem představit sebe a klíčové priority své organizace hlavním evropským partnerům. Na všech setkáních tlumočil obavy českých firem a českého průmyslu z přemrštěné regulace a slíbil maximální součinnost své organizace a bruselské kanceláře CEBRE co do přípravy pozic businessu k projednávaným dokumentům.

Ve čtvrtek dopoledne se prezident Hanák setkal s komisařem Karlem de Guchtem odpovědným za obchod (DR TRADE) a pohovořili spolu o problematice obchodní a ekonomické spolupráce s Čínou, přípravě na možné uzavření dohody o volném obchodu s Japonskem, situaci v Rusku a budoucnosti jednání v rámci WTO. Prezident Hanák při to příležitosti zdůraznil potřebu odstraňování netarifních bariér: „Podle obratu je Čína pro ČR třetím největším partnerem, ale české firmy si stěžují

na povinnost dokládat různé dovozní certifikáty, apod. Pro vyrovnané obchodní vztahy musí EU tlačit na jejich odstranění,“ řekl Hanák.

U pracovního oběda se Jaroslav Hanák setkal s poslancem Evropského parlamentu Janem Březinou, členem Výboru pro průmysl, energetiku a výzkum. Hlavními tématy pracovního oběda byly budoucnost strukturální a kohezní politiky, podpora výzkumu a inovací a problematika jaderné energetiky. Poslanec Březina je

zpravodajem Rámcového programu pro výzkum EURATOM (2012-2013).

V odpoledních hodinách se uskutečnilo setkání s generálním ředitelem DG ENTR (generální ředitelství pro podnikání a průmysl) Evropské komise Heinzem Zourkem. Diskuse se týkala především podpory malých a středních podniků, průmyslové politiky, restrukturalizace a nedostatku absolventů technických oborů v Evropě. Prezident Hanák představil projednávanou českou strategii

konkurenceschopnosti a s ohledem na průmyslové zaměření české ekonomiky vyjádřil politování nad malým zastoupením Čechů v rámci DG ENTR. Prezident Hanák dále zdůraznil: „Velkým limitem pro naše firmy je absence mezinárodně platných standardů, které by zohledňovaly potřeby malých firem.“

Čtvrteční program uzavřel prezident Hanák účastí na prezidentské recepci Konfederace evropského podnikání BUSINESSEUROPE, jejímž je SP ČR od roku 1993 členem. Recepce pořádal prezident Jürgen R. Thumann a generální ředitel Philippe de Buck u příležitosti obnovení mandátu prezidenta Thumanna na další 2 roky. Večer zahájil představením svojí vize energetické politiky komisař Günter Oettinger. Komisařova vize je podle Hanáka zcela odtržená od reality průmyslových evropských zemí. Večer dále přinesl možnost k setkáním s prezidenty dalších evropských svazů a významnými Čechy pracujícími v institucích, jako například s členem kabinetu komisaře László Andora panem Jiřím Plecítým nebo ekonomickým expertem DG SANCO Markem Havrdou. V diskusích se také zrodil nápad uspořádat v Praze na jaře 2012 velkou konferenci o kohezní politice v dalším programovacím období.

V pátek 17. června začal program pana prezidenta setkání s ředitelem odboru Generálního Sekretariátu Rady EU pro konkurenceschopnost (vnitřní trh, průmysl, výzkum a vesmír) Bertholdem Bergerem, bývalým stálým delegátem rakouského svazu průmyslu. Jednání se týkalo především právě proběhlé Rady EU pro dopravu a výzev, kterým evropská doprava čelí.

Dále se uskutečnilo setkání s novým prezidentem belgického svazu VBO-FEB panem Pierrem Alain De Smedt (zvolen v březnu 2011). Při této příležitosti prezident diskutovali podobnost svých organizací a především problémy v oblasti sociálního dialogu. Odbory v ČR

uspořádaly ve čtvrtek velkou stávku navzdory faktu, že zaměstnavatelé i vláda zkoušeli svolat jednání.

Krátce po poledni se konalo neformální setkání s generálním ředitelem DG MOVE (generální ředitelství pro dopravu) Evropské komise Mathiasem Ruetem. Hlavním tématem byla podpora infrastruktury. Prezident zdůraznil především potřebu internalizace externích nákladů a vyjádřil obavy nad příliš ambiciózními cíli na snížení CO₂. „Doprava je pro konkurenceschopnost EU naprosto stěžejní, neměli bychom ji tedy svazovat nerealistickými limity CO₂, aniž bychom nejprve dokončili kvalitní infrastrukturu,“ upozornil Hanák.

Pracovní návštěva pana prezidenta skončila setkáním se stálou představitelkou ČR při EU Milenou Vicenovou, během kterého společně diskutovali o možnostech posílení vlivu podnikatelů na tvorbu českých pozic pro jednání v Radě EU. „Při stávající kvalitě naší vlády není možné, aby pozice vlády k zásadním předpisům s dopadem na podnikatelské prostředí tvořili úředníci. Ve Svazu již chystáme organizační změny, které by tomu měly napomoci,“ řekl prezident Hanák. Střílel tím ovšem i do vlastních řad – v mnoha případech by právě ministerští úředníci a diplomaté stanoviska podnikatelů potřebovali, ale s ohledem na omezenou kapacitu svých organizací je podnikatelé nejsou sto připravit. Prezident se rovněž setkal s velvyslancem ČR v Belgii Vladimírem Müllerem a diskutoval s ním ekonomickou a politickou situaci v Belgii a investice belgických firem v ČR.

Při příležitosti konání jubilejního pátého ročníku Czech Street Party – hudebního festivalu na ulici v režii Stálého zastoupení ČR při EU a českých regionů, vyjádřil prezident Hanák politování nad tím, že společný projekt Českého domu, který s ministrem Karlem Schwarzenbergem

Karel de Gucht, komisař odpovědný za obchod (DR TRADE) a Jaroslav Hanák, prezident Svazu průmyslu a dopravy ČR

v říjnu 2007 otvíral, spěje kvůli rozpočtovým škrtnutím MZV ke konci. „Vybudování společné české adresy stálo české diplomaty i další subjekty mnoho práce, ale povedlo se to – Český dům má nyní v Bruselu jméno. Nepořádek doma je jedna věc, ale je škoda, že se reflektuje i v neschopnosti udržet silnou reprezentaci našich zájmů v zahraničí,“ posteskl si Hanák. Ve stejném duchu se vyjádřil i při rozhovorech pro Českou televizi a Český rozhlas.

Prezident Hanák byl při své cestě doprovázen svým poradcem Karlem Lukášem a ředitelem CEBRE a stálým delegátem SP ČR Michalem Kaderou.

*Michal Kadera
ředitel zastoupení CEBRE
stálý zástupce SP ČR u BUSINESSEUROPE
michal.kadera@cebre.cz*

foto zdroj CEBRE

zdroj: Photobase ILO

Co přinesla jubilejní 100. Mezinárodní konference práce

Zaměstnavatelská delegace složená se zástupců SP ČR a KZPS se aktivně zúčastnila letošního jubilejního ročníku Mezinárodní konference práce. Zaměstnavatelé podpořili zejména diskuse o udržitelných a přístupných systémech sociálního zabezpečení a o nové úloze institucí trhu práce, včetně úřadů inspekce práce. Mají však pochybnosti o nově přijaté Úmluvě o pracovních podmínkách pracovníků v cizích domácnostech, která je odtržena od reality a většina členských států ji nebude moci ratifikovat a v konečném důsledku implementovat.

V pátek 17. 6. 2011 generální tajemník ILO **Juan Somavia** slavnostně ukončil jubilejní sté zasedání Mezinárodní konference práce v Ženevě (1.-17. 6.). Letošními celebritami konference byli například **Angela Merkelová**, kancléřka Spolkové republiky Německo nebo **Vladimír Putin**, předseda vlády Ruské Federace. Oba ve svých projevech vyzdvihli význam Mezinárodní organizace práce, její tripartitní charakter, základní principy

a standardy. Kancléřka Merkelová hovořila zejména o významu sociálního dialogu a o investicích do sociálního partnerství. Premiér Putin zdůraznil, že za všemi politikami a opatřeními, je třeba vidět člověka. Dalšími významnými osobnostmi konference byli **Micheline Calmy-Rey**, prezidentka Švýcarské Federace, **Jakaya Mrisho Kikwte**, prezident Republiky Tanzánie a **Susilo Bambang Yudhoyono**, prezident Republiky Indonésie.

Efektivně fungující trhy práce a ochrana sociálních práv

Všeobjímajícím tématem konference byla zaměstnanost a trh práce. Generální diskuse se zaměřily na oblasti, které mohou výrazně napomoci efektivnějšímu fungování trhů práce, usnadnění přechodů na trzích práce při zachování a respektování práv pracovníků. Pravidelná zpráva generálního tajemníka se zaměřila na životní a pracovní podmínky, které byly ovlivněny globální finanční a hospodářskou krizí a letošní zpráva k jednomu z čtyř pilířů Deklarace o základních principech a právech na pracovišti zkoumala uplatňování principu nediskriminace v souvislosti s povoláním a zaměstnáním ve světle nových trendů ve světě práce.

Diskusi o [Institucích trhu práce a inspekci práce](#) považovali zaměstnavatelé za velmi relevantní. Zaměstnavatelé a podniky mají eminentní zájem na silných a dobře fungujících institucích trhu práce, které zajistí transparentní a rovné podmínky pro všechny a hladké fungování pracovního trhu. [Zaměstnavatelé chtějí mít především jistotu, že práva a povinnosti spojené s prováděním svých běžných podnikatelských činností, budou moci provádět s odpovídající dávkou flexibility, tak aby dosáhli ještě vyšších podnikatelských cílů.](#) Instituce trhu práce čelí novým výzvám. Je třeba je modernizovat, oprostít od tradičních vazeb a úkolů a přizpůsobit novým požadavkům světa práce. Závěry z diskuse kladly důraz zejména na zvyšování kapacity institucí trhu práce a zejména inspekce práce, investice do lidského kapitálu, lepší koordinaci mezi institucemi aniž by se zvýšila byrokracie a spolupráci s veřejným a zejména soukromým sektorem. Zaměstnavatelé uvítali také diskusi o [Strategických cílech sociální ochrany](#), neboť sdílejí obavy z udržitelnosti sociálních systémů a to nejen z důvodu krize, ale především v souvislosti s negativním demografickým vývojem v mnoha zemích. Diskuse je součástí sedmiletého cyklu revize [Deklarace ILO o sociální spravedlnosti a spravedlivé globalizaci](#) přijaté roku 2009. V rámci diskuse se hledala rovnováha mezi rozsahem pokrytí a úrovní sociální ochrany, mezi universálním přístupem a finanční a fiskální udržitelností. Za největší překážku rozšíření sociální ochrany se považuje neformální ekonomika. Sociální ochrana nesmí být chápána jako hrozba, ale jako investice do lidí a prevence proti sociálnímu vyloučení. Na druhé straně musí být kladen důraz na efektivní správu sociálních systémů, vymahatelnost práva a opatření proti daňovým únikům.

Novou Úmluvu 189 státy jen těžko ratifikují

Delegáti konference projednali a [přijali novou Úmluvu a Doporučení o pracovních podmínkách pro pracovníky v cizích domácnostech](#). I když se tento charakter práce týká ve světě asi 100 milionů pracovníků pracujících často v nedůstojných

podmínkách, je tento fenomén ještě nedostatečně statisticky podložen a analyzován. Existují příliš velké rozdíly v definicích, národních úpravách, kultuře i intenzitě naléhavosti řešení tohoto problému. Také samotný charakter práce téměř vylučuje jakýkoliv jednotný model úpravy pracovních podmínek pro všechny země. Tovární model organizace pracovní doby nelze aplikovat do rodin. Z tohoto důvodu zaměstnavatelé prosazovali od počátku jako jediný inteligentní nástroj nezávazné doporučení, jako vodítko pro vlády při tvorbě národní úpravy. Po první diskusi v roce 2010 však doporučila tzv. Modrá zpráva ILO jako odpovídající formu standardů – úmluvu a doporučení. Diskuse nad oběma nástroji vyústila v nejednotu jak mezi vládami, tak mezi zaměstnavateli. Nejednotu mezi Evropou a zbytkem světa. Politický apel přinese do budoucna další v praxi neaplikovatelnou úmluvu.

V rámci schvalování zprávy a před závěrečným hlasováním, předseda výboru apeloval na plénum, že úmluva ILO není jen popsáný list papíru, že je to závazek a proto je třeba si předem uvědomit, zda jej bude možno nejen podpořit, ratifikovat, ale především implementovat. V diskusi vystoupil zástupce USA, který řekl, že můžeme pochopit z morálního hlediska duch úmluvy, můžeme podpořit doporučení a pak doma tlačít vlády k tomu, aby se problematikou pracovních podmínek pracovníků v cizích domácnostech zodpovědně zabývaly. Dále vystoupil zástupce UK, který zdůraznil, že nový instrument by měl být reálný a praktický dopad a problematika je natolik závažná, že by se mělo vše důkladněji projednat, aby se dosáhlo maximální podpory nového standardu.

Vlády Řecka a Rumunska nekonzultovaly protikrizová opatření se sociálními partnery

Konference prověřila i zprávy členských států o plnění ratifikovaných úmluv. Šetření Výborů expertů se tentokrát zaměřilo na:

- [Úmluvu 102 \(1952\) o sociální ochraně \(minimální standardy\)](#)
- [Úmluvu 168 \(1988\) o podpoře zaměstnanosti a ochraně proti nezaměstnanosti](#)
- [Doporučení 67 \(1944\) o jistotě příjmu](#)
- [Doporučení 69 \(1944\) o medicínské péči](#)

Nejvíce však rozvířilo hladinu Výboru pro aplikaci standardů [podání stížnosti na vlády Řecka a Rumunska](#), které nedodržely úmluvu o sociálním dialogu a přijaly protikrizová opatření bez konzultace se sociálními partnery. Zvláštní zasedání bylo tradičně věnováno chronickému případu Myanmaru pro porušování úmluvy o nucené a otročské práci.

Vladimíra Drbalová
Mezinárodní organizace a EU
vdrbalova@spcr.cz

EU Summit uzavřel první evropský semestr a adresoval státům specifická doporučení

Závěry červnové Rady EU

Evropská Rada formálně uzavřela [evropský semestr](#) a přijala [specifická doporučení k národním reformním programům](#) jednotlivých členských států. [Rada také přijala](#) více než sto konkrétních závazků zemí, které se přihlásily k Euro [Plus Paktu](#). To je pozitivní krok k naplnění cílů formulovaných ve čtyřech oblastech Paktu. Nicméně Komise apelovala na členské státy, aby jejich závazky byly daleko konkrétnější, širší a daleko ambicióznější. Národní akce musí být podpořeny na evropské úrovni, a proto se Komise zavázala především k důsledné implementaci [Aktu pro jednotný trh](#) a [strategie Evropa 2020](#). Rada potvrdila i konsensus dosažení, pokud jde o balíček šesti návrhů legislativních opatření k hospodářské správě. Dalším velkým tématem Rady EU bylo další [směrování budoucí migrační a azylové politiky EU](#) ve smyslu závěrů Rady pro spravedlnost a vnitro (JHA) k situaci v severní Africe, možnosti rozšíření pravomocí FRONTEXU, zavedení pojistného mechanismu na zlepšení ochrany vnější hranice Schengenského prostoru za současných výjimečných okolností a zvýšení odpovědnosti členských států za ochranu jejich úseku vnější hranice. Volný pohyb osob je klíčovým principem EU a základním právem. [Vytvoření Schengenského prostoru je jeden z největších výdobytků EU a musí být posilován](#). Komise potvrdila nový přístup k Politice sousedství EU a přijala [společnou deklaraci k jižnímu sousedství](#). Komise potvrdila [Podunajskou strategii](#) a vyzvala všechny aktéry k jejímu naplňování.

Specifická doporučení adresovaná členským státům

Zveřejnění návrhu specifických doporučení Evropskou komisí dne 7. června 2011 pro doporučení Rady k Národním programům reforem na rok 2011 představuje závěrečnou etapu v rámci revidovaného kalendáře evropského semestru zaměřeného na koordinaci hospodářských politik členských států v EU. Tímto dokumentem EK provedla hodnocení plánovaných makroekonomických opatření a strukturálních reformních politik, jak je členské státy předložily Evropské komisi v rámci schválených Národních programů reforem

a Programů stability, a doprovodila je přehledem návrhu konkrétních, tj. cílených a specifických doporučení pro jednotlivé členské státy. Specifická doporučení, a to jednotlivě pro všech 27 členských států a jedny společné pro země eurozóny, byly následně projednány ve vybraných výborech za účelem přípravy konečného návrhu doporučení pro Rady EPSCO a ECOFIN, jejichž závěry sloužily jako vstupy pro přípravu návrhu závěrů Evropské rady. Rada tak zakončila první etapu evropského semestru. V následujících 12 až 18 měsících by členské státy měly doporučení uvést do praxe. Doporučení představují příspěvek ze strany EK pro národní rozhodování, přičemž tvorba hospodářských politik a sestavování rozpočtů zůstává i nadále doménou členských států. Smyslem evropského semestru je sladění a změnou načasování sjednotit koordinaci rozpočtových a hospodářských politik a umožnit členským státům doporučení Rady zapracovat do návrhů rozpočtové dokumentace. V doporučeních je na členské státy apelováno, aby byla uspišena opatření, která povedou k dosažení cílů stanovených v dlouhodobé hospodářské Strategii Evropa 2020. V lednu 2012 provede EK zhodnocení pokroku v členských zemích ve své Roční analýze růstu. Pro jednotlivé členské státy pak opět vydá specifická doporučení v červnu 2012.

Návrh doporučení pro ČR pro období 2011 – 2012:

Komise se domnívá, že makroekonomické předpoklady, z nichž Konvergenční program vychází, jsou v prvních dvou letech programu 2011 – 2012 realistické. Makroekonomické předpoklady pro období 2013 – 2014 nehodnotí Komise tak optimisticky, zdá se jí, že k dosažení cílů v pozdějších letech programu dojde především díky příznivějším podmínkám hospodářského cyklu a dalšímu zefektivnění veřejné správy. Navržená opatření jsou obecně dostatečná, skutečná realizace některých z nich je však nejistá. Komise se mimo jiné domnívá, že zvýšení nepřímých daní nebude dostatečné, aby pokrylo výpadek vzniklý přesměrováním 3 % příspěvku na důchodové pojištění do soukromých fondů.

V této souvislosti Komise komentuje jednotlivé kroky penzijní reformy, volá po zrychlení zvýšení věku odchodu do důchodu a pobídky pro zajištění atraktivity druhého pilíře považuje za nedostatečné. V oblasti zaměstnanosti a trhu práce kritizuje Komise vysokou míru dlouhodobé nezaměstnanosti, nedostatek předškolních zařízení pro děti do 3 let, tak aby matky mohly na trh práce, a zpochybňuje schopnost nového systému služeb zaměstnanosti zajistit individuální přístup ke klientům. V oblasti vzdělávání si Komise vzala na mušku kvalitu terciálního vzdělávání.

Co se týče ekonomických témat, ČR v zásadě souhlasí se specifickými doporučeními k aktualizaci Konvergenčního programu a k Národnímu programu reforem 2011. Doporučení považuje za vyvážená a v průběhu examinací ČR uplatňovala jen několik požadavků na jejich modifikaci. Doporučení Komise lze chápat spíše jako apel na provedení a urychlení reforem. Převážná většina doporučení koresponduje s výzvami a prioritami definovanými národním plánem reforem a konvergenčním programem. Navíc v řadě oblastí již státní správa koná. Řada opatření se stala i součástí připravované Strategie mezinárodní konkurenceschopnosti.

Citlivými oblastmi zůstává kritika postupu důchodové reformy (urychlení zvyšování věku odchodu do důchodu je pro ČR nepřijatelné), nedostatek předškolních zařízení pro děti do tří let (ČR preferuje individuální péči), nedostatečná opatření pro udržení starších lidí na trhu práce (ČR již aplikuje řadu opatření) a revize obchodního zákoníku s cílem zrušit anonymní držení akcií (nepřiměřený zásah do soukromých práv).

Premiér Nečas komentoval celý proces slovy: „*První evropský semestr, který právě končí, považuji za úspěšný a domnívám se, že tento nový harmonogram koordinace hospodářské politiky je přínosem. Očekávám ovšem, že letos nabyté zkušenosti poslouží coby inspirace pro organizaci semestru v příštím roce – letos byl harmonogram ke konci evropského semestru skutečně napjatý a uvítal bych, pokud by se podařilo jej v příštím roce alespoň trochu uvolnit.*“

1. Konsolidační strategie

- a. Pro rok 2011 důsledně provést plánovanou fiskální konsolidaci a zavést kompenzační opatření trvalé povahy v případě výpadků příjmů či nárůstu výdajů mimo předpověď programu
- b. Přijmout konsolidační opatření předeslaná v KP pro rok 2012
- c. Podepřít cíl rozpočtového schodku pro rok 2013 konkrétnějšími opatřeními
- d. Nekrátit výdaje u položek podporujících růst
- e. Využít existující prostor ke zvýšení příjmů z nepřímých daní
- f. Zlepšit dodržování daňové povinnosti a omezit daňové úniky

2. Dlouhodobá udržitelnost veřejných financí

- a. Zavést komplexní důchodovou reformu zajišťující dlouhodobou udržitelnost veřejných financí a budoucí přiměřenost penzí
- b. Provést změny ve veřejném důchodovém pilíři včetně urychleného navýšení statutárního věku odchodu do důchodu nad rámec současného návrhu podpořeného politikami ke zvyšování zaměstnanosti starších osob
- c. Zaměřit se na vývoj úspor v soukromém pilíři zajištěním vysoké míry účasti v tomto. Minimalizovat a zprůhlednit operační náklady spojené s privátními fondy.

3. Trh práce

- a. Posílit účast na trhu práce omezením překážek, s nimiž se při návratu na trh práce potýkají rodiče s malými dětmi
- b. Zajistit lepší dostupnost a přístup k cenově dostupným zařízením péče o děti.
- c. Zvýšit atraktivitu a dostupnost flexibilnějších forem pracovního uspořádání, jako jsou pracovní místa na částečný úvazek.

4. Aktivní politika zaměstnanosti

- a. Posílit schopnost veřejných služeb zaměstnanosti zvýšit kvalitu a efektivitu odborné přípravy, pomoci při hledání práce a individualizovaných služeb, přičemž se zavede vazba mezi financováním programů a jejich výsledky
- b. Za využití konzultací se zúčastněnými stranami zavést specifické programy odborné přípravy pro starší pracovníky, mladé lidi, osoby s nízkou kvalifikací a ostatní zranitelné skupiny.

5. Zlepšení kvality veřejných služeb pro podnikatelské prostředí

- a. Přijmout nezbytná opatření pro zlepšení kvality veřejných služeb v oblastech se zásadním významem pro podnikatelské prostředí
- b. V této souvislosti urychlit provádění protikorupční strategie v souladu s identifikovanými cíli
- c. Přijmout služební zákon na podporu stability a efektivity veřejné správy
- d. Revidovat obchodní zákoník s cílem zrušit anonymní držení akcií.

6. Vzdělávání

- a. Zřídít transparentní systém hodnocení kvality akademických institucí a svázat jej s jejich financováním, aby se zlepšila kvalita terciálního vzdělávání.

Vladimíra Drbalová

ředitelka sekce mezinárodní organizace a EU

vdrbalova@spcr.cz

Predikce vývoje ocelářského průmyslu na období r. 2011 – 2013

Zpracování „Predikce.....“ je i určitým kritickým zhodnocením optimistických výhledů finančních analytiků konkrétním vývojem zakázek a ekonomických parametrů, například cen energií a dostupnosti surovin.

I když nastává určité oživení, tempo tohoto vývoje nepřinese ani v r. 2011 dosažení ekonomické úrovně r. 2007.

Vývoj ukazuje na tyto vlivy:

- tempa oživení jsou poplatná situaci v konkrétních odvětvích průmyslu a jsou charakterizována rozdílným indexem v jednotlivých sortimentech,
- silnější pozici mají společnosti, které mohou čerpat ze své integrace k dostupnosti surovin, vlastních zdrojů energií,
- existence „nadbytečnosti“ kapacit v rozsahu cca 15-20% hutní produkce, což povede ke koncentraci produkce na nejefektivnější kapacity a využívání nejoptimálnějších technologií i z hlediska ekologických důsledků ocelářské výroby,
- stabilizace ekonomické pozice společností, udržení provozní „kondice“ podniků, ale při stálém nedostatku finančních zdrojů pro dynamický rozvoj

Odběratelské odvětví	Zjevná spotřeba													
	2007		2008		2009		2010		výhled 2011		výhled 2012		výhled 2013	
	tis.t	%	tis.t	%	tis.t	%	tis.t	%	tis.t	%	tis.t	%	tis.t	%
Kovodělný prům.	1 795,2	27,3	1 814,1	27,9	1 276,6	28,3	1 686,0	30,6	1 770	29,4	1 820	28,8	1 850	28,2
Strojírenství	823,0	12,5	880,9	13,5	577,0	12,8	712,8	12,9	790	13,1	840	13,3	870	13,3
Automobilový prům.	1 540,0	23,4	1 581,9	24,3	1 093,3	24,3	1 423,4	25,8	1 550	25,7	1 630	25,8	1 670	25,5
Stavebnictví	1 154,4	17,6	1 042,4	16,0	762,9	16,9	741,8	13,4	890	14,8	960	15,2	1 060	16,2
Elektrotechnický prům.	317,8	4,8	350,6	5,4	244,0	5,4	302,8	5,5	330	5,5	350	5,5	360	5,5
Ostatní odvětví	608,1	9,3	591,0	9,1	410,7	9,1	509,8	9,2	550	9,1	580	9,2	590	9,0
Obchod	329,6	5,0	243,4	3,7	140,6	3,1	142,2	2,6	150	2,5	150	2,4	160	2,4
Zjevná spotřeba celkem	6 568,1	100,0	6 504,3	100,0	4 505,1	100,0	5 518,8	100,0	6 030	100,0	6 330	100,0	6 560	100,0

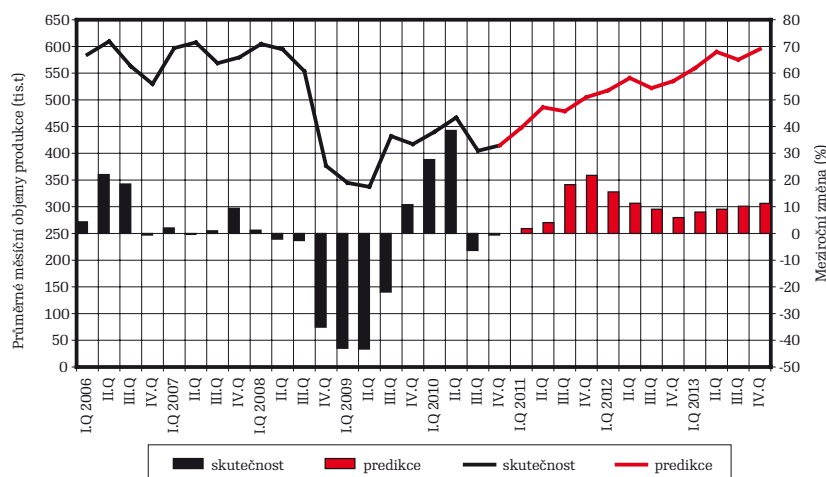
(investování) a realizaci ekologických projektů.

Dominantní postavení mezi odběrateli ocelářských výrobků si stále udržuje odvětví kovodělné výroby a strojírenství, kde roste podíl kovodělné výroby, zatímco hodnota podílu strojírenské výroby spíše stagnuje. Dalším odběratelským odvětvím v pořadí je automobilový průmysl, kde v roce 2010 výrazně roste podíl výroby automobilů, zatímco podíl výroby ostatních dopravních prostředků klesá. V pořadí dalším odběratelským odvětvím je stavebnictví, ale jeho podíl v průběhu roku 2010 klesá v důsledku meziročního poklesu stavební výroby. Přesto celkově tato čtyři odběratelská odvětví zaujmají více

jak 80% celkové zjevné spotřeby. V dalším období, v letech 2011 až 2013, lze očekávat zachování vysokého podílu automobilového průmyslu na celkové zjevné tuzemské spotřebě ocelářských výrobků a vyšší dynamiku růstu podílu stavebnictví.

Díky předchozímu vývoji je finanční kondice většiny společností i nadále na úrovni zajišťující fungování společností. Společnosti jsou nadále schopny plnit své závazky. Jejich cash-flow roste, i když nedosahuje úrovně r. 2008, přičemž splatnost pohledávek u většiny společností klesá. Nedostatek zakázek si v uplynulém období vynutilo odstavování výrobních kapacit a snižování mezd ať již cestou zkracování pracovního týdne, či snižováním počtu pracovníků. Míra využití kapacit v celém technologickém řetězci postupně roste, produktivita práce však, přes meziroční růst, zůstává i nadále nízká. Přesto v porovnání s výsledky za 2009 se ukazuje zlepšení u většiny sledovaných ukazatelů. **Mzdová náročnost se v r. 2010 meziročně snížila o téměř 25%, na druhou stranu i v důsledku růstu cen vstupních surovin roste materiálová náročnost.** To se projevuje i z hlediska hodnocení pomocí tzv. ukazatelů životaschopnosti, jejímž parametrem v současné době v průměru vyhovět nelze, přestože individuálně některé společnosti tyto parametry nadále plní. Průběh vývoje hrubé marže a ukazatele EBIT/obrat (EBIT – zisk před zdaněním a odpočtem úroků) za celý obor je na grafu.

Predikce vývoje průměrných měsíčních výrob surové oceli

Graf ukazuje pozitivní vývoj od roku 2002 a zejména pak v závěrečných letech plnění programu restrukturalizace, propad v r. 2009 a postupně předpokládané dosažení parametrů programu od r. 2012. Charakteristika situace v hodnocení parametrů vlivu na životní prostředí

- přestože se od r. 2004 trvale snižuje energetická náročnost hutní výroby, zůstává dnešní pozice nad parametry nejučinnějších technologií,
- materiálová náročnost klesá od r. 1997 (nejvýrazněji v období 2004–2007). ČR však má stále více jak 1,7 násobnou materiálovou náročnost než je průměr EU (15) – viz i spotřeba hutních materiálů na obyvatele,
- trvale klesá emise skleníkových plynů za ČR (průměrně o 4,7 % ročně),
- nejčastějším způsobem odstraňování odpadu je nadále skládkování (96 % z celkového odstraňování odpadů), nikoliv jeho využívání,
- koncentrace zhoršené kvality ovzduší do některých regionů není jen důsledkem průmyslových činností, ale faktickým působením řady dalších faktorů (doprava, lokální topení, dálkový přenos znečištění, historicky daná koncentrace průmyslu na malém území) – nutno řešit komplexně.

Snaha EU být lídrem boje proti klimatickým změnám je komplikovaná

- ostatní státy se k omezování emisí CO₂ nemají,
- i kdyby EU dokázala omezit emise o 20 %, celosvětově to představuje 3 %.

Zcela jednoznačně nezpochybnitelný smysl mají úspory energií v dopravě, osvětlení, zateplování. Neohrožují konkurenceschopnost, šetří finance. Ze strategie EU 20-20-20 (snížit emise, vyrábět 20 % energie z obnovitelných zdrojů a snížit o 20 % spotřebu energií) se zatím jako racionální ukazuje jen ten poslední bod. Zpracování „Predikce....“ ukazuje, že další úspěšný vývoj ocelářství vyžaduje věnovat zvláštní pozornost problematice ekologie. V některých aspektech by mohlo jít o samou existenci ocelářského průmyslu v ČR.

Ukazatele života schopnosti oborů v letech 2005–2013 (%)										
Ukazatel/rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Standard
hrubá marže	11.1	12.7	18.3	10.8	-3	-2.1	7.5	10.0	15.0	>10,0
EBIT/obrat	5.8	7.8	14	4.5	-7.9	-4.1	5.5	6.0	7.5	>1,5

Grafy ke stažení na www.spcr.cz

- Pro rovnocenné podmínky je nezbytné
- nepřipustit do legislativy zvyšování daní a poplatků, zavádění nových poplatků pro oblast ekologie, energetiky.
V tomto smyslu jednat s MPO, MŽP, MF a prosazovat taková řešení, která nebudou poškozovat, existenčně ohrožovat průmyslové podniky;
 - nepřipustit přijímání legislativy, která nepostihuje všechny zdroje znečišťování (ovzduší, vody, odpady) a je diskriminující vůči průmyslovým odvětvím.
- Světové ocelářství vykazuje 15–20 % nadbytečných kapacit. Obstat mohou jen společnosti v plné konkurenční schopnosti a se standardy životaschopnosti. Zde pak sehraávají roli:
- vytvoření rovnocenných podmínek (dostupnost surovin, ekologická legislativa, energetika apod.),
 - strategické záměry vlastníků na optimalizaci svých kapacit, investování, propojení hutních procesů s kapacitami energetiky, získávání surovin,
 - efektivnost přesvědčování bank a finančních institucí a získání zdrojů pro investování
 - do optimálních technologií
 - do oblasti ekologie.

Shrnutí:

- Stále málo silná pozice ocelářství v jednání s dodavateli paliv, energií a surovin, ale i směrem k odběratelům (nízká úroveň konsolidace)
- Potřeba důsledné orientace na výrobovou skladbu s vyšší přidanou hodnotou

- Image oceli je nutno zlepšovat mnohem intenzivnějším prokazováním potenciálu oceli v oblasti zlepšování životního prostředí jak na poli zlepšování ekologie samotné výroby a zpracování oceli, tak na poli nezpochybnitelných přínosů pro užití v celém spektru konečné spotřeby a recyklovatelnosti (změna klimatu vyžaduje také, aby všichni uživatelé oceli přikročili k řešení problému a zaručili, že budeme považováni za součást řešení a ne za problém v posunu lidstva k zelenější budoucnosti)
- Vyšší koncentrace na financování a organizování výzkumu a vývoje i cestami společných programů
- Spolupráce charakteru technologického partnerství s odběrateli, pro které inovace v ocelích a inovace v jejich užití přináší ekonomické i ekologické efekty
- Čas od času se opět vynořuje napětí v obchodu, protože se v ocelářském průmyslu znovu objevují nadbytečné kapacity, ale také nepřímý obchod (obchod s výrobky obsahujícími oceli) a jeho tržní narušení také ovlivňuje ocelářství
- V průmyslových ekonomikách odvolání ekonomických stimulačních balíčků může utlumit růst poptávky po oceli
- Opatření vlád v oblasti ekologie a cenové politiky v oblasti energií mohou mít nepřijemný dopad do efektivnosti ocelářství zejména v průmyslově vyspělých zemích a negativně ovlivnit konkurenční schopnost materiálu ocel.

Jaroslav Dušek
ZVŘ, Hutnictví železa, a.s.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Regionální zastoupení SP ČR evidují velký nárůst poptávky od firem po vzdělávacích pořadech

Projekt „Udržitelnost sociálního dialogu“, v rámci kterého pracují i regionální zastoupení SP ČR má za sebou dalších dvanáct měsíců. Statistiky aktivit přitom nabízejí zajímavá data.

Roční bilance práce regionálních manažerů SP ČR se pyšní dramaticky rostoucím zájmem lidí z členských firem SP ČR o vzdělávací pořady, často intenzivnější komunikaci a efektivnější tvorbou společných stanovisek, která pak míří k politikům nebo odborům. Vzdělávací semináře, kulaté stoly, diskusní fóra a vyhledávání řešení palčivých problémů ve fungování byznysu členských firem SP ČR jsou klíčovými aktivitami regionálních manažerů v rámci projektu „Udržitelnosti sociálního dialogu“.

Vzdělávání podle potřeb zaměstnavatelů

Statistiky říkají, že během posledních dvanácti měsíců se v regionech České republiky podařilo díky regionálním zastoupením naplnit přes 200 akcí, což je v průměru 17 na každý měsíc. Zájem o témata, která se na vzdělávacích seminářích a kulatých stolech probírala, způsobil, že na ně přišlo přes 4250 lidí, což je v průměru 21 posluchačů na každou akci. Regionální manažeři SP ČR přitom neorganizují vzdělávací aktivity jen proto, aby naplnili stanovená kritéria, ale vychází z poptávky svazových firem. Podle regionální manažerky pro region Severovýchod Markéty Heroutové **zaměstnavatelé po více než dvou letech působení regionálních zastoupení oceňují především možnost navštěvovat vzdělávací akce, účastnit se diskusních setkání na konkrétní témata a v neposlední řadě je pro ně důležitý networking a informace, které jim předávají právě regionální manažeři při návštěvách. „Pocit, že se jim tak někdo věnuje a mohou se podělit o své problémy v podnikání, je pro ně klíčový,“ vysvětlila Markéta Heroutová. Připomínky a informace, získané regionálními manažery, se pak stávají základním kamenem pro analýzy, které Svaz průmyslu a dopravy ČR vypracovává.**

„Poptávka po seminářích šla za poslední rok velmi prudce nahoru, zástupci firem nás již sami kontaktují, baví se s námi o výhledech a možnostech projektu,“ řekl regionální manažer pro Ústecký a Karlovarský kraj Václav Pavelek. A není sám, kdo eviduje ve svých záznamech silně rostoucí čísla poptávky po vzdělávacích pořadech. Z minianket a průzkumů, které probíhají po skončení kulatých

stolů a seminářů vyplývá, že účastníci-zaměstnanci členských firem SP ČR vysoce hodnotí zlepšení kvality seminářů, výběr lektorů i témat na základě poptávky od nich. Obsahové zaměření vzdělávacích pořadů se podle zjištění „krajánků“ v regionech dosud příliš neliší. „Vzdělávací akce jsou zaměřeny zejména na legislativní novinky z oblasti ekonomické, pracovněprávní ale i z oblasti obchodního práva,“ vypočetla regionální manažerka pro Středočeský kraj Kateřina Budínková. Řada „krajánků“ ale musela za rok překonat zavedenou opatrnost v přístupu vedoucích pracovníků firem, kteří rozhodují o tom, kolik lidí se vzdělávacích pořadů zúčastní. Praxe totiž potvrdila, že firmy zpočátku na akce posílaly nejdříve jen jednoho zaměstnance a pokud ten byl s průběhem vzdělávacího pořadu spokojen, na příští akce se už ze stejné firmy přihlásilo více zaměstnanců a časem sami přinášeli podněty, o jaké vzdělávání by měli zájem.

„Moje zkušenost říká, že získat lidský přístup, říkat to, co je třeba a tam, kde je to třeba a za nic se neschovávat a nehrát si na nažehleného, je ta cesta dopředu,“ konstatoval Václav Pavelek. Pořádání vzdělávacích akcí a kulatých stolů zůstává pro všechny regionální manažery SP ČR na seznamu prací do budoucna bodem číslo jedna. Žebříček cílů pak sestává z ještě intenzivnějšího oslovování členských firem v kraji a lepším prosazováním zájmu firem v Radách hospodářské a sociální dohody (tripartitě) nebo při koncipování tematických strategií regionů. A i zde regionální manažeři zaznamenávají úspěchy. „Výsledky diskuze kulatého stolu, který jsme uspořádali v Jihomoravském kraji na téma „Stojí zaměstnavatelé o odborné školství?“, převzala Rada pro rozvoj lidských zdrojů kraje a dále s nimi pracuje, což považuju za obrovský úspěch,“ řekla manažerka pro Jihomoravský kraj a Kraj Vysočina Ilona Staňková.

Budoucnost je v intenzivnější spolupráci s kraji

Lepší spolupráce s regionálními politickými reprezentacemi je vůbec důležitou součástí plánů regionálních zastoupení. „V některých případech se nám podařilo navázat spolupráci

s místními státními úřady, municipalitami a dalšími sociálními partnery,“ potvrzuje myšlenku zástupkyně Svazu průmyslu a dopravy ČR pro Olomoucký a Zlínský kraj Jana Mikulčíkové. Podle ní se však spolupráce musí dále vyvíjet, neboť s mírou kooperace není sama spokojená. I proto chtějí regionální zastoupení do budoucna ještě [více prohlubovat kontakt s členskou základnou a navazovat další kontakty se sociálními partnery, organizovat další vzdělávací pořady, které budou ještě lépe ušity na míru přáním a připomínkám členských firem SP ČR.](#)

Ukázkou naplnění praktického zavádění závěrů diskuzí do praxe je spolupráce vzdělávacích zařízení a průmyslu,

jak ukazuje zkušenost z Moravskoslezského kraje. „Společně s Vysokou školou báňskou – Technickou univerzitou Ostrava pořádáme semináře, kde bude univerzita představovat své služby a know-how firmám z různých odvětví,“ uvedl regionální manažer SP ČR pro Moravskoslezský kraj Petr Holica. Podrobnější informace a přehled akcí, organizovaných regionálním zastoupením SP ČR naleznete na www.socialnidialog.cz

Pavel Daniel

šéfredaktor Regionálního kaleidoskopu

pdaniel@sprc.cz

Budoucnost technických oborů je podmínkou hospodářského rozvoje státu

Poptávka po kvalitních absolventech technických oborů středních škol neustále stoupá. K jejímu naplnění však bude ještě dlouhá cesta. K nápravě však musejí spojit síly všichni, kteří mají nějaký vliv – především MŠMT, MPSV, kraje, vysoké školy, střední školy, firmy i profesní svazy.

foto zdroj SOŠ

Zdálo by se, že výše uvedený nadpis je každému myslícímu člověku srozumitelný a pochopitelný. Bohužel tomu tak není a my se nutně musíme zamýšlet nad tím, proč jsou technické obory ve středních a vyšších odborných školách a učilištích, ale i na vysokých školách v poslední době „ohroženým druhem“.

Nikdo nepočítal s poklesem počtu žáků

Odpověď na položenou otázku se skládá z mnoha vrstev a není vůbec jednoduchá. Jednou z hlavních příčin je nesporně neúměrný extenzivní rozvoj školské soustavy (v 90. letech v oblasti středních škol a v současné době také ve vysokém školství) neodpovídající poklesu populace, jež vychází ze základních škol.

Kromě toho byl a je tento extenzivní rozvoj směřován především do gymnaziálních a humanitně zaměřených oborů, což umocnilo i obnovení víceletých gymnázií a veliké množství ekonomických oborů.

K odklonu od technických oborů přispěla i všeobecná společenská touha po dříve zapovězených nebo málo otevřených humanitních oborech, která byla ještě posvěcena vizionářstvím některých pedagogických autorit o samospasitelnosti všeobecného vzdělávání oproti odbornému. Určitou roli rovněž

sehrála snaha vyhovět tendencím Evropské unie po maximalizaci počtu maturantů a vysokoškoláků, a tak se při zesilujícím demografickém poklesu likvidují především tříleté učební obory, ačkoliv jsou v pracovní realitě i přes doznívající hospodářskou recesi dobře uplatnitelné na trhu práce.

Totéž však platí i v technických oborech maturitních a velice vyhledávaných oborech, kde absolvent získává s maturitou zároveň i výuční list, což rovněž umožňuje denní i dálkové nástavbové studium. Například v oborech mechanik seřizovač a mechanik strojů a zařízení má již v současném maturitním ročníku naší školy třetina budoucích absolventů zajištěna místa u firem a zbytek odchází na vysoké technické školy.

Technické obory nejsou zakleté

Velmi často mají také žáci, jejich rodiče a někdy i učitelé základních škol zkreslené představy o výuce i praxi v daném učebním nebo studijním oboru a zejména nemívají reálné informace o uplatnění na trhu práce. Pomalu se ale daří pomocí vzdělávání výchovných poradců škol a prostřednictvím evropských projektů i exkurzí, zájmovou činností i dny otevřených dveří ve středních školách vžít negativní názory z dob dávno minulých vytěsňovat.

Další potíží pro přijetí žáků do technických oborů je samozřejmě i to, že je po nich vyžadována určitá suma znalostí z matematiky a fyziky, jejichž úroveň podle posledních průzkumů v naší republice klesá. Když k tomu přistoupí ještě naprostý pokles zájmu žáků o vzdělávání v druhém pololetí 9. ročníků ZŠ, neboť z důvodů již zmíněné větší nabídky škol, tří možných přihlášek a malého počtu absolventů jsou všichni již v dubnu přijati, je dílo zkázy dokonáno. Velmi těžko se pak zvyká na tempo a nároky přicházející v 1. ročníku středních technických škol.

Velmi pozitivní roli v zájmu o nedostatkové tříleté technické obory (například nástrojař, strojní mechanik, obráběč kovů, klempíř pro strojírenskou výrobu, elektrikář silno či slaboproud) v posledních letech sehrává systém stipendií, která poskytuje jejich žákům Královéhradecký kraj. Kdyby toho nebylo, řada těchto oborů by již nepřežila.

Nepříznivě působí při propagaci technických oborů i některá mediální prohlášení opíraná často pouze o jediný zdroj. Samy úřady práce připouštějí, že firmy zaměstnávající pracovníky ve strojírenství, elektrotechnice, případně informatice nehledají nové zaměstnance na jejich vývěškách, ale prostřednictvím personálních agentur, nebo přímo ve školách.

Spolupráce škol s firmami je vítaná

Mnoho firem (a to je i zkušenost naší školy) spolupracuje úzce se středními odbornými školami a ty si již v průběhu praxí našich žáků na svých pracovištích vybírají ty, jimž nabídnou po absolvování školy zaměstnání. Bohužel není těchto žáků stále dostatek, a tak provádíme řadu rekvalifikačních přímo pro podniky nebo prostřednictvím úřadů práce, aby se tak alespoň z části pokryl zájem firem o absolventy technických oborů.

Jedno je jisté. Poptávka po kvalitních absolventech technických oborů středních škol neustále stoupá jak ze strany praxe, tak i ze strany technických vysokých škol. Pokud tedy rodiče chtějí svému dítěti zajistit dobrou životní perspektivu, nemohou se rozhodnout rozumněji. Kvalitní řemeslná práce a zaměstnání ve vysoce sofistikovaných technologiích budou stále více ceněny. Naše republika se odedávna pyšnila šikovnými a vynalézavými techniky. Nadprodukce všeobecně vzdělávacích a humanitních oborů vyšší hrubý domácí produkt nevytvoří, pouze jej bude spotřebovávat.

Je proto třeba uvítat každou snahu po nápravě tohoto stavu, kde by měli spojit síly všichni, kteří mají nějaký vliv – především MŠMT, MPSV, kraje, vysoké školy, střední školy, firmy i profesní svazy.

*Pavel Jankovský
ředitel SOŠ a SOU Hradební, Hradec Králové
jankovsky@hradebni.cz*

Autorizovaná laboratoř AMETRIS nabízí následující služby:

- Autorizovaná měření hluku v mimopracovním prostředí – stacionární zdroje, hluk z dopravy, hluk v průmyslových areálech, protihluková opatření atd.
- Autorizovaná měření hluku v pracovním prostředí – kategorizace prací podle vyhlášky č. 432/2003 Sb., periodická ověřování expozice pracovníků, kolaudace atd.
- Zpracování akustických studií – z automobilové a železniční dopravy, z průmyslových areálů a provozoven, ze stavební činnosti a ze stacionárních zdrojů, návrhy protihlukových opatření, hlukové mapy dle zákona č. 258/2000 Sb. atd.
- Dokumentace EIA – zpracování dokumentací a posudků dle zákona č. 100 / 2001 Sb. – posouzení vlivu záměru na životní prostředí.
- Osvětlení – měření umělého osvětlení dle ČSN 36 00 11 ke kolaudaci, měření nouzového osvětlení dle ČSN EN 1838, výpočty a návrhy umělého osvětlení pro vnitřní prostory, výpočty denního osvětlení dle ČSN 73 0580 atd.
- Odběr a stanovení prašnosti – stanovení inhalabilní a respirabilní frakce prachu, vzorkování aerosolu s obsahem vláknitého prachu, měření mikroklimatických podmínek v pracovním a mimopracovním prostředí atd.
- Hodnocení zátěže teplem – dlouhodobě i krátkodobě únosné hodnoty pracovní tepelné zátěže, výpočet náhrady ztráty tekutin atd.
- Základní hodnocení laboratorních výsledků podle platných předpisů.

IČ 74 09 51 70, **kontakty** – info@ametriz.cz, +420 604 711 852, **sídlo** – Průběžná 58, 100 00 Praha 10, **sídla laboratoře** – Na Výsluní 33, 100 00 Praha 10; J. V. Sládka 1113, 415 01 Teplice

Svaz podpořil ekologickou soutěž Cena zdraví a bezpečného životního prostředí 2011

Solární pumpy na vodu zvítězily, ocenění získala i členská firma SP ČR Kovohutě Příbram nástupnická, a. s. za projekt „Recyklace přenosných baterií s obsahem zinku“

Miloš Schubert z firmy Water Solar Technology, která získala 1. místo

Již dvacátou prestižní Cenu zdraví a bezpečného životního prostředí 2011 předal 23. 6. ministr Tomáš Chalupa. Soutěž je jedním z nejdůležitějších ocenění pro instituce, neziskové organizace a firmy za projekty na ochranu životního prostředí, ochranu zdraví a bezpečnost práce. První místo získala společnost Water Solar Technology Ltd. za projekt „Čerpání vody ze slunce“. Odborná porota ocenila zejména skutečnost, že k čerpání vody není potřeba zdroj energie. Proto se tyto systémy hodí například pro ostrovní systémy. Porota pod vedením prof. Bedřicha Moldana posuzovala letos 62 příspěvků od velkých společností, malých a středních podniků, místní samosprávy, neziskových organizací, škol a jednotlivců. Oproti loňskému roku narostl počet projektů o 11. Soutěž získala podporu Ministerstva životního prostředí ČR, Svazu průmyslu a dopravy ČR a Hospodářské komory ČR. „Podporujeme firmy i další subjekty, které se chovají odpovědně a zasazují se o péči

a zlepšování životního prostředí. Ochrana zdraví i přírody je důležitým tématem i dnes, kdy všichni – nejen firmy – šetří všude, kde to jde. Aktivita Business Leaders Fora bezesporu napomáhají, aby si všichni uvědomili, že chytrá řešení se jim nejen vrátí, ale že mohou i znamenat velké zisky,“ říká Tomáš Chalupa, ministr životního prostředí.

Na druhém místě se umístila firma Václav Pospíšil s projektem „Cenově dostupné perforované trubky“. Tyto speciální perforované trubky slouží k ekonomicky přijatelnému řešení pro jímání a odvod tekutin nebo plynů nebo naopak k jímání vody pro její další využití (včetně pitné vody). Třetí místo obsadila společnost Kovohutě Příbram nástupnická, a. s. /člen Svazu průmyslu a dopravy ČR/ za projekt „Recyklace přenosných baterií s obsahem zinku“. S využitím této technologie je Česká republika schopná plnit náročný

Cenu za třetí místo převzal Jiří Dostál, generální ředitel Kovohutě Příbram nástupnická, a. s.

cíl materiálového využití pro zpracování přenosných baterií, daný závaznou směrnicí Evropské unie. Letos poprvé byla vedle kategorie ochrany životního prostředí vyhlášena také kategorie ochrany zdraví. Vítězem této ceny je společnost Vodafone Czech Republic, a.s. za projekt „Jsme stejná krevní skupina“ – podpora dárcovství krve v ČR“. Projekt měl za cíl zvýšit povědomí veřejnosti o problematice dárcovství krve a zvýšit počet prvdárců. Výsledkem bylo přes 6000 nových dárců krve, krev darovalo i 120 zaměstnanců.

- Cena zdraví a bezpečného životního prostředí existuje od roku 1991
- Za toto období poroty posoudily více než 1000 projektů
- Organizátorem soutěže je Business Leaders Forum Prince Charlese
- Partnerem projektu je vydavatelství *Economia, a.s.*
- Záštitu nad soutěží má Ministerstvo životního prostředí ČR, Hospodářská komora ČR a Svaz průmyslu a dopravy ČR
- Projekty zpracovávají témata ochrany životního prostředí, ochrany zdraví a bezpečnosti zaměstnanců
- Odborná porota nominuje projekty do The European Business Award for the Environment 2012 za Českou republiku

Další výsledky 20. ročníku Ceny zdraví a bezpečného životního prostředí /blf/

Strojírenská firma Baest vsadila na inovace, investice a mezinárodní obchod

foto zdroj Baest

Sázka na organizační, procesní a výrobní inovace, rozumné investice, finanční konzervativismus a orientace na mezinárodní obchod – to stojí za úspěchy benešovské strojírenské společnosti Baest. Současní majitelé neměli přitom na co z historie příliš navazovat, před rokem 1989 totiž dnešní Baest vyráběl kromě komponent pro stavební stroje pouze formovací techniku do paneláren pro občanskou a průmyslovou výstavbu. Podle generálního ředitele a předsedy představenstva Františka Kulovaného se novodobá historie společnosti začala psát až v roce 1996. „Státní podnik byl privatizován do rukou managementu, se kterým přišla zásadní změna výrobního sortimentu,“ řekl Kulovaný. Novinky v sortimentu nastartovaly změnu. Formovací techniku nahradila výroba nádrží, stavebních a portálových jeřábů a vrtací techniky. V dalších letech pak přibyla do nabídkového menu strojírenské firmy výroba komponent pro stavební a speciální jeřáby, velkoobjemové ocelové a nerezové nádrže pro průmyslové účely, energetiku a ekologii a dodávky samostatných technologických celků pro obalovny a betonárky. BAEST se vypracoval v exportní firmu, neboť v minulých letech až 85 procent své produkce vyvážel do více než 20 zemí světa. Dnes se jeho výrobky, díky krizi, začínají stále více prosazovat i na domácím trhu.

Firma se může pochlubit řadou ocenění. Kromě 3. místa v soutěži DHL – Český exportér roku 1999 v kategorii středně velkých podniků také prvními místy stejné soutěže v letech 2002 a 2005. Ředitel společnosti – Ing. František Kulovaný – získal v roce 2002 v soutěži Manažer roku ocenění Manažer odvětví strojírenství a jeho syn Ing. František Kulovaný, jr. MBA získal v roce 2010 ocenění Vynikající manažer střední firmy a současně 7. místo v TOP 10 Manažer roku 2010.

Pokud bude laskavý čtenář hledat na internetu, co stojí za úspěšným příběhem společnosti Baest, nalezne několik zajímavých aspektů. Samo vedení společnosti prosazuje strategické řízení, podporuje a rozvíjí inovativnost a flexibilitu ve firmě.

„Inovace a zlepšení můžeme, resp. musíme provádět bez ohledu na to, zda kolem vládne ekonomická a finanční krize, či je období konjunktury,“ tvrdí František Kulovaný. A dodává: „Naším posláním je dodávat komplexní řešení pro zákazníky a abychom toho byli schopni, musíme neustále zlepšovat všechny klíčové parametry konkurenceschopnosti“.

Konkurenti Baestu říkají, že jeho největší konkurenční výhodou je flexibilita dodávek, neboť rychlost dodání a schopnost reagovat na požadavky klientů nejsou v takové míře u strojírenských firem zcela obvyklé. Realizace zakázky v benešovské BAEST netrvá v průměru déle než osm až deset týdnů, včetně technické

a technologické přípravy. U firemních či stavebnicově řešených čerpacích stanic pohonných hmot jsou to dokonce tři až čtyři týdny. Firmě se popsaná strategie vyplatila na počátku devadesátých let, když se jí podařilo proniknout během pár let do zdánlivě konkurencí obsazeného segmentu ocelových skladovacích nádrží. Díky rychlému učení se, zavádění inovací a rychlé reakci na potřeby zákazníků, získal BAEST během několika let v tomto segmentu takřka dominantní postavení. Důkazem je to, že řada bývalých konkurentů dnes již neexistuje a ti ostatní nemohou benešovskému výrobcu konkurovat termíny dodání, kapacitou výroby ani kvalitou.

ENERGETIKA JE PERSPEKTIVA

Velký potenciál vidí vedení strojírenské společnosti Baest v energetice. Tlakové i netlakové nádrže elektráren, technické a technologické zázemí energetických zdrojů, výměníky či vysoce přesné svařované konstrukce jsou přesně tím, kde může firma jako subdodavatel při výstavbě energetických zařízení uspět. Podle generálního ředitele firmy se Baest stal „z nouze“ v dostupnosti kvalifikovaných pracovníků na trhu i jakýmsi průkopníkem zaměstnávání kvalifikovaných lidí ze zahraničí. „Když bylo prakticky nemožné získat z tuzemských zdrojů dostatečně kvalifikované pracovníky – zejména svářeče a zámečníky – bylo nutné je získat v zahraničí,“ uvedl František Kulovaný. V době dynamického růstu produkce neváhala společnost přivést kvalifikované pracovníky z Polska, Bulharska, Slovenska či Ukrajiny a v neposlední řadě z Číny. Vedle toho zajišťovala i další aktivity při získávání pracovníků jako byla podpora středního a odborného školství či rekvalifikace tuzemských pracovníků. Ten, kdo by ale viděl za úspěchem jen chladné manažerské rozhodování, byl by realitou asi překvapen. „Manažer má hlavně vysokou zodpovědnost vůči všem stakeholderům, tedy všem, kteří jsou přímo i nepřímo navázáni na úspěch firmy,“ odpověděl František Kulovaný na otázku, zda si myslí, že úspěšnou firmu může řídit jen chladný a neústupný manažer. Prioritou každého manažera musí být zajistit udržitelný rozvoj podniku, jeho budoucnost a existenci. I proto si firma zakládá na tom, že úspěšnou budoucnost zajišťuje permanentním zvyšováním kvalifikace zaměstnanců. Díky dotacím z ESF organizovali pro spolupracovníky de facto „vnitropodnikovou univerzitu“, která zvyšuje kvalifikaci v oblasti IT, jazyků, marketingu a obchodu či prvků štíhlé výroby. Pokud si podle Františka Kulovaného firma udrží osvědčený přístup k inovacím a obchodnímu modelu, je možné se výzvám budoucnosti dívat zpřímá do očí.

Pavel Daniel

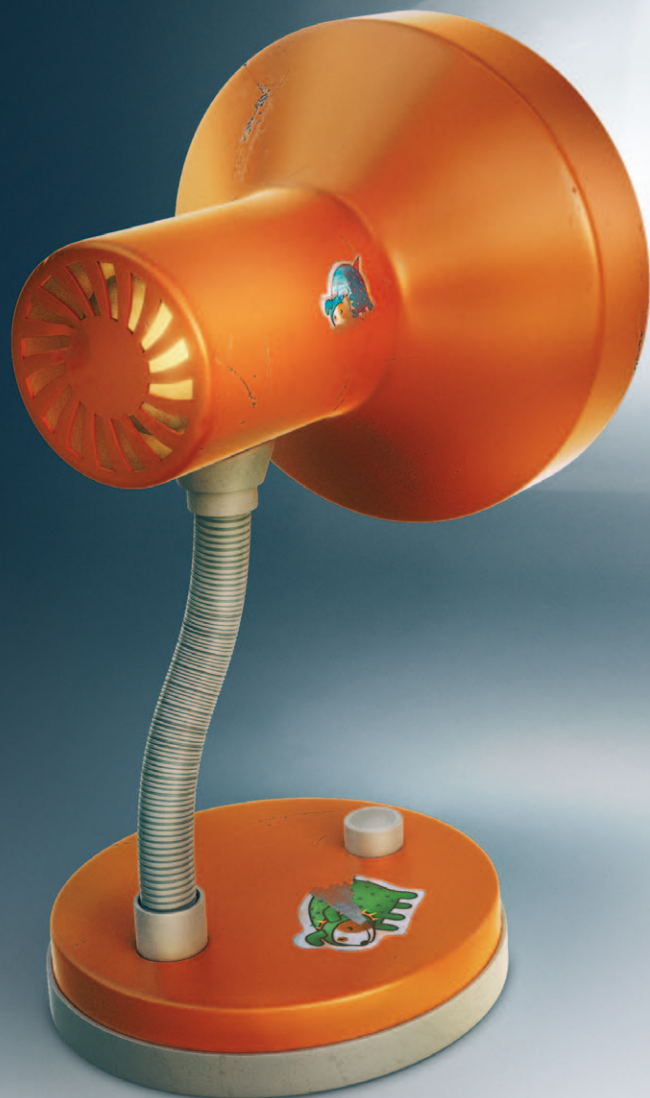
šéfredaktor Regionálního kaleidoskopu, pdaniel@sprc.cz

MODERNÍ

ČESKÁ

ENERGIE

Rádi věnujeme energii tomu, **co vás baví**

K životu patří zážitky. Proto jsme se stali partnery
více než tři tisíců českých hudebních a filmových festivalů,
divadel, koncertů, galerií a výstav. Přijďte se pobavit i vy.

Jsme s vámi.

